

**Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Merkez Bankası**

Bülten

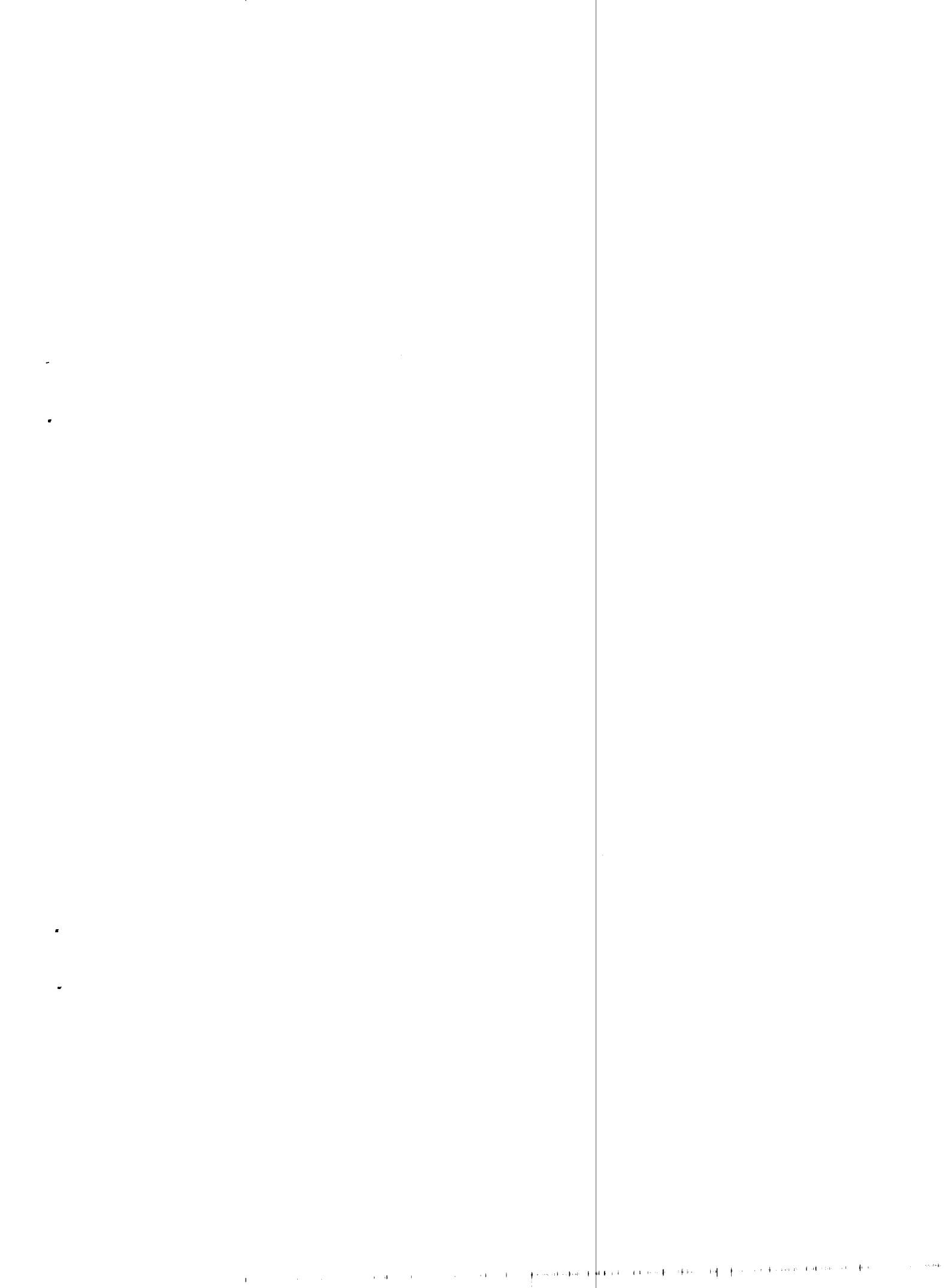
Temmuz 1999

No:27

**K.K.T.C. MERKEZ BANKASI
YÖNETİM KURULU**

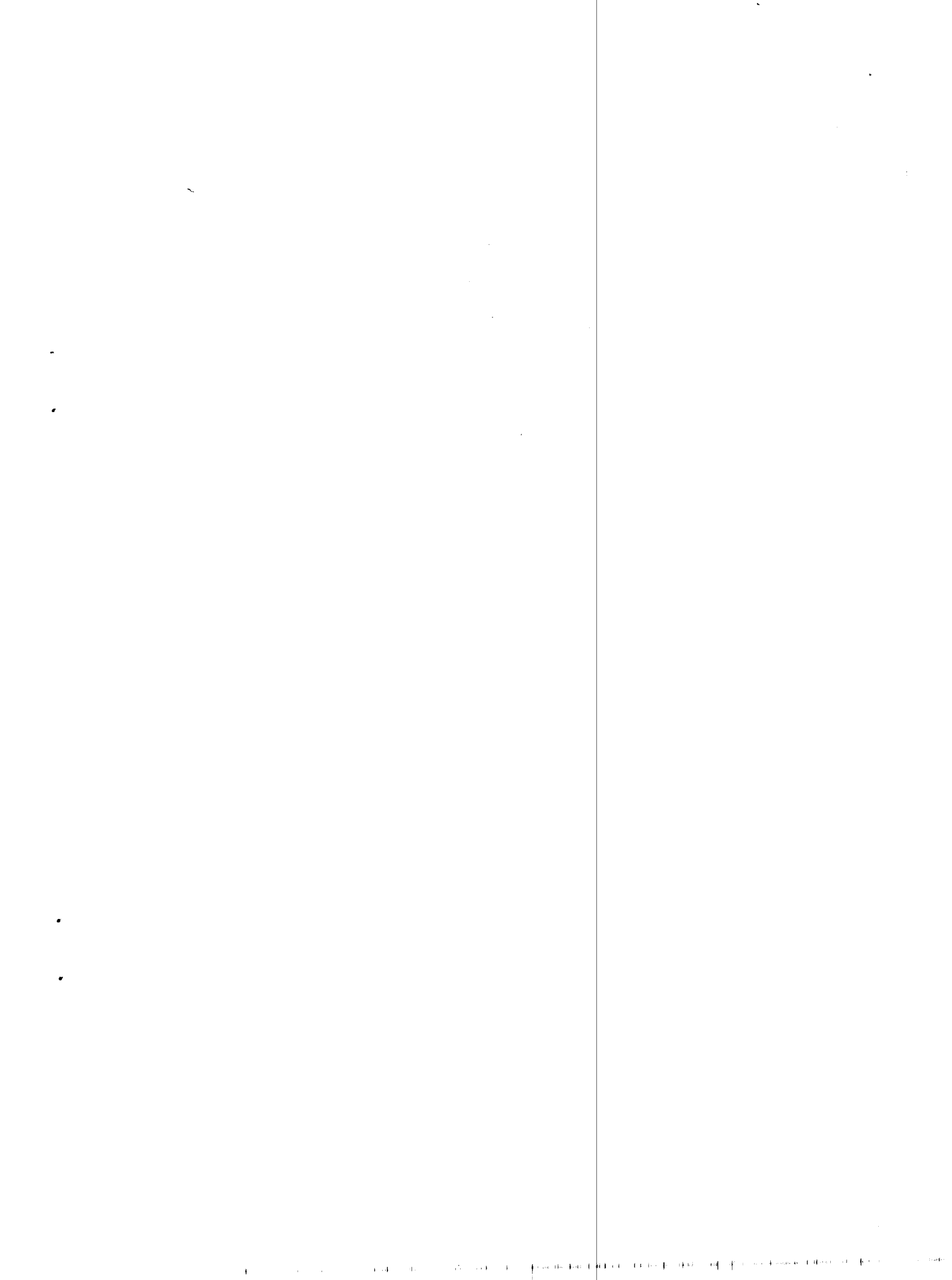
Demirhan Sayiner
Esat Tezeren
Kasım Şahoğlu
Mehmet Turgut
Sedef Ertürk
Ergün Anasoy
Yusuf Ekingen

Başkan
Başkan Yardımcısı
Başkan Yardımcısı
Üye
Üye
Üye
Üye

İÇİNDEKİLER

I. BÖLÜM	
K.K.T.C. Merkez Bankası ve Bankacılık Faaliyetleri	3-44
II. BÖLÜM	
Ekonomik Gelişmeler	45-70
1. Üretim, İstihdam ve Fiyatlar	47
a) Üretim Artışı ve Kaynakların Kullanımı	47
b) İstihdam	51
c) Fiyat Hareketleri ve Ücretler	53
2. Mali ve Parasal Gelişmeler	56
a) Mali Gelişmeler	56
b) Parasal Gelişmeler	61
3. Ticaret, Pazarlama ve Ödemeler Dengesi	61
a) Ticaret ve Pazarlama	61
b) Ödemeler Dengesi	62
III. BÖLÜM	
Merkez Bankasının Yıllık Hesapları	71-76
Bilanço	73
Kar ve Zarar Hesabı	74
Hesaplar Hakkında Açıklamalar	75-76
IV. BÖLÜM	
Bankacılık İstatistikleri	77-88
V. BÖLÜM	
Bankacılık Kesiminin Özel İlgi Duyacağı Mevzuat	89-94
VI. BÖLÜM	
Tabloların Listesi	95-97

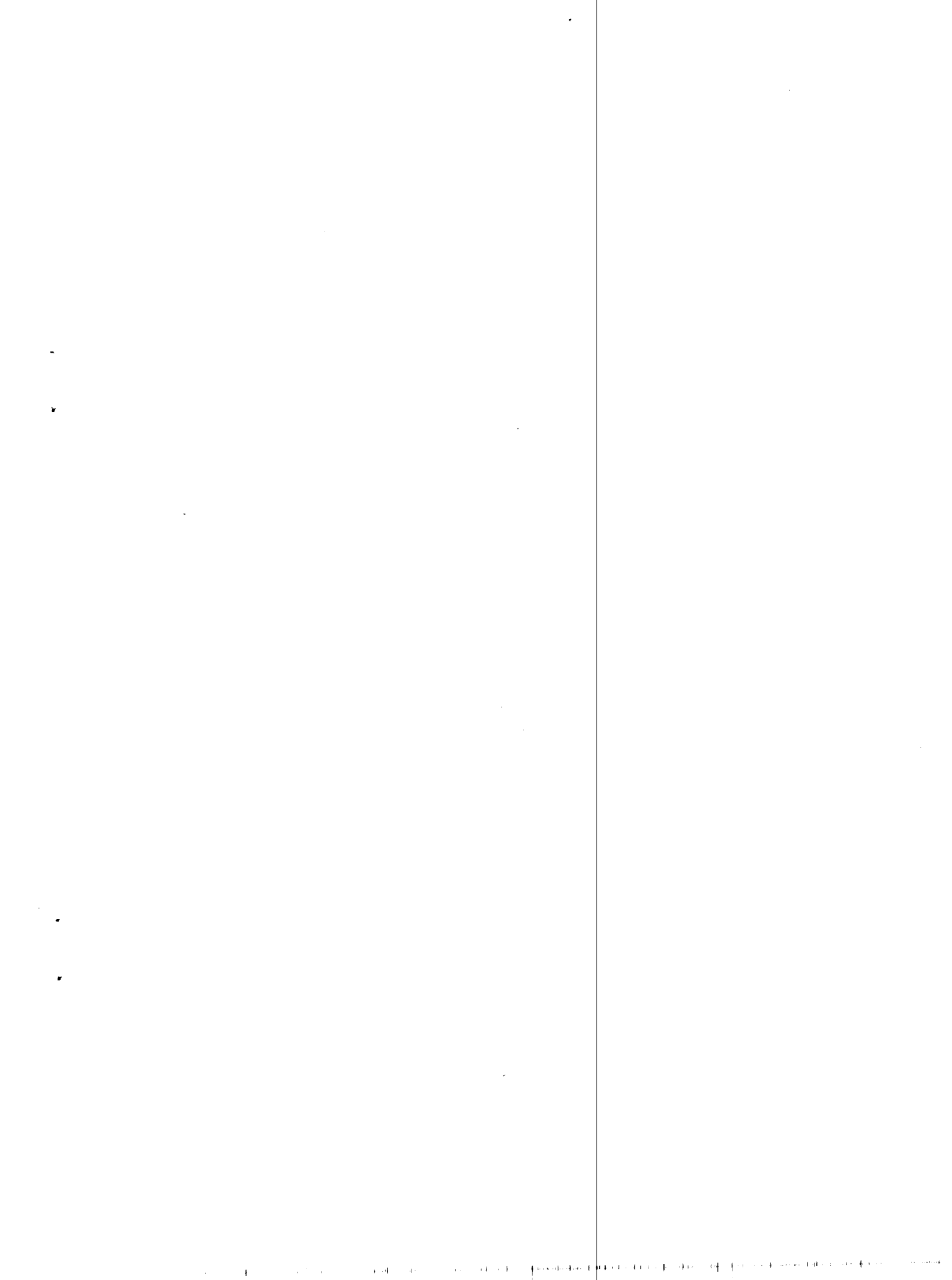
I. BÖLÜM

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİNDE MERKEZ BANKASI VE BANKACILIK FAALİYETLERİ

35/1987 sayılı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Yasası'nda belirtilen çerçevede bankalar tarafından getirilen kısa vadeli senet ve vesikaları reeskonta kabul ederek veya Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Hazine Kefaleti karşılığında avans vermek suretiyle, piyasaya para sürme ve bankalara kaynak sağlama görevleri bankamızca sürdürülmüştür.

30 Haziran 1999 tarihi itibarıyla TL avans ve reeskont işlemleri Tablo 1'de, TL avans ve reeskont işlemlerinden doğan borç bakiyelerinin 31 Aralık 1996, 31 Aralık 1997 ve 31 Aralık 1998 tarihleri itibarıyla karşılaştırması ise Tablo 2'de gösterilmiştir.

30 Haziran 1999 tarihi itibarıyla Döviz avans ve reeskont işlemleri Tablo 3'te, Döviz avans ve reeskont işlemlerinden doğan borç bakiyelerinin 31 Aralık 1996, 31 Aralık 1997 ve 31 Aralık 1998 tarihleri itibarıyla karşılaştırması ise Tablo 4'te gösterilmiştir.

TABLO 1

30 Haziran 1999 Tarihi İtibariyle TL Avans ve Reeskont İşlemleri

Banka Kaynaklarından Kullandırılan:

				Milyon TL	
Kredi Türü	Borçlu	Borç Bakiyesi	Senet Adedi	Senet Toplamı	
Hazine Kefaletini Haiz	K.M.S. Cyprufex İşletmecilik Ltd.	1,424,665.8	3	245,846.7	
Bonolar Üzerine Avans	Tarımsal Donatım Kurumu	46,349.7	4	220.0	
“ ”	Devlet Üretim Çiftlikleri	38,549.3	1	10,678.5	
“ ”	Toprak Ürünleri Kurumu	954,998.6	1	121,118.1	
		<u>2,464,563.4</u>	<u>9</u>	<u>377,863.3</u>	
Hazineye Kısa Vadeli Avans	Hazine ve Muhasebe Dairesi	<u>38,102,815.3</u>	-	-	
Küçük Esnaf Ve	K. Vakıflar Bankası Ltd.	808,930.4	670	808,930.4	
Sanatkar Senetleri	Akdeniz Garanti Bankası Ltd.	364,571.4	177	364,571.4	
		<u>1,173,501.8</u>	<u>847</u>	<u>1,173,501.8</u>	
Sanayi Senetleri	K. Vakıflar Bankası Ltd.	4,000.0	1	4,000.0	
“ ”	Akdeniz Garanti Bankası Ltd.	25,931.2	4	6,750.0	
“ ”	K. Yatırım Bankası Ltd. (Tasfiye Halinde)	1,759.5	9	1,181.0	
		<u>31,690.7</u>	<u>14</u>	<u>12,571.0</u>	
Tarım Senetleri	K. T.Koop. Merkez Bankası Ltd.	<u>4,605,250.9</u>	<u>5</u>	<u>2,308,109.0</u>	
İhracat Senetleri	Akdeniz Garanti Bankası Ltd.	<u>523,062.1</u>	<u>26</u>	<u>23,000.0</u>	
Turizm Senetleri	K. Yatırım Bankası Ltd. (Tasfiye Halinde)	<u>626.9</u>	<u>8</u>	<u>1,800.0</u>	
Ticari Senetler	K. T.Koop Merkez Bankası Ltd.	5.0	1	400,000.0	
“ ”	K.Eurobank Ltd.	3,753.2	1	7,000.0	
“ ”	K. Vakıflar Bankası Ltd.	1,333.3	1	1,333.3	
		<u>5,091.5</u>	<u>3</u>	<u>408,333.3</u>	
Döviz Mukabili					
TL Avans Hesabı	K. Ticaret Bankası Ltd.	22,500.0			
“ ”	K.Kredi Bankası Ltd.	50.0			
“ ”	Erbank Ltd.	7,020.0			
“ ”	Yasabank Ltd.	50.0			
“ ”	K.İktisat Bankası Ltd.	20,000.0			
“ ”	K.Hür Bank Ltd.	42,050.0			
“ ”	K.Altınbaş Bank Ltd.	2,000.0			
“ ”	Yakın Doğu Bank Ltd.	200.0			
“ ”	K.Yurtbank Ltd.	50.0			
“ ”	Yeşilada Bank Ltd.	61,950.0			
		<u>155,870.0</u>			
		<u>47,062,472.6</u>	<u>912</u>	<u>4,305,178.4</u>	

Diğer Kaynaklardan Kullandırılan:

Sanayi Teşvik Fonu	Akdeniz Garanti Bankası Ltd.	1,766.7	5	1,766.7
“ ”	K.Yatırım Bankası Ltd.	1,256.3	5	1,256.3
	(Tasfiye Halinde)	<u>3,023.0</u>	<u>10</u>	<u>3,023.0</u>
Eximbank İhracat Hazırlık Kredileri	K.Yatırım Bankası Ltd.	<u>1,303.0</u>	<u>8</u>	<u>1,303.0</u>
	(Tasfiye Halinde)			
Eximbank İhracat Kredileri	Akdeniz Garanti Bankası Ltd.	119,298.8	2	5,000.0
“ ”	K.Yatırım Bankası Ltd.	669.0	4	775.0
	(Tasfiye Halinde)	<u>119,967.8</u>	<u>6</u>	<u>5,775.0</u>
Yerel Gazeteleri Destekleme Fonu	K.Vakıflar Bankası Ltd.	166.7	1	166.7
“ ”	Akdeniz Garanti Bankası Ltd.	2,400.0	2	2,400.0
“ ”	Everest Bank Ltd.	1,250.0	1	1,250.0
		<u>3,816.7</u>	<u>4</u>	<u>3,816.7</u>
	TOPLAM	<u>128,110.5</u>	<u>28</u>	<u>13,917.7</u>
ÖZET:				
Banka Kaynaklarından Kullandırılan		47,062,472.6	912	4,305,178.4
Diğer Kaynaklardan Kullandırılan		128.110.5	28	13,917.7
	GENEL TOPLAM	<u>47,190,583.1</u>	<u>940</u>	<u>4,319,096.1</u>

TABLO 2

**TL Avans ve Reeskont Borç Bakiyelerinin 31 Aralık 1996, 31 Aralık 1997
ve 31 Aralık 1998 Tarihi İtibariyle Karşılaştırması**

Banka Kaynaklarından Kullandırılan

Milyon TL.

Kredi Türü	Borçlu	31 Aralık 1996	31 Aralık 1997	31 Aralık 1998
Hazine Kefaletini Haiz				
Bonolar Üzerine Avans	K.M.S. Cypfruvex İşl. Ltd.	394,644.3	749,824.1	1,424,665.8
“ ”	Tarımsal Donatım Kurumu	14,963.1	26,335.0	46,349.7
“ ”	Devlet Üretim Çiftlikleri	10,678.5	20,289.1	38,549.3
“ ”	Toprak Ürünleri Kurumu	311,339.5	591,545.1	954,998.6
		<u>731,625.4</u>	<u>1,387,993.3</u>	<u>2,464,563.4</u>
Hazineye Kısa Vadeli Avans	Hazine ve Muhasebe Dairesi	<u>11,808,000.0</u>	<u>19,861,043.0</u>	<u>44,459,000.0</u>
Küçük Esnaf ve Sanatkar Senetleri	K. Vakıflar Bankası Ltd.	137,754.5	139,982.7	260,200.0
“ ”	Akdeniz Garanti Bankası Ltd.	<u>6,501.5</u>	<u>16,061.6</u>	<u>80,740.0</u>
		<u>144,256.0</u>	<u>156,044.3</u>	<u>340,940.0</u>
Sanayi Senetleri	K. Vakıflar Bankası Ltd.	7,000.0	4,000.0	8,000.0
“ ”	Akdeniz Garanti Bankası Ltd.	750.0	3,547.0	22,931.2
“ ”	K. Yatırım Bankası Ltd.	2,972.1	1,759.5	1,759.5
“ ”	(Tasfiye Halinde)			
“ ”	K.Hür Bank Ltd.	133.3	-	-
		<u>10,855.4</u>	<u>9,306.5</u>	<u>32,690.7</u>
İhracat Senetleri	Akdeniz Garanti Bankası Ltd.	<u>23,000.0</u>	<u>101,992.9</u>	<u>523,062.1</u>
		<u>23,000.0</u>	<u>101,992.9</u>	<u>523,062.1</u>
Ticari Senetleri	K.T.Koop. Merkez Bankası Ltd.	-	468,887.7	1,219,107.9
“ ”	K. Vakıflar Bankası Ltd.	-	-	2,000.0
“ ”	K.Eurobank Ltd.	-	-	7,000.0
			<u>468,887.7</u>	<u>1,228,107.9</u>
Turizm Senetleri	K. Yatırım Bankası Ltd.	<u>626.9</u>	<u>626.9</u>	<u>626.9</u>
	(Tasfiye Halinde)	<u>626.9</u>	<u>626.9</u>	<u>626.9</u>
Tarım Senetleri	Everest Bank Ltd.	-	5,000.0	3,330.0
“ ”	K.T.Koop. Merkez Bankası Ltd.	<u>525,890.4</u>	<u>1,099,111.0</u>	<u>4,605,250.9</u>
		<u>525,890.4</u>	<u>1,104,111.0</u>	<u>4,608,580.9</u>
Döviz Mukabili TL				
Avans Hesabı	K.İktisat Bankası Ltd.	-	50.0	6,010.0
“ ”	Yakın Doğu Bank Ltd.	-	18,754.0	16,200.0
“ ”	K.Kredi Bankası Ltd.	5,496.0	50.0	73,500.0
“ ”	K.T.Koop. Merkez Bankası Ltd.	250,000.0	530,000.0	-
“ ”	Yasa Bank Ltd.	-	-	16,150.0
“ ”	Altınbaş Bank Ltd.	12,751.0	-	8,001.0
		<u>268,247.0</u>	<u>548,854.0</u>	<u>119,861.0</u>
	TOPLAM	<u>13,512,501.0</u>	<u>23,638,859.6</u>	<u>53,777,432.9</u>

Diğer Kaynaklardan Kullandırılan

Sanayi Teşvik Fonu	Akdeniz Garanti Bankası Ltd.	1,871.7	1,766.7	1,766.7
“ ”	K. Yatırım Bankası Ltd. (Tasfiye Halinde)	1,256.3	1,256.3	1,256.3
		<u>3,128.3</u>	<u>3,023.0</u>	<u>3,023.0</u>
Eximbank İhracat Kredisi	K. Yatırım Bankası Ltd. (Tasfiye Halinde)	669.0	669.0	669.0
“ ”	Akdeniz Garanti Bankası Ltd.	5,000.0	22,488.9	119,298.8
		<u>5,669.0</u>	<u>23,157.9</u>	<u>119,967.8</u>
Eximbank İhracat Hazırlık Kredileri	K. Yatırım Bankası Ltd. (Tasfiye halinde)	<u>1,791.4</u>	<u>1,303.0</u>	<u>1,303.0</u>
Yerel Gazeteleri Destekleme Fonu	K. Vakıflar Bankası Ltd.	500.0	500.0	166.7
“ ”	Akdeniz Garanti Bankası Ltd.	1,000.0	1,000.0	1,250.0
“ ”	Everest Bank Ltd.	500.0	500.0	1,250.0
		<u>2,000.0</u>	<u>2,000.0</u>	<u>2,666.7</u>
	TOPLAM	<u>12,588.4</u>	<u>29,483.9</u>	<u>126,960.5</u>
Özet:				
Banka Kaynaklarından Kullandırılan		13,512,501.1	23,638,859.6	53,777,432.9
Diğer Kaynaklardan Kullandırılan		12,588.4	29,483.9	126,960.5
	GENEL TOPLAM	<u>13,525,089.5</u>	<u>23,668,343.5</u>	<u>53,904,393.4</u>

TABLO 3

30 Haziran 1999 Tarihi İtirariyle Dövizli Avans ve Reeskont İşlemleri

<u>Kredi Türü</u>	<u>Borçlu</u>	<u>Borç Bakiyesi</u>	<u>Senet Adedi</u>	<u>Senet Toplamı</u>
Sanayi Senetleri	K.Continental Bank Ltd.	Stg. 21,710.-	3	Stg. 27,890.-
" "	Asbank Ltd.	Stg. 157,080.-	12	Stg. 165,690.-
" "	Limasol T.Koop. Bankası Ltd.	Stg. 122,480.-	9	Stg. 126,130.-
" "	K.Finans Bank Ltd.	Stg. 14,340.-	1	Stg. 14,340.-
" "	K.Vakıflar Bankası Ltd.	Stg. 64,795.-	8	Stg. 87,230.-
" "	K.Endüstri Bankası Ltd.	Stg. 25,900.-	2	Stg. 31,800.-
" "	K.Hür Bank Ltd.	Stg. 41,000.-	3	Stg. 41,000.-
		<u>Stg. 447,305.-</u>	<u>38</u>	<u>Stg. 494,080.-</u>
" "	K.Vakıflar Bankası Ltd.	\$ 15,148.-	2	\$ 17,080.-
" "	K.T.Koop. Merkez Bankası Ltd.	\$ 3,259,890.-	3	\$ 3,260,000.-
" "	K.Kredi Bankası Ltd.	\$ 174,960.-	6	\$ 174,960.-
" "	Limasol T.Koop. Bankası Ltd.	\$ 125,750.-	8	\$ 130,700.-
" "	K.Endüstri Bankası Ltd.	\$ 84,000.-	4	\$ 84,000.-
" "	Asbank Ltd.	\$ 303,980.-	14	\$ 303,980.-
" "	Akdeniz Garanti Bankası Ltd.	\$ 16,920.-	1	\$ 16,920.-
" "	Everest Bank Ltd.	\$ 228,410.-	12	\$ 251,190.-
" "	Yakındoğu Bank Ltd.	\$ 92,760.-	3	\$ 92,760.-
" "	K.Finans Bank Ltd.	\$ 32,280.-	1	\$ 32,280.-
" "	K.Continental Bank Ltd.	\$ 138,380.-	6	\$ 138,380.-
" "	Med Bank Ltd.	\$ 15,100.-	1	\$ 15,100.-
		<u>\$ 4,487,578.-</u>	<u>61</u>	<u>\$ 4,517,350.-</u>
" "	K.Continental Bank Ltd.	DM 158,420.-	4	DM 158,420.-
" "	K.Vakıflar Bankası Ltd.	DM 11,630.-	1	DM 15,690.-
" "	K.Kredi Bankası Ltd.	DM 91,590.-	3	DM 104,490.-
" "	Limasol T.Koop. Bankası Ltd.	DM 50,560.-	1	DM 52,500.-
" "	K.Endüstri Bankası Ltd.	DM 92,000.-	2	DM 92,000.-
" "	Asbank Ltd.	DM 91,790.-	2	DM 103,250.-
" "	Akdeniz Garanti Bankası Ltd.	DM 33,450.-	3	DM 33,450.-
" "	Everest Bank Ltd.	DM 422,520.-	9	DM 430,200.-
" "	Yakındoğu Bankt Ltd.	DM 114,619.-	3	DM 114,619.-
" "	K.Ticaret Bankası Ltd.	DM 10,200.-	1	DM 10,200.-
		<u>DM 1,076,779.-</u>	<u>29</u>	<u>DM 1,114,819.-</u>
İhracat Senetleri	K.Altınbaş Bank Ltd.	Stg. 142,400.-	10	Stg. 142,400.-
" "	Everest Bank Ltd.	Stg. 212,000.-	16	Stg. 212,000.-
" "	Erbank Ltd.	Stg. 12,000.-	1	Stg. 12,000.-
" "	Limasol T.Koop. Bankası Ltd.	Stg. 71,000.-	4	Stg. 71,000.-
" "	Asbank Ltd.	Stg. 25,000.-	4	Stg. 25,000.-
		<u>Stg. 462,400.-</u>	<u>35</u>	<u>Stg. 462,400.-</u>
" "	Asbank Ltd.	\$ 59,800.-	2	\$ 59,800.-
" "	Everest Bank Ltd.	\$ 1,656,802.-	19	\$ 1,503,000.-
" "	Universal Bank Ltd.	\$ 250,000.-	10	\$ 250,000.-
		<u>\$ 1,966,602.-</u>	<u>31</u>	<u>\$ 1,812,800.-</u>

İhracat Senetleri	Everest Bank Ltd.	<u>DM 2,468,600.-</u>	<u>52</u>	<u>DM 2,496,600.-</u>
Ticari Senetler	Asbank Ltd.	Stg. 17,080.-	2	Stg. 17,080.-
" "	K.Eurobank Ltd.	Stg. 45,000.-	1	Stg. 39,875.-
" "	K.Hür Bank Ltd.	Stg. 65,090.-	5	Stg. 65,090.-
		<u>Stg. 127,170.-</u>	<u>8</u>	<u>Stg. 122,045.-</u>
" "	K.Vakıflar Bankası Ltd.	\$ 348,000.-	6	\$ 348,000.-
" "	K.Kredi Bankası Ltd.	\$ 780,000.-	3	\$ 780,000.-
" "	Limasol T.Koop. Bankası Ltd.	\$ 494,563.-	7	\$ 494,563.-
" "	K.Endüstri Bankası Ltd.	\$ 11,700.-	1	\$ 11,700.-
" "	K. Hür Bank Ltd.	\$ 166,400.-	8	\$ 166,400.-
" "	Everest Bank Ltd.	\$ 877,010.-	6	\$ 877,010
" "	Yakın Doğu Bank Ltd.	\$ 1,794,000.-	6	\$ 1,794,000.-
" "	Erbank Ltd.	\$ 200,000.-	4	\$ 200,000.-
" "	K.Finans Bank Ltd.	\$ 27,000.-	1	\$ 27,000.-
" "	K.Continental Bank Ltd.	\$ 291,400.-	11	\$ 291,400.-
		<u>\$ 4,990,073.-</u>	<u>53</u>	<u>\$ 4,990,073.-</u>
Ticari Senetler	Med Bank Ltd.	DM 150,400.-	4	DM 150,400.-
" "	Akdeniz Garanti Bankası Ltd.	DM 23,300.-	1	DM 23,300.-
" "	Everest Bank Ltd.	DM 215,260.-	4	DM 215,260.-
" "	Yasa Bank Ltd.	DM 33,000.-	1	DM 33,000.-
" "	Erbank Ltd.	DM 468,500.-	9	DM 468,500.-
		<u>DM 890,460.-</u>	<u>19</u>	<u>DM 890,460.-</u>
Turizm Senetleri	K.Vakıflar Bankası Ltd.	Stg. 22,500.-	2	Stg. 22,500.-
" "	K.Kredi Bankası Ltd.	Stg. 1,183.-	1	Stg. 1,768.-
		<u>Stg. 23,683.-</u>	<u>3</u>	<u>24,268.-</u>
" "	K.Hür Bank Ltd.	\$ 41,800.-	1	\$ 41,800.-
" "	K.Kredi Bankası Ltd.	DM 69,360.-	2	DM 69,360.-
Hazine Kefaletini Haiz Bonolar	Akdeniz Garanti Bankası Ltd.	<u>Stg. 740,000</u>	<u>1</u>	<u>Stg. 740,000.-</u>
Tarım Senetleri	K.T.Koop.Merkez Bankası Ltd.	-	<u>1</u>	<u>\$ 7,280,250.-</u>

TABLO 4

Dövizli Avans ve Reeskont Borç Bakiyelerinin 31 Aralık 1996, 31 Aralık 1997 ve 31 Aralık 1998 Tarihi İtibariyle Karşılaştırması.

<u>Kredi Türü</u>	<u>Borçlu</u>	<u>31 Aralık 1996</u>	<u>31 Aralık 1997</u>	<u>31 Aralık 1998</u>
Sanayi Senetleri	Limasol T.Koop.Bankası Ltd.	Stg. -	Stg. 82,550.-	Stg. 147,310.-
" "	Asbank Ltd.	Stg. 53,460.-	Stg. 35,890.-	Stg. 132,790.-
" "	Deniz Bank Ltd.	Stg. 32,804.	-	-
" "	K.Ticaret Bankası Ltd.	Stg. 8,230.-	-	-
" "	K.Yurtbank Ltd.	Stg. 25,900.-	Stg. 11,600.-	-
" "	K.Vakıflar Bankası Ltd.	Stg. 78,360.-	Stg. 54,180.-	Stg. 60,555.-
" "	K.Hür Bank Ltd.	Stg. 40,060.-	Stg. 22,848.-	Stg. 41,000.-
" "	K.Endüstri Bankası Ltd.	-	-	Stg. 31,800.-
" "	K.Finans Bank Ltd.	-	-	Stg. 12,660.-
" "	K.Continental Bank Ltd.	-	-	Stg. 27,890.-
		<u>Stg. 238,814.-</u>	<u>Stg. 207,068.-</u>	<u>Stg. 454,005.-</u>
" "	Asbank Ltd.	\$ 36,400.-	-	\$ 296,550.-
" "	Yakın Doğu Bank Ltd.\$	\$	51,300.-	\$ 362,600.-
" "	K.T.Koop. Merkez Bankası Ltd.	\$ 18,900.-	\$ 15,000.-	\$ 3,260,000.-
" "	K.Vakıflar Bankası Ltd.	\$ 43,540.-	\$ 37,218.-	\$ 44,570.-
" "	K.Kredi Bankası Ltd.	\$ 98,941.-	\$ 145,487.-	\$ 117,830.-
" "	Limasol T.Koop.Bankası Ltd.	\$ 18,700.-	\$ 64,150.-	\$ 152,290.-
" "	Everest Bank Ltd.	\$ 8,700.-	\$ 152,300.-	\$ 475,220.-
" "	K.Hür Bank Ltd.	\$ 72,140.-	\$ 61,080.-	\$ 29,950.-
" "	Deniz Bank Ltd.	\$ 9,466.-	-	-
" "	K.Endüstri Bankası Ltd.	-	-	\$ 102,090.-
" "	K.Finans Bank Ltd.	-	-	\$ 62,280.-
" "	K.Continental Bank Ltd.	-	-	\$ 90,980.-
		<u>\$ 306,787.-</u>	<u>\$ 526,535.-</u>	<u>\$ 4,994,360.-</u>
" "	Asbank Ltd.	DM 36,480.-	DM 14,300.-	DM 118,750.-
" "	Akdeniz Garanti Bankası Ltd.	-	DM 114,800.-	DM 120,650.-
" "	K.Yurt Bank Ltd.	DM 236,440.-	-	-
" "	Everest Bank Ltd.	DM 75,928.-	DM 30,350.-	DM 469,900.-
" "	K.Vakıflar Bankası Ltd.	-	DM 41,300.-	DM 15,110.-
" "	K.Kredi Bankası Ltd.	-	-	DM 104,490.-
" "	Limasol T.Koop. Bankası Ltd.	-	-	DM 52,500.-
" "	K.Endüstri Bankası Ltd.	-	-	DM 92,000.-
" "	Yakın Doğu Bank Ltd.	-	-	DM 114,619.-
		<u>DM 348,848.-</u>	<u>DM 200,750.-</u>	<u>DM1,088,019.-</u>
İhracat Senetleri	K.Hür Bank Ltd.	Stg. 19,770.-	-	-
" "	Everest Bank Ltd.	Stg. 18,000.-	Stg. 27,900.-	Stg. 245,300.-
" "	K.Yurt Bank Ltd.	Stg. 17,220.-	-	-
" "	Limasol T.Koop. Bankası Ltd.	-	-	Stg. 86,500.-
" "	Erbank Ltd.	-	-	Stg. 12,000.-
		<u>Stg. 54,990.-</u>	<u>Stg. 27,900.-</u>	<u>Stg. 343,800.-</u>
" "	Asbank Ltd.	\$ -	\$ 52,700.-	\$ 42,400.-
" "	Everest Bank Ltd.	\$ 1,000,000.-	\$ 810,000.-	\$ 1,865,928.-
		<u>\$ 1,000,000.-</u>	<u>\$ 862,700.-</u>	<u>\$ 1,908,328.-</u>

Ihracat Senetleri	Med Bank Ltd.	DM -	DM 20,400.-	DM -
" "	Everest Bank Ltd.	DM 3,052,000.-	DM 2,620,700.-	DM 2,501,000.-
" "	K.Hür Bank Ltd.	-	-	DM 69,600.-
		<u>DM 3,052,000.-</u>	<u>DM 2,641,100.-</u>	<u>DM 2,570,600.-</u>
Ticari Senetler	K.Eurobank Ltd.	Stg. -	Stg. 39,875.-	Stg. 47,350.-
" "	Asbank Ltd.	Stg. 23,280.-	Stg. 13,800.-	Stg. 17,080.-
" "	K.Vakıflar Bankası Ltd.	Stg. 930.-	Stg. 620.-	-
" "	K.Hür Bank Ltd.	Stg. 107,035.-	Stg. 85,699.-	Stg. 79,900.-
		<u>Stg. 131,245.-</u>	<u>Stg. 139,994.-</u>	<u>Stg. 144,330.-</u>
" "	K.Vakıflar Bankası Ltd.	\$ 250,000.-	\$ 249,000.-	\$ 322,000.-
" "	Everest Bank Ltd.	\$ 2,390,687.-	\$ 2,199,470.-	\$ 882,970.-
" "	Deniz Bank Ltd.	\$ 109,000.-	\$ 56,000.-	-
" "	K.Kredi Bankası Ltd.	\$ 367,000.-	\$ 552,820.-	\$ 537,580.-
" "	Limasol T.Koop.Bankası Ltd.	\$ 52,540.-	-	\$ 65,630.-
" "	K.Hür Bank Ltd.	\$ 48,685.-	\$ 175,200.-	\$ 203,700.-
" "	Asbank Ltd.	\$ 30,000.-	-	\$ 23,280.-
" "	K.Endüstri Bankası Ltd.	\$ -	\$ 61,730.-	\$ 40,150.-
" "	Yakın Doğu Bank Ltd.	\$ -	\$ 500,000.-	\$ 1,500,000.-
" "	Erbank Ltd.	\$ -	\$ -	\$ 567,900.-
" "	K.Finansbank Ltd.	\$ -	\$ -	\$ 27,000.-
" "	K.Continental Bank Ltd.	\$ -	\$ -	\$ 291,400.-
		<u>\$ 3,247,912.-</u>	<u>\$ 3,794,220.-</u>	<u>\$ 4,461,610.-</u>
Ticari Senetler	Akdeniz Garanti Bankası Ltd.	DM -	DM -	DM 35,000.-
" "	Everest Bank Ltd.	DM -	DM -	DM 687,060.-
" "	Yasabank Ltd.	DM -	DM -	DM 49,500.-
		<u>DM -</u>	<u>DM -</u>	<u>DM 771,560.-</u>
Turizm Senetleri	K.Kredi Bankası Ltd.	Stg. 5,260.-	Stg. 4,484.-	Stg. 2,156.-
" "	K.Hür Bank Ltd.	\$ 82,220.-	\$ 69,701.-	\$ 61,240.-
" "	Asbank Ltd.	DM 40,200.-	DM 25,290.-	DM 7,410.-
Hazine Kefaletini Haiz Bonolar	Akdeniz Garanti Bankası Ltd.	Stg. 750,000.-	Stg. 750,000.-	Stg. 740,000.-

FAİZ FARKI FONU

Teşviki öngörülen sektörler ve konular için tercihli faiz oranlarının uygulanmasını kolaylaştırmak amacıyla K.K.T.C. Merkez Bankası bünyesinde Faiz Farkı Fonu kurulması 35/1987 sayılı K.K.T.C. Merkez Bankası yasasının 23. maddesinde öngörülmüştür. Yasanın 53. maddesi altında çıkarılan “K.K.T.C. Merkez Bankası Faiz Farkı Fonu Oluşturulması Tüzüğü”nün 7. maddesine göre Fonun kaynakları şunlardır:

- a) Devlet Bütçesine bu amaçla konulacak ödenek;
- b) K.K.T.C. Merkez Bankası nezdindeki Hazine fonları faizlerine karşılık olarak Banka bütçesinden ayrılacak belirli bir ödenek;
- c) Bankalar ve yan kuruluşları ile kooperatif bankaları ve mevcut yasalar altında kredi vermekle yetkili kılınmış müesseselerin verecekleri her türlü nakdi krediler (kontrollü krediler hariç) üzerinden uygulanacak azami yasal faiz oranı içinden üç puan ve döviz kredilerinde 1/2 puan faiz farkının tahsil edilerek banka nezdinde açılan Faiz Farkı Fonuna yatırılan miktarlar;
- d) Faiz farklarını zamanında yatırmayanlara veya eksik yatıranlara uygulanacak aylık yüzde 8 ve döviz kredilerinde aylık yüzde 1 gecikme zammı ve
- e) Türkiye Cumhuriyeti Devleti tarafından yapılacak katkılar.

Tüzüğün 5. maddesi altında faiz iadesi oranları kredi türleri itibarıyla şöyledir:

Tarım (Ayni)	%50
Hayvancılık	%41
Turizm İşletme Kredisi	%24
Turizm Yatırım Kredisi	%31
Sanayici İşletme Kredisi	%24
Sanayi Yatırım Kredisi	%31
İhracatçı Kredisi	%31

Tabiatıyla aynı kredi için hem Merkez Bankası reeskont kaynağından hem de Faiz Farkı Fonundan yararlanma olanağı yoktur.

Böylece faiz iadesi uygulamasıyla, Bankamızca Yasada belirtildiği üzere Kamu Kurum ve Kuruluşlarına avans verilerek veya bankalarca ibraz edilen kısa vadeli senet ve vesikaları reeskonta kabul etmek suretiyle sağlanan kredi olanakları yanında bankalara kendi kaynaklarından tercihli sektörlerle kredi verme olanağı yaratılmıştır.

Faiz Farkı Fonu uygulamaları Tablo 5'te özet halinde gösterilmiştir.

TABLO 5

FAİZ FARKI FONU UYGULAMALARI
1987 - 1999

		Milyon TL	
Harcamalar		Gelirler	
1987 Tarım (Aynı)	1.6	1987 K.K.T.C. Merkez Bankası Katkısı	500.0
Dönem Sonu Bakiyesi	803.6	Bankalardan	305.2
	<u>805.2</u>		<u>805.2</u>
1988 Tarım (Aynı)	1,844.0	1988 Dönem Başı Bakiyesi	803.6
Dönem Sonu Bakiyesi	2,878.9	K.K.T.C. Merkez Bankası Katkısı	3,000.0
	<u>4,722.9</u>	Bankalardan	919.3
			<u>4,722.9</u>
1989 Tarım (Aynı)	1,241.9	1989 Dönem Başı Bakiyesi	2,878.9
Dönem Sonu Bakiyesi	7.134.2	K.K.T.C. Merkez Bankası Katkısı	3,500.0
	<u>8,376.1</u>	Bankalardan	1,678.1
		T.C. Yardım	319.1
			<u>8,376.1</u>
1990 Tarım (Aynı)	2,388.4	1990 Dönem Başı Bakiyesi	7,134.2
1990 Turizm	459.2	K.K.T.C. Merkez Bankası Katkısı	4,000.0
1990 Sanayi	0.9	Bankalardan	3,254.5
Dönem Sonu Bakiyesi	12,352.8	T.C. Yardım	812.6
	<u>15,201.3</u>		<u>15,201.3</u>
1991 Tarım (Aynı)	5.019.1	1991 Dönem Başı Bakiyesi	12,352.8
1991 Turizm	926.7	K.K.T.C. Merkez Bankası Katkısı	3,000.0
1991 Sanayi	29.1	Bankalardan	6,250.1
Dönem Sonu Bakiyesi	17,909.6	T.C. Yardım	2,281.6
	<u>23,884.5</u>		<u>23,884.5</u>
1992 Tarım (Aynı)	8,694.3	1992 Dönem Başı Bakiyesi	17,909.6
1992 Turizm	658.0	K.K.T.C. Merkez Bankası Katkısı	9,000.0
1992 Sanayi	160.9	Bankalardan	10,399.3
1992 İhracat	67.6	T.C. Yardım	1,521.6
1992 Reeskont Kredileri için düzeltme	8,937.6		
Dönem Sonu Bakiyesi	20,312.1		
	<u>38,830.5</u>		<u>38,830.5</u>
1993 Tarım (Aynı)	18,782.5	1993 Dönem Başı Bakiyesi	20,312.1
1993 Turizm	708.5	K.K.T.C. Merkez Bankası Katkısı	2,000.0
1993 Sanayi	1,203.8	Bankalardan	14,985.7
1993 İhracat	327.9	T.C. Yardım	1,811.9
1993 Küçük Esnaf ve Sanatkarlar	5.8		
Dönem Sonu Bakiyesi	18,081.2		
	<u>39,109.7</u>		<u>39,109.7</u>

1994 Tarım (Ayni)	28,202.3	Dönem Başı Bakiyesi	18,081.2
1994 Turizm	1,471.1	1994 K.K.T.C. Merkez Bankası Katkısı	4,000.0
1994 Sanayi	1,430.3	Bankalardan	20,371.1
1994 Küçük Esnaf ve Sanatkarlar	245.4		
Dönem Sonu Bakiyesi	11,103.2		
	<u>42,452.3</u>		<u>42,452.3</u>
1995 Tarım (Ayni)	38,292.2	1.1.95 Dönem Başı Bakiyesi	11,103.2
1995 Turizm	233.1	Bankalardan	35,036.1
1995 Sanayi	1,253.8		
1995 Küçük Esnaf ve Sanatkarlar	257.2		
Dönem Sonu Bakiyesi	6,103.0		
	<u>46,139.3</u>		<u>46,139.3</u>
1996 Tarım (Ayni)	55,423.0	1.1.1996 Dönem Başı Bakiyesi	6,103.0
1996 Turizm	211.0	Bankalardan	76,516.0
1996 Sanayi	1,770.0		
1996 Küçük Esnaf ve Sanatkarlar	60.0		
Dönem Sonu Bakiyesi	25,155.0		
	<u>82,619.0</u>		<u>82,619.0</u>
1997 Tarım (Ayni)	262,326.0	1.1.1997 Dönem Başı Bakiyesi	25,155.0
1997 İhracat	1,403.4	Bankalardan	413,935.3
1997 Turizm	-		
1997 Sanayi	1,967.0		
1997 Küçük Esnaf ve Sanatkarlar	-		
Dönem Sonu Bakiyesi	173,393.9		
	<u>439,090.3</u>		<u>439,090.3</u>
1998 Tarım (Ayni)	627,661.1	1.1.1998 Dönem Başı Bakiyesi	173,393.9
1998 İhracat	9,394.8	Bankalardan	658,494.0
1998 Sanayi	516.9		
Dönem Sonu Bakiyesi	194,315.1		
	<u>831,887.9</u>		<u>831,887.9</u>
1.1.99-30.6.99 Tarım (Ayni)	100,756.4	1.1.99 Dönem Başı Bakiyesi	194,315.1
1.1.99-30.6.99 İhracat	5,810.5	Bankalardan	816,905.9
1.1.99-30.6.99 Sanayi	165.8		
Dönem Sonu Bakiyesi	904,488.3		
	<u>1,011,221.0</u>		<u>1,011,221.0</u>
		1.7.1999 Dönem Başı Bakiyesi	904,488.3

Not: Faiz Farkı iadesi taahhüt bakiyesi 30 Haziran 1999 tarihinde 748,516,379,000.-TL olarak hesaplanmıştır.

BANKALAR

25/1983, 26/1987 ve 42/1989 sayılı yasalarla değiştirilmiş şekliye 11/1976 sayılı K.K.T.C. Bankalar Yasası altında çalışma iznini haiz bankaların listesi aşağıya çıkarılmıştır.

T.C. Ziraat Bankası
Türk Bankası Ltd.
Türkiye İř Bankası A.ř.
Kıbrıs Türk Kooperatif Merkez Bankası Ltd.
Kıbrıs Kredi Bankası Ltd.
Türkiye Halk Bankası A.ř.
Kıbrıs Vakıflar Bankası Ltd.
Limasol Türk Koop. Bankası Ltd.
Kıbrıs Ticaret Bankası Ltd.
Kıbrıs Endüstri Bankası Ltd.
Kıbrıs Faisal İslam Bankası Ltd.
Asbank Ltd.
Akdeniz Garanti Bankası Ltd.
Kıbrıs İktisat Bankası Ltd.
Kıbrıs Yatırım Bankası Ltd. (Tasfiye Halinde)
Kıbrıs Hür Bank Ltd.
Rumeli Bank Ltd.
Kıbrıs Eurobank Ltd.
Finba Finansal Bank Ltd.
Everest Bank Ltd.
Home and Overseas Bank Ltd. (Evvelce Independent Trade Union Bank Ltd.)

Bakanlar Kurulunun E1782-97 sayı ve 3.11.1997 tarihli kararı ile bankacılık yapma izni sürekli olarak kaldırılmıştır.

Deniz Bank Ltd.
Kıbrıs Yurtbank Ltd. (Evvelce Kıbrıs Tunca Bank Ltd.)
Kıbrıs Altınbaş Bank Ltd.
Yakın Doğu Bank Ltd.
Yasa Bank Ltd.
Med Bank Ltd.
Kıbrıs Finans Bank Ltd.
Hamza Bank Ltd.
Erbank Ltd.
Akfinans Bank Ltd.
Yeşilada Bank Ltd.
Kıbrıs Continental Bank Ltd.
Viyabank Ltd.
Universal Bank Ltd.
Asya Bank Ltd.
Demirbank Türk Anonim şirketi

OFFSHORE BANKALAR

48/1990 sayılı Offshore Bankacılık Hizmetleri Yasası altında çalışma iznini haiz Offshore bankaların listesi aşağıya çıkarılmıştır.

East Mediterranean Trust Bank (Off-Shore) Ltd. (Evvelce East Mediterranean Trust and Banking Corporation Ltd.) (Tasfiye Halinde)
The European Business Bank (EBB) Ltd.
The European Commerce Bank (ECB) Ltd.
The Euro Textile Bank (ETB) Ltd.
Cyprus United Trade and Investment Bank Ltd. (Tasfiye Halinde)
Atlas Bank Offshore Ltd.
İmar Bank Offshore Ltd.
Pasifik Bank Offshore Ltd. (Tasfiye Halinde)
Özbank Offshore Ltd.
Alliance Investment Bank Off-shore Ltd. (Evvelce Arabia Cyprus Bank (Off-shore) Ltd.)
Oki Bank (Offshore) Ltd.
Mediterranean Union Bank (Offshore) Ltd.
World Vakıf Offshore Bankging Ltd.
Optima Bank (Offshore) Ltd.
Northern Island Offshore Bank Ltd.
Cyprus Islamic Bank (Offshore) Ltd.
Facto Bank (Offshore) Ltd.
Firs Merchant Bank (Offshore) Ltd.
Şeker Bank Offshore Ltd.
Toprak Bank Offshore Ltd.
Cleveland Offshore Bank Ltd.
Bank Turquoise Offshore Ltd.
Adabank Offshore Ltd.
Golden Union Offshore Bank Ltd.
Trade Deposit Offshore Bank Ltd.
Overseas Bank Offshore Ltd. (Tasfiye Halinde)
Sovereign Gold Depository Bank Offshore Ltd. (Tasfiye Halinde)
Unibank Offshore Ltd.
Cyprus Trade Development Bank Offshore Ltd.
Metropolitan Investment Bank Offshore Ltd.
Maritima Offshore Bank Ltd.
Yaşarbank Foreign Trade Offshore Ltd. (Evvelce Tütün Foreign Trade Bank Offshore Ltd.)
EGS Bank Offshore Ltd.
Technical Export Import Bank Offshore Ltd.
Southstar Offshore Bank Ltd.
Bank 2000 Offshore Ltd.
Renfrew Security Bank and Trust Offshore Ltd.
Excess Bank Offshore Ltd.
Dinamic Bank Offshore Ltd.
Yurt Security Offshore Bank Ltd.
Bank Girişim Offshore Ltd.
Prudential Offshore Bank Ltd.
Cey Offshore Bank Ltd.

DÖVİZ BÜROLARI

38/1997 sayılı Para ve Kambiyo Yasası altında faaliyet gösteren döviz bürolarının listesi aşağıya çıkarılmıştır.

Elmaslar Yatırım Şirketi Ltd.
89 D.Taner Küçük İş Hanı, Girne Caddesi,
Lefkoşa.

Ertuğrul Akbel and Sons Ltd.
Osman Paşa Caddesi, Mustafa Hacı Ali Apt. No:2
Lefkoşa.

Sun Döviz Bürosu Ltd.
Abdi İpekçi Caddesi,
Lefkoşa.

Nafa Döviz Alım Satım Şirketi Ltd.
Zafer Çarşısı, No: 10, Atatürk Caddesi,
Girne.

Forex Management Services Ltd.
II.Selim Caddesi, Arabacıoğlu Apt. Dükkan No:4
Lefkoşa.

Batu Exchange Co. Ltd.
52.İstiklal Caddesi,
Magosa.

Gesfi Şirketi Ltd.
40.Abdi Çavuş Sokak,
Lefkoşa.

Rant Döviz Bürosu Ltd.
94 C Bedreddin Demirel Caddesi,
Lefkoşa.

Denizati Döviz Ltd.
23/1 Abdi Çavuş Sokak
Lefkoşa.

Hakim Döviz Alım Satım Şirketi Ltd.
Dr. Özgün İşhanı No:13
Girne

Chequepoint Ltd.
3, Bedreddin Demirel Caddesi,
Lefkoşa.

M.Osman ve Oğlu Yatırım Şirketi Ltd.
Ataçığ İşhanı, 9 Ali Ruhi Sokak
Lefkoşa

Uluçay Exchange Ltd.
13, Namık Kemal Meydanı
G.Magosa.

Gala Exchange Bureau Ltd.
Özkan Apt. Raif Denктаş Caddesi,
Girne.

Eşref Mevlütoğlu Ltd.
2-4 Asmaaltı Sokak,
Lefkoşa.

Yedez Döviz Bürosu Ltd.
K.39 Ecevit Caddesi,
Yedidalga.

Yazgın Döviz Bürosu Ltd.
29/A Ziya Rızkı Caddesi,
Girne.

Akfinansman Döviz Ltd.
16, Osmanpaşa Caddesi,
Lefkoşa.

Tünal Döviz Bürosu Ltd.
Ecevit Caddesi K.156
Güzelyurt.

Akın Gold Döviz Ltd.
Mete Adanır Caddesi, Akın Oto Galeri Yanı,
Girne.

Orallar Ltd.
Atatürk Caddesi,
Girne.

Altınör Döviz Bürosu Ltd.
Hürriyet Caddesi,
Girne.

Göksoy Döviz Ltd.
Dereboyu, Köşklüçiftlik,
Lefkoşa.

Yücelen Döviz Ltd.
31, Selvi Sokak Taşkinköy
Lefkoşa.

Desly Change Exchange Ltd.
18, İsmet İnönü Bulvarı
Gazi Magosa

Trust Exchange Ltd.
23 Mete Apt. Larnaka Yolu,
Gazi Magosa.

Hüseyin Galipoğulları Ltd.
Kemal Aşık Caddesi, Bardak İşhanı No:2
K.Kaymaklı, Lefkoşa.

A to Z Exchange Ltd.
Lapta Yolu üzeri,
Girne.

Ömer Can Döviz Bürosu Ltd.
Sancar Sokak, Olivia Apt. No:3
Girne.

Interflow Group of Companies Ltd.
Salamis Yolu 180 A
G.Magosa.

Belis Döviz Ltd.
Ziya Rızki Cad. Fahriye Tatlıcıoğlu Apt.
No:20
Girne.

Oldcity Exchange Ltd.
29 İstiklal Caddesi
G.Magosa.

Zeeb Döviz Ltd.
Girne Cad. Vakıflar Çarşısı
Lefkoşa.

Persan Döviz Ltd.
Şht. Hasan Cafer Sokak No: 6 C
Güzelyurt.

DÖVİZ MEVDUAT

KKTC Merkez Bankası ve diğ er bankalar tasnifine göre özel ve tüzel kişiler adına açılan döviz tevdiat ve döviz mevduat hesaplarındaki dövizlere ait bilgiler Tablo 6'da verilmiştir.

TABLO 6

K.K.T.C. Merkez Bankası ve Diğer Bankalar Tasnifine Göre Özel ve Tüzel Kişiler Adına Tutulan Döviz Tevdiat ve Döviz Mevduat Hesaplarının ABD Doları Karşılığı ve Hesap Türüne Göre Dökümü

Bin ABD \$

Tarih	Bankalar	Döviz Tevdiat		Döviz Mevduat		Toplam Döviz \$
		Hesap Adedi	Miktar \$	Hesap Adedi	Miktar \$	
31 Aralık 1988						
	K.K.T.C. Merkez Bankası	-	-	1,015	6,903.0	6,903.0
	Diğer Bankalar	3,413	20,824.3	27,648	55,778.8	76,603.1
	Toplam	3,413	20,824.3	28,663	62,681.8	83,506.1
31 Aralık 1989						
	K.K.T.C. Merkez Bankası	-	-	969	6,657.1	6,657.1
	Diğer Bankalar	3,925	15,233.1	33,149	63,815.4	79,048.5
	Toplam	3,925	15,233.1	34,118	70,472.5	85,705.6
31 Aralık 1990						
	K.K.T.C. Merkez Bankası	-	-	984	9,705.4	9,705.4
	Diğer Bankalar	4,101	9,366.9	36,962	70,854.4	80,221.3
	Toplam	4,101	9,366.9	37,946	80,559.8	89,926.7
31 Aralık 1991						
	K.K.T.C. Merkez Bankası	-	-	1,002	10,062.0	10,062.0
	Diğer Bankalar	4,628	15,203.4	42,269	98,715.0	113,918.4
	Toplam	4,628	15,203.4	43,271	108,777.0	123,980.4
31 Aralık 1992						
	K.K.T.C. Merkez Bankası	-	-	1,083	11,469.7	11,469.7
	Diğer Bankalar	5,984	16,881.7	51,832	145,761.6	162,643.3
	Toplam	5,984	16,881.7	52,915	157,231.3	174,113.0
31 Aralık 1993						
	K.K.T.C. Merkez Bankası	-	-	1,009	7,668.5	7,668.5
	Diğer Bankalar	6,176	18,952.9	55,598	202,424.0	221,376.9
	Toplam	6,176	18,952.9	56,607	210,092.5	229,045.4
31 Aralık 1994						
	K.K.T.C. Merkez Bankası	-	-	1,141	3,868.4	3,868.4
	Diğer Bankalar	8,500	23,058.0	67,127	256,280.6	279,338.6
	Toplam	8,500	23,058.0	68,268	260,149.0	283,207.0
31 Aralık 1995						
	K.K.T.C. Merkez Bankası	-	-	1,244	6,246.1	6,246.1
	Diğer Bankalar	7,358	17,854.5	80,642	309,728.9	327,583.4
	Toplam	7,358	17,854.5	81,886	315,975.0	333,829.5
31 Aralık 1996						
	K.K.T.C. Merkez Bankası	-	-	1,279	8,164.5	8,164.5
	Diğer Bankalar	3,943	2,959.2	93,430	395,399.4	398,358.6
	Toplam	3,943	2,959.2	94,709	403,563.9	406,523.1

Tarih	Bankalar	Döviz Tevdiat		Döviz Mevduat		Toplam Döviz \$
		Hesap Adadi	Miktar \$	Hesap Adedi	Miktar \$	
31 Aralık 1997						
	K.K.T.C. Merkez Bankası	-	-	863	8,499.5	8,499.5
	Diğer Bankalar	3,462	3,301.4	108,563	442,942.4	446,243.8
	Toplam	3,462	3,301.4	109,426	451,441.9	454,743.3
31 Aralık 1998						
	K.K.T.C. Merkez Bankası	-	-	1,039	9,102.9	9,102.9
	Diğer Bankalar	3,716	3,175.9	104,863	441,616.4	444,792.3
	Toplam	3,716	3,175.9	105,902	450,719.3	453,895.2
28 Şubat 1998						
	K.K.T.C. Merkez Bankası	-	-	1,043	9,027.8	9,027.8
	Diğer Bankalar	3,431	3,294.0	106,088	446,262.8	449,556.8
	Toplam	3,431	3,294.0	107,131	455,290.6	458,584.6
31 Mart 1998						
	K.K.T.C. Merkez Bankası	-	-	1,043	12,761.3	12,761.3
	Diğer Bankalar	3,045	3,333.3	106,645	457,811.6	461,144.9
	Toplam	3,045	3,333.3	107,688	470,572.9	473,906.2
30 Nisan 1998						
	K.K.T.C. Merkez Bankası	-	-	1,054	13,018.9	13,018.9
	Diğer Bankalar	3,060	3,394.9	104,471	457,512.3	460,907.2
	Toplam	3,060	3,394.9	105,525	470,531.2	473,926.1
31 Mayıs 1998						
	K.K.T.C. Merkez Bankası	-	-	1,057	16,170.9	16,170.9
	Diğer Bankalar	3,054	3,298.7	104,634	449,209.4	452,508.1
	Toplam	3,054	3,298.7	105,691	465,380.3	468,679.0
30 Haziran 1998						
	K.K.T.C. Merkez Bankası	-	-	1,079	17,112.8	17,112.8
	Diğer Bankalar	3,054	3,911.3	107,108	455,045.2	458,956.5
	Toplam	3,054	3,911.1	108,187	472,158.0	476,069.3
31 Temmuz 1998						
	K.K.T.C. Merkez Bankası	-	-	1,086	54,895.9	54,895.9
	Diğer Bankalar	3,071	3,789.7	108,439	456,836.5	460,626.2
	Toplam	3,071	3,789.7	109,525	511,732.4	515,522.1
31 Ağustos 1998						
	K.K.T.C. Merkez Bankası	-	-	1,101	52,207.8	52,207.8
	Diğer Bankalar	3,065	3,708.2	108,782	461,515.1	465,223.3
	Toplam	3,065	3,708.2	109,883	513,722.9	517,431.1
30 Eylül 1998						
	K.K.T.C. Merkez Bankası	-	-	1,108	14,765.1	14,765.1
	Diğer Bankalar	4,398	3,789.7	109,045	483,865.0	487,654.7
	Toplam	4,398	3,789.7	110,153	498,630.1	502,419.8

Tarih	Bankalar	Döviz Tevdiat		Döviz Mevduat		Toplam Döviz \$
		Hesap Adadi	Miktar \$	Hesap Adedi	Miktar \$	
31 Ekim 1998						
	K.K.T.C. Merkez Bankası	-	-	1,116	13,633.0	13,633.0
	Diğer Bankalar	3,326	3,748.7	111,994	478,765.5	482,514.2
	Toplam	3,326	3,748.7	113,110	492,398.5	496,147.2
30 Kasım 1998						
	K.K.T.C. Merkez Bankası	-	-	1,351	14,204.6	14,204.6
	Diğer Bankalar	3,345	3,623.3	113,016	475,208.4	478,831.7
	Toplam	3,345	3,623.3	114,367	489,413.0	493,036.3
31 Aralık 1998						
	K.K.T.C. Merkez Bankası	-	-	1,129	7,508.7	7,508.7
	Diğer Bankalar	3,265	3,774.9	113,835	488,257.7	492,032.6
	Toplam	3,265	3,774.9	114,964	495,766.4	499,541.3
31 Ocak 1999						
	K.K.T.C. Merkez Bankası	-	-	1,155	15,576.8	15,576.8
	Diğer Bankalar	3,268	3,687.3	114,231	485,187.9	488,875.2
	Toplam	3,268	3,687.3	115,386	500,764.7	504,452.0

DÖVİZ REZERVLERİ

Döviz Rezervleri KKTC Merkez Bankası nezdinde muhafaza edilen dövizlerle bankalar nezdinde muhafaza edilen dövizlerden oluşmaktadır. (Tablo 7).

TABLO 7

Döviz Rezervlerinin Artış Hızı

Bin ABD\$

Tarih-Döviz Niteliği	Miktar	Bir önceki dönemle karşılaştırması
<u>Aralık 1988</u>		
Devletin Kur Hesabında		46,391.0
Bankalar Kurunda Tutulan:		
a)Özel ve Tüzel Kişiler	83,506.1	
b)Bankaların Kendileri	<u>19,825.8</u>	<u>103,331.9</u>
Toplam		<u><u>149,722.9</u></u>
<u>Aralık 1989</u>		
Devletin Kur Hesabında		58,679.7
Bankalar Kurunda Tutulan:		126.48
a)Özel ve Tüzel Kişiler	85,705.6	
b)Bankaların Kendileri	<u>38,781.3</u>	<u>124,486.9</u>
Toplam		<u><u>183,166.6</u></u>
<u>Aralık 1990</u>		
Devletin Kur Hesabında		45,620.2
Bankalar Kurunda Tutulan:		77.73
a)Özel ve Tüzel Kişiler	89,926.7	
b)Bankaların Kendileri	<u>48,112.0</u>	<u>138,038.7</u>
Toplam		<u><u>183,658.9</u></u>
<u>Aralık 1991</u>		
Devletin Kur Hesabında		28,144.8
Bankalar Kurunda Tutulan:		61.70
a)Özel ve Tüzel Kişiler	123,980.4	
b)Bankaların Kendileri	<u>65,654.8</u>	<u>189,635.2</u>
Toplam		<u><u>217,780.0</u></u>
<u>Aralık 1992</u>		
Devletin Kur Hesabında		8,720.3
Bankalar Kurunda Tutulan:		30.99
a)Özel ve Tüzel Kişiler	174,113.0	
b)Bankaların Kendileri	<u>51,102.2</u>	<u>225,215.2</u>
Toplam		<u><u>233,935.5</u></u>
<u>Aralık 1993</u>		
Devletin Kur Hesabında		19,649.2
Bankalar Kurunda Tutulan:		225.32
a)Özel ve Tüzel Kişiler	229,045.4	
b)Bankaların Kendileri	<u>53,183.4</u>	<u>282,228.8</u>
Toplam		<u><u>301,878.0</u></u>

Tarih-Döviz Niteliği	Miktar		Bir önceki dönemle karşılaştırması
<u>Aralık 1994</u>			
Devletin Kur Hesabında		17,836.2	90.78
Bankalar Kurunda Tutulan:			
a)Özel ve Tüzel Kişiler	283,207.0		
b)Bankaların Kendileri	<u>47,841.1</u>	<u>331,048.1</u>	109.66
Toplam		<u><u>348,884.3</u></u>	115.57
<u>Aralık 1995</u>			
Devletin Kur Hesabında		2,484.6	13.94
Bankalar Kurunda Tutulan:			
a)Özel ve Tüzel Kişiler	333,829.5		
b)Bankaların Kendileri	<u>81,530.7</u>	<u>415,360.2</u>	125.46
Toplam		<u><u>417,844.8</u></u>	119.76
<u>Aralık 1996</u>			
Devletin Kur Hesabında		5,987.3	240.97
Bankalar Kurunda Tutulan:			
a)Özel ve Tüzel Kişiler	406,523.1		
b)Bankaların Kendileri	<u>101,310.9</u>	<u>507,834.0</u>	122.26
Toplam		<u><u>513,821.3</u></u>	122.96
<u>Aralık 1997</u>			
K.K.T.C. Merkez Bankası Nezdinde		2,863.5	47.83
Bankalar Nezdinde:			
a)Özel ve Tüzel Kişiler	454,743.3		
b)Bankaların Kendileri	<u>52,407.0</u>	<u>507,150.3</u>	99.87
Toplam		<u><u>510,013.8</u></u>	99.26
<u>Ocak 1998</u>			
K.K.T.C. Merkez Bankası Nezdinde		2,320.5	81.04
Bankalar Nezdinde:			
a)Özel ve Tüzel Kişiler	453,895.2		
b)Bankaların Kendileri	<u>58,161.4</u>	<u>512,056.6</u>	100.96
TOPLAM		<u><u>514,377.1</u></u>	100.85
<u>Şubat 1998</u>			
K.K.T.C. Merkez Bankası Nezdinde		2,986.8	128.71
Bankalar Nezdinde:			
a)Özel ve Tüzel Kişiler	458,584.6		
b)Bankaların Kendileri	<u>48,970.4</u>	<u>507,555.0</u>	99.12
TOPLAM		<u><u>510,541.8</u></u>	99.25

Tarih-Döviz Niteliği	Miktar	Bir önceki dönemle karşılaştırması	
<u>Mart 1998</u>			
K.K.T.C. Merkez Bankası Nezdinde		8,154.9	273,03
Bankalar Nezdinde:			
a)Özel ve Tüzel Kişiler	473,906.2		
b)Bankaların Kendileri	<u>53,444.7</u>	<u>527,350.9</u>	103.90
TOPLAM		<u><u>535,505.8</u></u>	104.89
<u>Nisan 1998</u>			
K.K.T.C. Merkez Bankası Nezdinde		8,111.2	99.46
Bankalar Nezdinde:			
a)Özel ve Tüzel Kişiler	473,926.1		
b)Bankaların Kendileri	<u>52,348.6</u>	<u>526,274.7</u>	99.80
TOPLAM		<u><u>534,385.9</u></u>	99.79
<u>Mayıs 1998</u>			
K.K.T.C. Merkez Bankası Nezdinde		9,645.4	118.91
Bankalar Nezdinde:			
a)Özel ve Tüzel Kişiler	468,679.0		
b)Bankaların Kendileri	<u>54,841.1</u>	<u>523,520.1</u>	99.48
TOPLAM		<u><u>533,165.5</u></u>	99.77
<u>Haziran 1998</u>			
K.K.T.C. Merkez Bankası Nezdinde		8,183.3	84.84
Bankalar Nezdinde:			
a)Özel ve Tüzel Kişiler	476,069.3		
b)Bankaların Kendileri	<u>56,952.2</u>	<u>533,021.5</u>	101.81
TOPLAM		<u><u>541,204.8</u></u>	101.51
<u>Temmuz 1998</u>			
K.K.T.C. Merkez Bankası Nezdinde		9,063.6	110.75
Bankalar Nezdinde:			
a)Özel ve Tüzel Kişiler	515,522.1		
b)Bankaların Kendileri	<u>73,987.7</u>	<u>589,509.8</u>	110.60
TOPLAM		<u><u>598,573.4</u></u>	110.60
<u>Ağustos 1998</u>			
K.K.T.C. Merkez Bankası Nezdinde		11,072.2	122.16
Bankalar Nezdinde:			
a)Özel ve Tüzel Kişiler	517,431.1		
b)Bankaların Kendileri	<u>68,382.1</u>	<u>585,813.2</u>	99.37
TOPLAM		<u><u>596,885.4</u></u>	99.72
<u>Eylül 1998</u>			
K.K.T.C. Merkez Bankası Nezdinde		15,084.3	136.23
Bankalar Nezdinde:			
a)Özel ve Tüzel Kişiler	502,419.8		
b)Bankaların Kendileri	<u>54,119.7</u>	<u>556,539.5</u>	95.00
TOPLAM		<u><u>571,623.8</u></u>	95.77

Tarih-Döviz Niteliği	Miktar		Bir önceki dönemle karşılaştırması
Ekim 1998			
K.K.T.C. Merkez Bankası Nezdinde		18,608.1	123.36
Bankalar Nezdinde:			
a)Özel ve Tüzel Kişiler	496,147.2		
b)Bankaların Kendileri	<u>53,825.7</u>	<u>549,972.9</u>	98.82
TOPLAM		<u><u>568,581.0</u></u>	99.47
Kasım 1998			
K.K.T.C. Merkez Bankası Nezdinde		18,349.5	98.61
Bankalar Nezdinde:			
a)Özel ve Tüzel Kişiler	493,036.3		
b)Bankaların Kendileri	<u>108,956.1</u>	<u>601,992.4</u>	109.46
TOPLAM		<u><u>620,341.9</u></u>	109.10
Aralık 1998			
K.K.T.C. Merkez Bankası Nezdinde		19,616.3	106.90
Bankalar Nezdinde:			
a)Özel ve Tüzel Kişiler	499,541.3		
b)Bankaların Kendileri	<u>103,179.4</u>	<u>602,720.7</u>	100.12
TOPLAM		<u><u>622,337.0</u></u>	100.32

DÖVİZ HESAPLARININ CİNS VE VADELERİNE GÖRE DÖKÜMÜ

31 Aralık 1998 tarihinde Döviz Tevdiat ve Döviz Mevduat hesaplarının cins ve vadelerine göre dökümü Tablo 8'de gösterilmektedir. Döviz cinsine göre en popüler paranın Sterling, daha sonra ABD Doları ve DM olduğu gözlenmektedir.

TABLO 8

31 Aralık 1998 Tarihi İtibarıyla Döviz Hesaplarının Cins ve Vadelerine Göre Dökümü

Bin ABD \$

<u>Döviz Tevdiat Hesapları</u>	Sterling	ABD Doları	Alman Markı	K.Lirası	Toplam \$ Karşılığı
Vadesiz	296,4	499,7	48,3	154,4	1,331,9
6 ay vadeli	10,1	1,505,6	0,0	-	1,522,6
1 yıl vadeli	503,0	82,3	2,1	-	925,2
TOPLAM	809,8	2,087,6	50,4	154,4	-
\$	1,354,3	2,087,6	30,2	307,6	3,779,7
				Kur farkı	(4,8)
					3,774,9
<u>Döviz Mevduat Hesapları</u>					
Vadesiz	58,550,3	34,302,8	16,789,1	1,940,3	146,143,9
6 ay vadeli	61,115,7	31,640,5	12,445,1	532,4	142,365,9
1 yıl vadeli	105,647,7	20,137,0	15,266,2	729,9	207,421,0
TOPLAM	225,313,7	86,080,3	44,500,4	3,202,6	-
\$	376,814,6	86,080,3	26,658,1	6,377,8	495,930,8
				Kur Farkı	(164,4)
					495,766,4
Genel Toplam	226,123,5	88,167,9	44,550,8	3,357,0	-
\$	378,168,9	88,167,9	26,688,3	6,685,4	499,710,5
				Kur Farkı	(169,2)
					499,541,3

DÖVİZ KREDİLERİ

Elde ettiğimiz bilgilere göre 31 Aralık 1998 tarihi itibarıyla, bankalarca kullanılan döviz kredileri bakiyesi, ABD Doları türünden \$ 108,386,725 , Sterling türünden £ 60,689,389 , Alman Markı türünden DM 23,467,411 ve Kıbrıs Lirası türünden KL. 124,847 olmak üzere toplam \$ 224,190,518. ABD doları değerindedir.

TÜRK LİRASI MEVDUAT

Aralık 1998 itibarıyla 73,750,886.9 Milyon TL miktarında olan toplam mevduat Aralık 1997 bazına göre %76.4 oranında artış gösterirken bu dönemin hayat pahalılığı %66.5 olarak saptandığına göre mevduatta önemli miktarda reel artış gerçekleştirilmiştir.

Mart 1999'da sona eren üç aylık dönemde mevduat %16.3 oranında artış gösterirken hayat pahalılığı %15.5'e yükselmiştir. Netice itibarıyla bu dönemde cüzi artış mevcut olduğu gözlenmektedir.

TABLO 9

Türk Lirası Mevduatın Artış Hızı

		Mevduatın Niteliğine Göre Dökümü	Milyon TL Bir önceki dönemle karşılaştırması
<u>Aralık 1988</u>			
Resmi		73,369.4	
Ticari		16,044.4	
Tasarruf		81,564.3	
	Toplam	170,978.1	
<u>Aralık 1989</u>			
Resmi		98,851.6	134.73
Ticari		30,190.5	188.16
Tasarruf		215,758.9	264.52
	Toplam	344,801.0	201.66
<u>Aralık 1990</u>			
Resmi		140,010.5	141.63
Ticari		25,524.3	84.54
Tasarruf		383,466.5	177.73
	Toplam	549,001.3	159.22
<u>Aralık 1991</u>			
Resmi		179,125.1	127.94
Ticari		39,272.9	153.86
Tasarruf		627,031.2	163.52
Diğer		26,532.4	158.83
	Toplam	871,961.6	
<u>Aralık 1992</u>			
Resmi		375,017.3	209.36
Ticari		91,309.8	232.50
Tasarruf		1,002,221.9	159.83
Diğer		81,686.3	307.87
	Toplam	1,550,235.3	177.78
<u>Aralık 1993</u>			
Resmi		786,881.3	209.83
Ticari		158,049.4	173.09
Tasarruf		1,908,184.8	190.40
Diğer		145,003.3	177.51
	Toplam	2,998,118.8	193.40
<u>Aralık 1994</u>			
Resmi		1,369,585.2	174.05
Ticari		387,539.7	245.20
Tasarruf		3,434,614.2	179.99
Diğer		292,065.6	201.42
	Toplam	5,483,804.7	182.90

Aralık 1995

Resmi	2,022,943.8	147.70
Ticari	560,677.2	144.67
Tasarruf	6,630,843.4	193.05
Diğer	<u>632,293.0</u>	216.49
Toplam	9,846,757.4	179.56

Aralık 1996

Resmi	4,149,228.4	205.10
Ticari	933,891.7	166.56
Tasarruf	12,698,695.7	191.50
Diğer	<u>987,684.7</u>	156.20
Toplam	18,769,500.5	190.61

Aralık 1997

Resmi	11,393,962.5	274.60
Ticari	1,681,662.3	180.07
Tasarruf	25,687,738.9	202.28
Diğer	<u>3,055,016.3</u>	309.31
Toplam	41,818,380.0	222.80

Nisan 1998

Resmi	9,691,107.2	85.06
Ticari	2,664,631.3	158.45
Tasarruf	32,613,571.5	126.96
Diğer	<u>3,961,329.2</u>	129.66
Toplam	48,930,639.2	117.00

Mayıs 1998

Resmi	9,401,628.3	97.02
Ticari	3,004,297.4	112.74
Tasarruf	35,411,306.2	108.57
Diğer	<u>3,933,088.9</u>	99.29
Toplam	51,750,320.8	105.76

Haziran 1998

Resmi	10,485,040.9	111.52
Ticari	3,301,298.6	109.88
Tasarruf	37,828,830.2	106.82
Diğer	<u>6,183,791.0</u>	157.22
Toplam	57,798,960.7	111.68

Temmuz 1998

Resmi	11,718,692.2	111.76
Ticari	5,570,496.4	168.73
Tasarruf	37,749,877.0	99.80
Diğer	<u>4,503,322.2</u>	72.83
Toplam	59,542,387.8	103.01

Ağustos 1998

Resmi	11,909,716.3	101.63
Ticari	3,670,427.6	65.90
Tasarruf	42,487,863.7	112.55
Diğer	<u>5,463,070.0</u>	121.31
Toplam	63,531,077.6	106.69

Eylül 1998

Resmi	12,325,734.5	103.49
Ticari	3,163,294.2	86.19
Tasarruf	45,216,823.8	106.42
Diğer	5,800,804.9	106.18
Toplam	66,506,657.4	104.68

Ekim 1998

Resmi	14,312,433.2	116.11
Ticari	2,947,823.9	93.19
Tasarruf	46,732,648.0	103.35
Diğer	5,463,485.1	94.19
Toplam	69,456,390.2	104.43

Kasım 1998

Resmi	13,684,433.4	95.62
Ticari	3,148,097.3	106.79
Tasarruf	46,280,902.1	99.04
Diğer	5,008,201.4	91.67
Toplam	68,121,634.2	98.08

Aralık 1998

Resmi	15,652,725.8	114.38
Ticari	3,295,204.2	104.67
Tasarruf	48,027,731.0	103.77
Diğer	6,775,225.9	135.28
Toplam	73,750,886.9	108.26

Ocak 1999

Resmi	16,174,259.0	103.33
Ticari	3,294,466.0	99.98
Tasarruf	50,340,229.0	104.81
Diğer	5,698,494.0	84.11
Toplam	75,507,448.0	102.38

Şubat 1999

Resmi	17,276,140.0	106.81
Ticari	3,194,345.0	96.96
Tasarruf	52,125,548.0	103.55
Diğer	5,901,229.0	103.56
Toplam	78,497,262.0	103.96

Mart 1999

Resmi	18,444,593.0	106.76
Ticari	3,303,768.0	103.43
Tasarruf	56,054,102.0	107.54
Diğer	7,945,271.0	134.64
Toplam	85,747,734.0	109.24

RESMÎ MEVDUAT

Resmi mevduatın KKTC Merkez Bankası ile diğer bankalar arasındaki bölünümü TL hesaplarında Tablo 10 ve Döviz hesaplarında Tablo 11'de gösterilmiştir.

TABLO 10

**K.K.T.C. MERKEZ BANKASI VE DİĞER BANKALAR NEZDİNDE TÜRK LİRASI RESMİ
MEVDUAT**

Milyon TL

Tarih	K.K.T.C. Merkez Bankası	%	Diğer Bankalar	%	Toplam
Aralık 1992	25,578.4	6.82	349,438.9	93.18	375,017.3
Aralık 1993	57,655.9	7.32	729,255.4	92.68	786,881.3
Aralık 1994	168,242.6	12.28	1,201,342.6	87.72	1,369,585.2
Aralık 1995	53,034.2	2.62	1,969,909.6	97.38	2,022,943.8
Aralık 1996	858,335.5	20.69	3,290,892.9	79.31	4,149,228.4
Aralık 1997	3,265,963.1	28.66	8,127,999.4	71.33	11,393,962.5
Nisan 1998	73,264.6	0.76	9,617,842.6	99.24	9,691,107.2
Mayıs 1998	79,055.5	0.84	9,322,572.8	99.16	9,401,628.3
Haziran 1998	9,141.2	0.09	10,475,899.7	99.91	10,485,040.9
Temmuz 1998	40,260.7	0.34	11,678,431.5	99.66	11,718,692.2
Ağustos 1998	101,515.7	0.85	11,808,200.6	99.15	11,909,716.3
Eylül 1998	37,658.6	0.31	12,288,075.9	99.69	12,325,734.5
Ekim 1998	42,729.6	0.30	14,269,703.6	99.70	14,312,433.2
Kasım 1998	51,013.4	0.37	13,633,420.0	99.63	13,684,433.4
Aralık 1998	56,576.0	0.36	15,596,149.8	99.64	15,652,725.8
Ocak 1999	222,701.0	1.38	15,951,558.0	98.62	16,174,259.0
Şubat 1999	126,467.0	0.73	17,149,673.0	99.27	17,276,140.0
Mart 1999	124,180.0	0.67	18,320,413.0	99.33	18,444,593.0

TABLO 11

K.K.T.C. MERKEZ BANKASI VE DİĞER BANKALAR NEZDİNDE DÖVZLİ RESMİ MEVDUAT

Milyon TL

Tarih	K.K.T.C. Merkez Bankası	%	Diğer Bankalar	%	Toplam
Aralık 1992	12,420.9	25.11	37,042.3	74.89	49,463.2
Aralık 1993	37,802.8	21.36	139,196.4	78.64	176,999.2
Aralık 1994	33,113.6	7.22	425,610.3	92.78	458,723.9
Aralık 1995	51,280.2	7.96	593,297.6	92.04	644,577.8
Aralık 1996	96,374.8	7.95	1,115,489.8	92.05	1,211,864.6
Aralık 1997	430,334.1	20.35	1,684,548.1	79.65	2,114,882.2
Nisan 1998	5,701.2	0.27	2,118,281.8	99.73	2,123,983.0
Mayıs 1998	65,295.6	2.94	2,154,976.5	97.06	2,220,272.1
Haziran 1998	3,231,392.6	57.68	2,370,777.7	42.32	5,602,170.3
Temmuz 1998	247,753.2	8.59	2,637,840.5	91.41	2,885,593.7
Ağustos 1998	13,060,501.2	82.91	2,692,708.5	17.09	15,753,209.7
Eylül 1998	2,665,725.7	49.23	2,749,571.7	50.77	5,415,297.4
Ekim 1998	2,454,209.7	72.63	924,789.8	27.37	3,378,999.5
Kasım 1998	2,780,012.4	51.08	2,662,656.5	48.92	5,442,668.9
Aralık 1998	763,279.2	43.04	1,010,040.5	56.96	1,773,319.7
Ocak 1999	3,487,928.0	69.28	1,546,523.0	30.72	5,034,451.0
Şubat 1999	3,528,026.0	50.19	3,501,568.0	49.81	7,029,594.0
Mart 1999	3,333,687.0	43.58	4,315,153.0	56.42	7,648,840.0

PLASMANLAR

Türk Lirası mevduat artış hızı ile plasman artış hızının karşılaştırması Tablo 12’de gösterilmiştir. Tablo 13’de Türk Lirası ve döviz plasmanlarının Türk Lirası karşılıklarını Aralık 1998 ve Mart 1998 tarihleri itibarıyla, Tablo 14’de ise döviz plasmanlarının TL karşılıklarını aynı tarihler itibarıyla karşılaştırmalı olarak veriyoruz.

TABLO 12

**TÜRK LİRASI MEVDUAT ARTIŞ HIZI İLE TÜRK LİRASI PLASMAN ARTIŞ HIZININ
KARŞILAŞTIRMASI**

(Milyon TL)

Tarih	Toplam TL Mevduat	Bir önceki Dönemle Karşılaştırması %	Toplam TL Plasman	Bir önceki Dönemle Karşılaştırması %
Aralık 1988	170,978.1	-	98,354.2	
Aralık 1989	344,801.0	201.66	196,967.7	200.26
Aralık 1990	549,001.3	159.22	368,871.9	187.17
Aralık 1991	871,961.6	158.82	483,614.7	131.10
Aralık 1992	1,550,235.3	177.78	3,655,135.1	755.79
Aralık 1993	2,998,118.8	193.39	1,918,482.9	52.49
Aralık 1994	5,483,804.7	182.90	4,006,918.3	208.85
Aralık 1995	9,846,757.4	179.56	12,851,400.4	320.73
Aralık 1996	18,769,500.5	190.61	26,751,611.8	208.16
Aralık 1997	41,818,380.0	222.80	65,764,676.2	245.83
Nisan 1998	48,930,639.2	117.00	67,177,564.0	102.14
Mayıs 1998	51,750,320.8	105.76	69,804,914.7	103.91
Haziran 1998	57,798,960.7	111.68	75,638,592.0	108.35
Temmuz 1998	59,542,387.8	103.01	67,277,687.7	88.95
Ağustos 1998	63,531,077.6	106.70	113,819,537.3	169.17
Eylül 1998	66,506,657.4	104.68	117,802,578.7	103.50
Ekim 1998	69,456,390.2	104.43	119,947,472.0	111.82
Kasım 1998	68,121,634.2	98.08	114,985,032.0	95.87
Aralık 1998	73,750,886.9	108.26	133,956,785.0	116.50
Ocak 1999	75,507,448.0	102.38	135,386,119.0	101.06
Şubat 1999	78,497,262.0	103.96	137,773,373.0	101.76
Mart 1999	85,747,734.0	109.24	156,225,282.0	113.39

TABLO 13

**İSKONTO SENETLERİ VE BANKALAR TÜRK LİRASI VE DÖVİZ PLASMANLARININ
SEKTÖREL BAZDA VE GEÇMİŞ DÖNEMLE KARŞILAŞTIRMASI**

(Milyon TL)

	Aralık 1998		Mart 1999	
	%	Miktar	%	Miktar
Kamu Kurum ve Kuruluşları	52.84	124,757,121.0	53.18	148,021,515.0
Tarım	1.63	3,838,833.0	1.75	4,881,199.0
Sanayi	1.27	3,989,112.0	1.22	3,386,263.0
Nakliye ve Ulaşım	0.37	864,804.0	0.18	495,768.0
Yurtiçi ve Yurtdışı Ticaret	27.41	64,704,357.0	25.62	71,307,880.0
Turizm	1.62	3,832,464.0	1.83	5,109,848.0
Bina ve İnşaat	1.71	4,043,915.0	1.76	4,888,826.0
Şahsi ve Mesleki Borçlar	11.76	27,775,031.0	12.75	35,482,647.0
İskonto Senetleri	1.39	3,272,805.0	1.71	4,751,390.0
	100.00	236,078,442.0	100.00	278,325,336.0

Not:

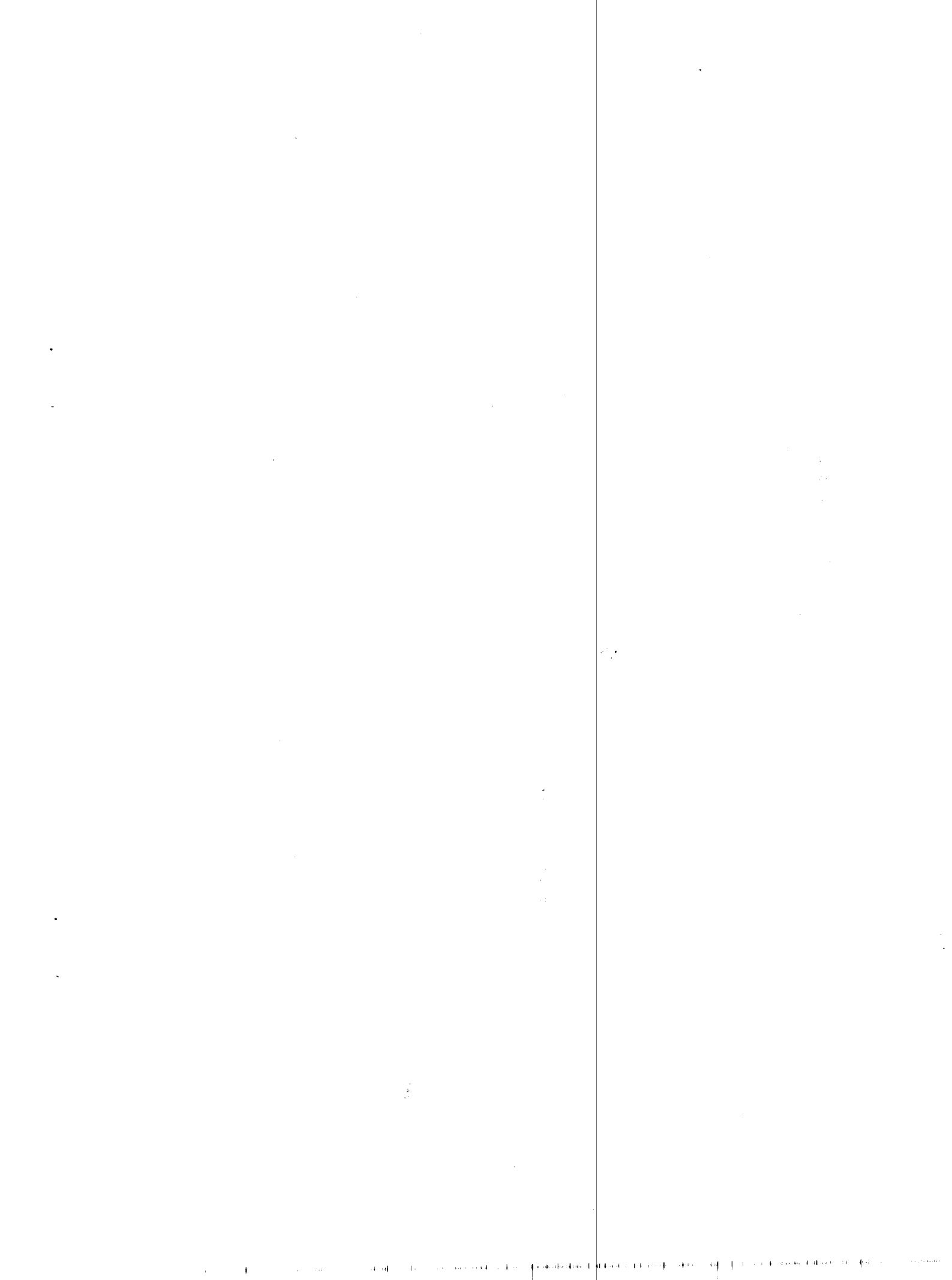
Kamu Kurum ve Kuruluşları kalemi karşısında gösterilen miktar Bankamızca çeşitli sektörlerdeki kamu kurum ve kuruluşlarına Hazine kefaleti karşılığı verilen avansları da içermektedir. (Bak. Tablo 2)

TABLO 14

BANKALAR DÖVİZ PLASMANLARI TL KARŞILIKLARININ SEKTÖREL BAZDA VE GEÇMİŞ DÖNEMLE KARŞILAŞTIRMASI

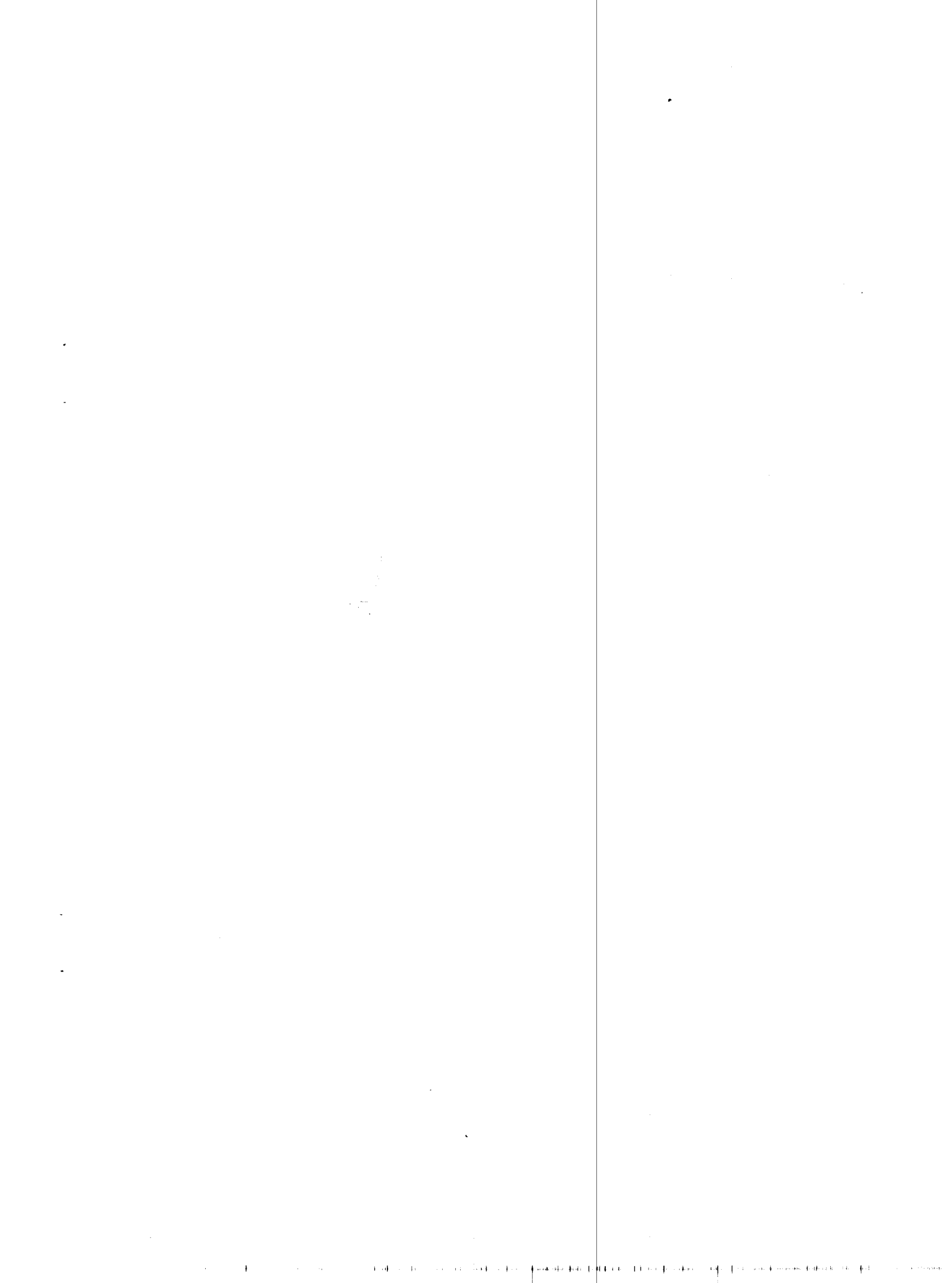
(Milyon TL)

	Aralık 1998		Mart 1999	
	%	Miktar	%	Miktar
Kamu Kurum ve Kuruluşları	24.42	24,934,522.0	23.13	28,250,710.0
Tarım	0.04	42,193.0	0.66	803,361.0
Sanayi	2.15	2,190,928.0	1.68	2,049,313.0
Nakliye ve Ulaşım	0.74	760,437.0	0.32	388,083.0
Yurtiçi ve Yurtdışı Ticaret	45.91	46,883,486.0	43.79	53,467,432.0
Turizm	3.31	3,382,908.0	3.77	4,603,062.0
Bina ve İnşaat	3.18	3,243,565.0	3.44	4,200,406.0
Şahsi ve Mesleki Borçlar	20.25	20,683,618.0	23.21	28,337,687.0
	100.00	102,121,657.0	100.00	122,100,054.0

II. BÖLÜM
EKONOMİK GELİŞMELER

EKONOMİK GELİŞMELER

1. Üretim, İstihdam ve Fiyatlar

a) Üretim Artışı ve Kaynakların Kullanımı

1996, 1997 ve 1998 yıllarında GSMH'nin dağılımı ve sektörel katma değerlerinin büyüme hızları Tablo 15'de Cari Üretici Fiyatları ve Tablo 16'da Sabit Üretici Fiyatları ile karşılaştırmalı olarak gösterilmiştir.

1977 sabit fiyatları ile 1996'da 7,673.4 milyon TL olan GSMH 1997'de 7,966.2 milyon TL'na ve 1998'de yapılan tahmine göre 8,391.4 milyon TL'na yükselmiştir. Buna göre 1997'de %3.8 ve 1998'de %5.3 oranında büyüme kaydedilmiştir.

Sabit üretici fiyatları ile hesaplanan 1996, 1997 ve 1998 GSYİH'sının sektörel paylarına göz attığımızda her üç yılda birinci sıranın Kamu Hizmetleri, ikinci sıranın Ticaret ve üçüncü sıranın Sanayi Sektörlerince işgal edildiğini görürüz.

1997 ve 1998 yıllarına ait karşılaştırmalı Kaynaklar-Harcamalar Dengesi Tablo 17'dedir. Gayri Safi Milli Hasılanın Toplam Kaynaklar içindeki payı 1997'de %94.7 ve Dış Açığın Toplam Kaynaklar içindeki payı %5.3 olarak görülmektedir. Bu oranlar 1998'de %92.2. ve %7.8 olarak tahmin edilmiştir. 1997'de toplam kaynakların %19.3'ü yatırımlara ve %80.7'si tüketime gitmiştir. Bu oranların 1998'de sıra ile %19.4 ve %80.6 olarak gerçekleşmesi beklenmektedir. Sabit Sermaye yatırımlarında Kamunun payı 1997'de %29.9'dan 1998'de %37.6'ya yükselmiş, özel sektörün payı ise %70.0'den %62.4'e düşmüştür.

TABLO 15

GSMH'nın Dağılımı ve Sektörel Katma Değerlerin Büyüme Hızı

(Cari Üretici Fiyatlarıyla Milyon TL)

SEKTÖRLER	1996	1997	1998*	Büyüme Hızı %		% Payı		
				1996-1997	1997-1998*	1996	1997	1998*
1. Tarım	6,129,290.1	8,278,463.5	16,235,406.4	35.1	96.1	9.7	7.0	7.3
a) Çiftçilik	5,667,815.1	7,747,114.5	14,903,314.9	36.7	92.4	9.0	6.6	6.7
b) Ormancılık	139,271.5	42,850.9	73,180.0	-69.2	70.8	0.2	0.0	0.0
c) Balıkçılık	322,203.5	488,498.1	1,258,911.5	51.6	157.7	0.5	0.4	0.6
2. Sanayi	8,283,677.9	15,701,934.1	28,894,841.6	89.5	84.0	13.1	13.3	13.0
a) Maden ve Taşocakçılığı	427,904.8	838,624.4	1,489,295.4	96.0	77.6	0.7	0.7	0.7
b) İmalat Sanayi	4,952,157.2	9,499,365.3	18,643,178.8	91.8	96.3	7.8	8.1	8.4
c) Elektrik-Su	2,903,615.9	5,363,944.4	8,762,367.4	84.7	63.4	4.6	4.5	3.9
3. İnşaat	1,880,364.5	5,132,401.1	10,601,202.1	172.9	106.6	3.0	4.3	4.8
4. Ticaret-Turizm	9,147,311.7	19,902,745.6	35,693,943.6	117.6	79.3	14.4	16.9	16.2
a) Toptan ve Per. Ticaret	6,460,410.6	14,550,666.2	26,266,785.8	127.3	80.5	10.1	12.3	11.9
b) Otelcilik ve Lokantacılık	2,746,901.1	5,352,079.4	9,427,157.8	94.8	76.1	4.3	4.6	4.3
5. Ulaştırma-Haberleşme	6,557,584.6	12,329,887.7	24,071,696.0	88.0	95.2	10.4	10.5	10.9
6. Mali Müesseseler	6,878,817.2	11,043,010.0	19,369,530.7	60.5	75.4	10.9	9.4	8.7
7. Konut Gelirleri	1,340,915.2	3,102,953.7	6,285,015.1	131.4	102.5	2.1	2.6	2.8
8. Serbest Meslek ve Hizmetler	6,212,406.1	9,457,990.4	18,620,982.1	52.2	96.9	9.8	8.0	8.4
9. Kamu Hizmetleri	12,323,927.4	22,577,205.8	42,813,690.3	83.2	89.6	19.5	19.2	19.3
10. İthalat Vergileri	4,526,903.8	10,362,183.0	19,006,272.7	128.9	83.4	7.1	8.8	8.6
GSYİH (a.f)	63,281,198.5	117,888,783.9	221,592,580.6	86.3	88.0	100.0	100.0	100.0
Net Dış Alem Faktör Gelirleri	295,741.8	338,575.1	1,058,818.0	14.5	212.7	0.5	0.3	0.5
GSMH (a.f)	63,576,940.3	118,227,359	222,651,398.6	85.9	88.3	100.5	100.3	100.5

* Gerçekleşme Tahmini

Kaynak: Devlet Planlama Örgütü

TABLO 16

GSMH'nın Dağılımı ve Sektörel Katma Değerlerin Büyüme Hızı

(1977 Fiyatlarıyla Milyon TL)

SEKTÖRLER				Büyüme Hızı %		% Payı		
	1996	1997	1998*	1996-1997	1997-1998*	1996	1997	1998*
1. Tarım	870.8	600.9	654.5	31.0	8.9	11.4	7.6	7.8
a) Çiftçilik	670.1	538.9	591.8	-19.6	9.8	8.8	6.8	7.1
b) Ormancılık	155.3	14.9	15.4	-90.4	3.4	2.0	0.2	0.2
c) Balıkçılık	45.4	47.1	47.3	3.7	0.4	0.6	0.6	0.5
2. Sanayi	982.2	1,017.7	1,050.9	3.6	3.3	12.9	12.8	12.6
a) Maden ve Taşocakçılığı	24.4	26.4	28.0	8.2	6.1	0.3	0.3	0.3
b) İmalat Sanayi	815.7	841.1	866.1	3.1	3.0	10.7	10.6	10.4
c) Elektrik-Su	142.1	150.2	156.8	5.7	4.4	1.9	1.9	1.9
3. İnşaat	523.3	647.5	681.6	23.7	5.3	6.8	8.1	8.2
4. Ticaret-Turizm	1,244.5	2,295.2	1,376.7	4.1	6.3	16.3	16.3	16.5
a) Toptan ve Per. Ticaret	1,033.6	1,053.5	1,118.8	1.9	6.2	13.5	13.3	13.4
b) Otelcilik ve Lokantacılık	210.9	241.7	257.9	14.6	6.7	2.8	3.0	3.1
5. Ulaştırma-Haberleşme	856.9	937.3	982.2	9.4	4.8	11.2	11.8	11.8
6. Mali Müesseseler	423.7	482.1	512.5	13.8	6.3	5.5	6.1	6.1
7. Konut Gelirleri	417.2	428.8	440.6	2.8	2.8	5.5	5.4	5.3
8. Serbest Meslek ve Hizmetler	518.5	654.2	705.8	26.2	7.9	6.8	8.2	8.4
9. Kamu Hizmetleri	1,351.1	1,358.6	1,408.1	0.5	3.6	17.7	17.1	16.9
10. İthalat Vergileri	449.5	521.1	538.6	15.9	3.4	5.9	6.6	6.4
GSYİH (a.f)	7,637.7	7,943.4	8,351.5	4.0	5.1	100.0	100.0	100.0
Net Dış Alem Faktör Gelirleri	35.7	22.8	39.9	-36.1	75.0	0.5	0.3	0.5
GSMH (a.f)	7,673.4	7,966.2	8,391.4	3.8	5.3	100.5	100.3	100.5

* Gerçekleşme Tahmini

Kaynak: Devlet Planlama Örgütü

TABLO 17

Kaynaklar – Harcamalar Dengesi

(Milyon TL)

	1997		1998(*)		Değişme (%)		GSMH'ya Oranı (%)0	
	Cari Fiyatlarla	1977 Sabit Fiyatlarıyla	Cari Fiyatlarla	1977 Sabit Fiyatlarıyla	Cari	Sabit	1997	1998*
I. TOPLAM KAYNAKLAR	124,811,630.9	8,409.9	241,411,482.0	9,098.4	93.4	8.2	105.6	108.4
1. GSMH	118,227,359.0	7,966.2	222,651,398.6	8,391.4	88.3	5.3	100.0	100.0
2. Dış Açık	6,584,271.9	443.7	18,760,083.4	707.0	184.9	59.3	5.6	8.4
II. TOPLAM YATIRIMLAR	24,127,203.2	1,625.7	46,828,106.4	1,764.9	94.1	8.6	20.4	21.0
1. Sabit Sermaye Yatırımları	21,890,828.2	1,475.0	42,728,106.4	1,610.4	95.2	9.2	18.5	19.2
a) Kamu	6,555,971.6	441.7	16,049,669.1	604.9	144.8	36.9	5.5	7.2
b) Özel	15,334,856.6	1,033.3	26,678,437.3	1,005.5	74.0	-2.7	13.0	12.0
2. Stok Değişmeleri	2,236,375.0	150.7	4,100,000.0	154.5	83.3	2.5	1.9	1.8
a) Kamu	854,841.5	57.6	1,566,200.0	59.0	83.2	2.4	0.7	0.7
b) Özel	1,381,533.5	93.1	2,533,800.0	95.5	83.4	2.6	1.2	1.1
III. TOPLAM TÜKETİM	100,684,427.7	6,784.2	194,583,375.6	7,333.5	93.3	8.1	85.2	87.4
1. Kamu	29,112,466.5	1,961.6	57,814,004.1	2,178.9	98.6	11.1	24.6	26.0
2. Özel	71,571,961.2	4,822.6	136,769,371.5	5,154.6	91.1	6.9	60.6	61.4
IV. TOPLAM YURTİÇİ TASARRUFLAR	17,542,931.3	1,182.0	28,068,023.0	1,057.9	60.0	-10.5	14.8	12.6

* Gerçekleşme Tahmini

Kaynak : KKTC Başbakanlık DPÖ

b) İstihdam

1995, 1996, 1997 ve 1998 yıllarında istihdamın sektörlere dağılımı karşılaştırmalı olarak Tablo 18'de verilmiştir.

Tarım Sektörünün payı 1995'de %22.8'den müteakip yıllarda sürekli bir düşüş göstermiştir. Kamu hizmetleri sektörünün payında da sürekli bir düşüş eğilimi gözlenmektedir. Ticaret sektörü yüzde on dolaylarında seyrederken, serbest meslekler sektöründe istikrarlı bir artış mevcuttur.

TABLO 18

İstihdamın Sektörel Dağılımı ve Nüfus

Yıllar Sektörler	1995		1996		1997		1998*	
	Sayı	% Payı	Sayı	% Payı	Sayı	% Pay	Sayı	% Pay
1. TARIM	17,383	22.8	16,862	21.2	16,188	19.5	15,864	18.6
2. SANAYİ	8,348	10.9	8,354	10.5	8,428	10.1	8,544	10.0
a) Taşocakçılığı	976	1.3	976	1.2	1,014	1.2	1,045	1.2
b) İmalat Sanayi	6,107	8.0	6,107	7.7	6,120	7.4	6,187	7.3
c) Elektrik – Su	1,265	1.6	1,271	1.6	1,294	1.6	1,312	1.5
3. İNŞAAT	9,584	12.5	9,807	12.4	11,547	13.9	12,006	14.1
4. TİCARET – TURİZM	8,367	10.9	8,367	10.6	8,677	10.4	8,985	10.6
a) Toptan ve Perakende Ticaret	5,470	7.1	5,470	6.9	5,482	6.6	5,636	6.6
b) Otelcilik ve Lokantacılık	2,897	3.8	2,897	3.7	3,195	3.8	3,349	3.9
5. ULAŞTIRMA HABERLEŞME	6,510	8.5	6,756	8.5	7,192	8.7	7,429	8.7
6. MALİ MÜESSESELER	2,397	3.1	2,456	3.1	2,693	3.2	2,812	3.3
7. SERBEST MESLEKLER	7,276	9.6	9,867	12.4	11,434	13.8	12,084	14.2
8. KAMU HİZMETLERİ (Kit ve Belediyeler dahil)	16,589	21.7	16,899	21.3	16,972	20.4	17,412	20.5
TOPLAM	76,454	100.0	79,368	100.0	83,131	100.0	85,136	100.0
İşsiz Sayısı	752		946		754		798	
Toplam Nüfus	181,363		183,290		201,914		204,225	

* Gerçekleşme Tahmini

Kaynak: Devlet Planlama Örgütü

c) Fiyat Hareketleri ve Ücretler

1986-1998 yılları ile 1999 yılının ilk yedi ayındaki fiyat hareketleri karşılaştırmalı olarak Tablo 19'da verilmiştir. Devlet Planlama Örgütüncce yapılan yeni bir anket sonucu belirlenen eğilimlere göre ağırlıklı tüketim kalıbı 1 Ocak 1988'den itibaren baz olarak kullanılmaya başlanmıştır.

Hayat Pahalılığı 1986'da %48.09, 1987'de %43.01, 1988'de %62.57, 1989'da %51.81, 1990'da %69.41, 1991'de %46.33, 1992'de %63.37, 1993'de %61.16, 1994'de %215.01, 1995'te %72.15, 1996'da %87.54, 1997'de %81.67, 1998'de %66.49 ve 1999'un ilk yedi ayında %26.25 olarak saptanmış olup bunun mal ve hizmet gruplarına göre dağılımı Tablo 20'de gösterilmektedir.

Yüksek enflasyonist ortamda maaş ve ücretlerin satın alma gücünü korumak düşüncesiyle 1983 yılından beri eşel mobil sistemi uygulanmaktadır. 1985 yılı sonuna kadar her dört ay sonundaki hayat pahalılığı artışı dikkate alınarak maaş ve ücretlere yansıtılan artışlar 1986 yılından itibaren her üç ve 1 Nisan 1990'dan itibaren her iki aydaki duruma göre ayarlanmaya başlanmıştır.

Bakanlar Kurulu 7/1979 sayılı Kamu Görevlileri Yasası'nın 121. Maddesi uyarınca ödenmekte olan aylık maaş ve ücretlerin 1.05.1990 tarihinden geçerli olmak üzere her ayın ilk mesai günü peşin olarak ödenmesini karara bağladı.

Asgari Ücret Saptama Komisyonu'nda, alınan tavsiye kararları uyarınca asgari ücret:

1 Ocak 1987'den itibaren ayda	90,000.-TL
1 Ocak 1988'den itibaren ayda	121,000.-TL
1 Ocak 1989'dan itibaren ayda	205,000.-TL
1 Ocak 1990'dan itibaren ayda	340,500.-TL
1 Ocak 1991'den itibaren ayda	520,000.-TL
1 Ocak 1992'den itibaren ayda	806,000.-TL
1 Ocak 1993'den itibaren ayda	1,373,000.-TL
1 Ocak 1994'den itibaren ayda	3,000,000.-TL
1 Ağustos 1994'den itibaren ayda	5,000,000.-TL
1 Ocak 1995'den itibaren ayda	9,420,000.-TL
1 Eylül 1995'ten itibaren ayda	11,590,000.-TL
1 Ocak 1996'dan itibaren ayda	14,800,000.-TL
1 Ocak 1997'den itibaren ayda	23,000,000.-TL
1 Eylül 1997'den itibaren ayda	33,800,000.-TL
1 Ocak 1998'den itibaren ayda	50,250,000.-TL
1 Eylül 1998'den itibaren ayda	67,000,000.-TL
1 Ocak 1999'dan itibaren ayda	85,000,000.-TL
1 Haziran 1999'dan itibaren ayda	103,000,000.-TL

olarak saptanmıştır.

TABLO 19

HAYAT PAHALILIĞI

	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992
	%	%	%	%	%	%	%
Ocak	7.10	3.18	8.08	5.71	6.44	3.33	7.42
Şubat	11.54	4.43	17.09	14.07	16.89	6.43	18.28
Mart	19.01	9.05	24.11	16.47	20.82	10.68	22.29
Nisan	19.15	10.00	26.58	20.78	25.02	15.21	25.55
Mayıs	20.69	11.35	28.53	24.09	28.30	17.98	28.12
Haziran	21.07	17.12	31.45	25.17	32.22	23.82	30.50
Temmuz	31.75	19.33	36.44	32.82	35.44	26.78	34.62
Ağustos	36.47	19.77	44.73	40.43	50.99	29.17	39.05
Eylül	36.68	24.43	48.11	41.73	58.19	34.86	44.20
Ekim	38.81	34.54	53.54	43.97	61.98	39.06	50.14
Kasım	41.48	38.40	57.86	47.98	65.63	42.51	55.92
Aralık	48.09	43.01	62.57	51.81	69.41	46.33	63.37

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
	%	%	%	%	%	%	%
Ocak	4.93	4.82	9.54	6.74	5.19	4.64	4.85
Şubat	12.12	14.37	17.02	13.74	14.03	13.11	9.54
Mart	17.86	39.59	25.93	18.55	24.23	18.95	15.53
Nisan	20.50	66.83	27.36	22.94	29.07	24.41	18.86
Mayıs	22.35	109.38	29.64	30.59	32.81	29.23	21.01
Haziran	25.34	116.43	31.61	36.55	34.26	32.80	23.83
Temmuz	31.53	126.64	40.69	48.09	39.68	36.72	26.25
Ağustos	37.80	149.29	50.55	60.81	50.85	43.85	
Eylül	40.46	166.12	60.11	67.00	56.62	53.03	
Ekim	44.01	179.13	63.83	73.47	64.48	56.07	
Kasım	50.87	192.89	67.20	79.91	73.64	61.08	
Aralık	61.16	215.01	72.15	87.54	81.67	66.49	

Kaynak: Devlet Planlama Örgütü

TABLO 20

Hayat Pahalılığının Mal ve Hizmet Guruplarına Göre Dağılımı

	1984	1985	1986	1987
	%	%	%	%
Yiyecek ve İçecek	45.48	16.89	30.83	19.63
Ev ve Ev masrafı	6.70	5.03	3.23	6.11
Giyim	5.53	12.34	7.74	7.68
İlaç ve Tıp	0.62	0.46	0.41	0.39
Eğitim	0.60	0.33	0.11	0.47
Taşıt	6.36	3.93	1.45	3.47
Hizmetler	1.32	1.25	1.34	0.79
Eğlence ve Okuma	0.93	0.35	0.92	0.66
Sigara	3.03	2.31	1.00	3.63
Şahsi Harcamalar	0.15	0.15	0.18	0.18
Toplam	70.72	43.04	48.09	43.01

1 Ocak 1988'den itibaren yeni döküm uygulanmıştır, şöyle ki

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999*
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Gıda	27.53	27.89	21.71	22.44	22.83	24.13	103.43	29.98	31.36	32.19	28.71	7.93
Giyim	5.57	5.66	7.88	3.62	6.57	7.50	19.82	8.21	10.28	6.13	6.48	2.54
Ev Eşyası	6.49	3.10	5.96	4.04	5.39	4.14	17.57	4.13	5.05	5.88	4.51	2.01
Sağlık ve Kişisel Bakım ile İlgili Harcamalar	3.36	2.21	2.61	2.56	3.45	3.19	10.28	3.20	5.90	4.58	4.23	1.78
Ulaştırma ve Haberleşme	9.62	6.96	19.46	5.63	13.73	14.05	37.06	13.42	19.78	19.84	12.20	6.95
Kültür, Eğitim ve Eğlence	4.78	1.66	5.17	3.06	4.22	4.06	7.84	4.17	4.57	4.55	3.11	2.13
Konut ve Konu ile İlgili Harcamalar	3.15	2.88	4.53	3.30	4.93	2.81	14.11	7.45	8.01	6.25	5.91	1.87
Sigara	2.07	1.47	2.09	1.68	2.25	1.28	4.90	1.59	2.59	2.25	1.34	1.04
Toplam	62.57	51.81	69.41	46.33	63.37	61.16	215.01	72.15	87.54	81.67	66.49	26.25

* Aralık – Temmuz Dönemi

Kaynak: Devlet Planlama Örgütü

2. Mali ve Parasal Gelişmeler

a) Mali Gelişmeler

Bütçe harcamaları 1994'te 6,260.5 milyar TL, 1995'te 13,655.4 milyar TL, 1996'da 24,380.6 milyar TL, 1997'de 50,160.9 milyar TL ve 1998'in on bir aylık döneminde 83,911.1 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

Bu harcamaların yerel gelir katkısı %62.0 ile %75.8 arasında seyretmiştir. Yerel gelirleri GSMH ile karşılaştırdığımızda yerel gelirlerin %24.0 ile %29.1 arasında seyretmiş olduğunu görürüz (Tablo 21 ve 22).

1997 yılı sonu itibarıyla birikmiş bütçe açıkları 12,213,508.3 milyon TL'na baliğ olmuştur (Tablo 23).

Bütçe açıklarına karşılık T.C. Ziraat Bankası'ndan sağlanan krediler, faizler hariç 1998 yılı sonunda 55.9 milyar TL tutarındadır. 1987 yılından sonra T.C. Ziraat Bankası'ndan borç alınmamıştır (Tablo 24). 1997 mali yılı toplam bütçe açığı 3,494.3 milyar TL olup borçlanmalarla karşılanmıştır.

TABLO 21

G.S.M.H. ile Karşılaştırmalı Bütçe Analizi
1994-1998

(Milyar TL)

	1994		1995		1996		1997		1998 (Ocak- Kasım)	
	Gerçekleşme	G.S.M.H. Yüzdesi	Gerçekleşme	G.S.M.H. Yüzdesi	Gerçekleşme	G.S.M.H. Yüzdesi	Gerçekleşme	G.S.M.H. Yüzdesi	Gerçekleşme	G.S.M.H. Yüzdesi
I. Bütçe Yerel Gelirleri	4,748.5	28.6	8,463.4	24.1	15,528.4	24.4	34,385.1	29.1	53,332.6	24.0
1. Vergi Gelirleri	3,129.1	18.8	6,202.7	17.6	11,366.6	17.9	25,101.0	21.3	40,842.6	18.4
a) Dolaysız Vergiler	1,813.8	10.9	3,661.1	10.4	6,518.7	10.3	14,161.8	12.0	22,950.2	10.3
b) Dolaylı Vergiler	1,315.3	7.9	2,541.6	7.2	4,847.9	7.6	10,939.2	9.3	17,892.4	8.1
2. Diğer Gelirler	1,619.4	9.8	2,260.7	6.5	4,161.8	6.5	9,284.1	7.8	12,490.0	5.6
II. Bütçe Giderleri	6,260.5	37.8	13,655.4	38.7	24,380.6	38.3	50,160.9	42.4	83,911.1	37.7
1. Cari Giderler	5,341.3	32.2	12,057.5	34.2	20,538.8	32.3	39,735.1	33.6	64,934.3	29.1
a) Personel Giderleri	2,669.3	16.1	5,509.5	15.7	9,276.0	14.6	17,757.0	15.0	27,710.0	12.4
b) Diğer Cari Giderler	368.5	2.2	753.9	2.1	1,395.6	2.2	2,618.2	2.2	4,408.8	2.0
c) Transferler	2,303.5	13.9	5,794.1	16.4	9,867.2	15.5	19,359.9	16.4	32,815.5	14.7
-Sosyal	1,821.1	11.0	5,002.9	14.2	7,682.6	12.1	13,945.8	11.8	24,195.1	10.8
-Diğer	482.4	2.9	791.2	2.2	2,184.6	3.4	5,414.1	4.6	8,620.4	3.9
2. Savunma Giderleri	310.3	1.9	747.5	2.1	1,247.5	1.9	4,325.0	3.6	8,347.7	3.8
3. Yatırımlar	608.9	3.7	850.4	2.4	2,594.3	4.1	6,100.8	5.2	10,629.1	4.8
III. Dış Yardım ve Borçlanmalar	1,512.0	9.2	5,192.0	14.8	8,852.2	13.9	15,775.8	13.3	30,578.5	13.7
-Dış Yardımlar	632.1	3.8	1,295.0	3.7	6,226.4	9.8	12,281.5	10.4	26,821.8	12.0
-Borçlanmalar (Açık)	879.9	5.4	3,897.0	11.1	2,625.8	4.1	3,494.3	2.9	3,756.7	1.7

Kaynak: Devlet Planlama Örgütü

Not: G.S.M.H. 1994 16,581.6 Milyar TL
1995 35,179.0 Milyar TL
1996 63,576.9 Milyar TL
1997 118,227.4 Milyar TL
1998 222,651.4 Milyar TL (Gerçekleşme tahmini)

TABLO 22

Karşılaştırmalı Bütçe Özeti
1994-1998

(Milyar TL)

	1994		1995		1996		1997		1998 (Ocak-Kasım)	
	Gerçekleşme	%	Gerçekleşme	%	Gerçekleşme	%	Gerçekleşme	%	Gerçekleşme	%
Bütçe Finansmanı										
Yerel Kaynaklar	4,748.5	75.8	8,463.4	62.0	15,528.4	63.5	34,385.1	68.5	53,332.6	63.5
Dış Yardım	632.1	10.1	1,295.0	9.5	6,226.4	25.5	12,281.5	24.5	26,821.8	32.0
Borçlanma	879.9	14.1	3,897.0	28.5	2,625.8	10.8	3,494.3	7.0	3,756.7	4.5
	6,260.5	100.0	13,655.4	100.0	24,380.6	100.0	50,160.9	100.0	83,911.1	100.0
Cari Harcamalar										
Savunma Harcamaları	5,341.3	85.3	12,057.5	83.3	20,538.8	84.2	39,735.1	79.2	64,934.3	77.4
Yatırım Harcamaları	310.3	5.0	747.5	5.5	1,247.5	5.1	4,325.0	8.6	8,347.7	9.9
	608.9	9.7	850.4	6.2	2,594.3	10.7	6,100.8	12.2	10,629.1	12.7
	6,260.5	100.0	13,655.4	100.0	24,380.6	100.0	50,160.9	100.0	83,911.1	100.0

Not: Ankara'da ödenen yatırım harcamaları yukarıdaki rakamlara dahil edilmemiştir.

Kaynak: Devlet Planlama Örgütü

TABLO 23

Yıllar İtibarıyla Bütçe Açıkları

(Cari Fiyatlarla Milyon TL)

	Bütçe Açığı	GSMH%'si
1975 Yılı Bütçe Açığı	156.2	8.6
1976 " " "	163.1	5.8
1977 " " "	275.9	7.2
1978 " " "	289.3	5.5
1979 " " "	666.6	7.8
1980 " " "	1,541.3	8.8
1981 " " "	2,024.8	8.3
1982 " " "	2,856.8	8.3
1983 " " "	3,722.7	7.9
1984 " " "	6,789.8	9.2
1985 " " "	12,504.8	9.9
1986 " " "	22,585.4	11.6
1987 " " "	20,154.2	7.3
1988 " " "	19,386.5	4.0
1989 " " "	24,201.3	2.7
1990 " " "	83,535.0	5.4
1991 " " "	255,513.6	11.2
1992 " " "	341,678.9	8.5
1993 " " "	518,431.3	7.4
1994 " " "	879,891.6	5.4
1995 " " "	3,897,049.6	11.1
1996 " " "	2,625,793.8	4.1
1997 " " "	3,494,295.8	3.0
1997 Yılı Sonu Birikmiş Bütçe Açığı	12,213,508.3	-
1998 Yılı Onbir Aylık Bütçe Açığı	3,756,669.0	-

Kaynak : Devlet Planlama Örgütü

TABLO 24**T.C. Ziraat Bankasından Sağlanan Kredilerin (Faizler Hariç) Yıllar İtibarıyla Dökümü**

(Milyar TL.)

1975	0.1
1976	0.1
1977	0.3
1978	0.3
1979	0.4
1980	1.4
1981	2.0
1982	3.0
1983	5.3
1984	6.4
1985	8.8
1986	18.0
1987	10.0
1988	-
1989	-
1990	-
1991	-
1992	-
1993	-
1994	-
1995	-
1996	-
1997	-
1998	-
	<u>55.9</u>

Kaynak: Ekonomi ve Maliye Bakanlığı Devlet
Planlama Örgütü

b) Parasal Gelişmeler

38/1997 sayılı Para ve Kambiyo Yasası 81 sayı ve 16.07.1997 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu yasanın öngördüğü Kıymetli Metaller ve Kıymetli Taşların ithal ve ihracının Usul ve Esasları Tüzüğü 100 sayı ve 4 Eylül 1997 tarihli Resmi Gazete'de A.E.618 olarak yayımlanmış bulunmaktadır.

Para ve Kambiyo Yasası'nın 6., 7. ve 9. maddeleri altında öngörülen Tebliğler 89 sayı ve 4 Ağustos 1997 tarihli Resmi Gazetede sıra ile A.E.540, A.E.541 ve A.E.539 olarak yayımlanmıştır.

Hazırlanan KKTC Bankalar Yasa Tasarısı Cumhuriyet Meclisi iç tüzüğünün 83. maddesi gereğince 105 sayı ve 17 Eylül 1997 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmak suretiyle halkın bilgisine sunuldu. Ancak, öngörülen Bankalar Yasası henüz yasalaşmamış olup, bu yöndeki çalışmalar sürdürülmektedir.

3. Ticaret, Pazarlama ve Ödemeler Dengesi

a) Ticaret ve Pazarlama

Toptan ve perakente ticaret KKTC Ekonomisinde önemli bir yer işgal etmektedir. Bu sektörden doğan katma değer cari fiyatlarla 1996'da 6,400,410.6 milyon TL, 1997'de 14,550,662.2 milyon TL olarak gerçekleşmiş, 1998'de ise 26,266,785.8 milyon TL olarak tahmin edilmiştir. Böylece sektörün GSYİH içindeki payı 1996'da %10.1, 1997'de %12.3 olarak gerçekleşmiş, 1998'de ise %11.9 olarak tahmin edilmiştir. İstihdam açısından bakıldığında toptan ve perakente ticaret sektöründe çalışanlar 1996'da 5470 ve 1997'de 5482 olarak saptanmış, 1998'de ise 5636 olarak tahmin edilmiştir. Bu suretle kişi başına katma değer 1996'da 1,170.0 milyon TL, 1997'de 2,654.3 milyon TL ve 1998'de 4,660.5 milyon TL şeklinde ortaya çıkmaktadır.

Tablo 25 incelendiğinde 1981-1998 yılları itibarıyla dış alımın %40.2-57.0 arasındaki bölümünün Türkiye'den ve %43.0 - 59.8 arasındaki bölümünün diğer ülkelerden, dış satımın ise %11.7-48.2 arasındaki bölümünün Türkiye'ye %51.8-88.3 arasındaki bölümünün ise diğer ülkelere yapıldığını görürüz.

Dış alımlarımızda Türkiye birinci sırayı alırken, dış satımlarımızda 1995 yılı sonuna kadar en büyük pay Birleşik Krallığa ve müteakip yıllarda Türkiye'ye gitmiştir.

Tarım ürünleri dış satımlarımızın %32.1 ile %44.0 arasında değişen bir oranını oluştururken %56 ile %67.9 arasında değişen bir oranı da sanayi ürünlerinden ve minerallerden oluşmuştur. (Tablo 27)

Dış Ticaret açığımızın dolar bazında seyri Tablo 29'da gösterilmiştir. Bu tablonun kapsadığı dönemde dış satımın dış alımı karşılama oranı %14.7 ile %47.1 olarak ortaya çıkmaktadır.

Dış Ticaretimizin gelişmesinde ulaşım ve haberleşme en büyük etkenlerdendir. Politik ve ekonomik nedenlerle KKTC deniz ve hava limanlarına uluslararası ticarete mevcut koşulların gerektirdiği şekilde düzenli uçak ve gemi seferleri yapılamamaktadır. Dış dünya ile haberleşme imkanlarımız da arzu edilen düzeyde değildir. Bütün bunlara karşın çok sayıda ülke ile ticari ilişkiler tesis edilmiş olup durumun iyileştirilmesi yönünde çalışmalar sürdürülmektedir.

b) Ödemeler Dengesi

1996,1997 ve 1998 yıllarında ticaret açığı ortalama olarak 310.5 milyon ABD doları şeklinde görülmektedir.

Genelde dış satımlarımız dış alımlarımızın %24.9'unu karşılayabilmiştir. 1979-1998 dönemi dış ticaretini gösteren Tablo 29 incelendiğinde en iyi performansın ihracatın, ithalatın %47.1'ini karşıladığı 1980 yılında en kötü performansın ise ithalatın sadece %12.8'ini karşılayabileceği tahmin olunan 1998 yılında olduğu görülür.

Görünmeyen işlemlerde Turizmin katkısı 1996'da 175.6 milyon ABD doları, 1997'de 192.2. milyon ABD doları ve 1998'de 200.1 milyon ABD doları olarak görülmektedir. Diğer görünmeyenlerin etkisiyle Cari İşlemler Dengesindeki açık 1996-1998 yıllarında sıra ile 2.0, 42.2. ve 69.1 milyon ABD doları olarak ortaya çıkmaktadır. 1998 yılında KKTC'ne gelen turist sayısı 393.029 olup, bunun %80.4'ü Türkiye'den %19.6'sı ise diğer ülkelerdendir. 1999 yılının ilk üç ayında toplam turist sayısı 89.616 olup, bunun %87.1'i Türkiye'den, %12.9'u ise diğer ülkelerden gelmiştir (Tablo 31).

TABLO 25

**K.K.T.C.'nin Türkiye ve Diğer Ülkelerle olan Dış Ticareti
1981 – 1998**

(Milyon ABD \$)

Yıllar	Dış Alım					Dış Satım				
	Türkiye	%	Diğer Ülkeler	%	Toplam	Türkiye	%	Diğer Ülkeler	%	Toplam
1981	44.2	42.5	59.9	57.5	104.1	7.1	19.3	29.8	80.7	36.9
1982	49.5	41.3	70.4	58.7	119.9	7.3	18.5	32.2	81.5	39.5
1983	65.3	45.0	80.0	55.0	145.3	6.5	16.1	34.2	83.9	40.7
1984	61.5	45.1	74.8	54.9	136.3	8.4	21.6	30.4	78.4	38.8
1985	65.1	45.5	77.9	54.5	143.0	5.4	11.7	40.9	88.3	46.3
1986	70.1	45.8	83.1	54.2	153.2	7.7	14.8	44.3	85.2	52.0
1987	94.3	42.7	126.7	57.3	221.0	7.9	14.3	47.2	85.7	55.1
1988	101.9	46.7	116.2	53.3	218.1	6.3	12.0	46.1	88.0	52.4
1989	112.5	42.9	149.9	57.1	262.4	9.2	17.5	46.0	82.5	55.2
1990	153.5	40.2	228.0	59.8	381.5	7.9	12.1	57.6	87.9	65.5
1991	143.0	47.5	158.1	52.5	301.1	7.3	13.9	45.2	86.1	52.5
1992	178.7	48.1	192.7	51.9	371.4	9.1	16.7	45.5	83.3	54.6
1993	150.9	41.5	213.0	58.5	363.9	12.5	22.9	42.0	77.1	54.5
1994	129.3	45.1	157.3	54.9	286.6	10.4	19.5	43.0	80.5	53.4
1995	194.8	53.2	171.3	46.8	366.1	20.2	30.0	47.1	70.0	67.3
1996	176.1	55.3	142.3	44.7	318.4	34.0	48.2	36.5	51.8	70.5
1997	211.0	56.4	163.2	43.6	374.2	27.1	47.0	30.6	53.0	57.7
1998*	239.9	57.0	181.1	43.0	421.0	25.3	46.9	28.6	53.1	53.9

* Gerçekleşme Tahmini

Kaynak: Devlet Planlama Örgütü

TABLO 26

Ülkeler İtibarıyla Dış Ticaret
1991-1998

(Milyon ABD \$)

Ülkeler	1991				1992				1993				1994			
	Dış Alım % Değer		Dış Satım% Değer		Dış Alım % Değer		Dış Satım% Değer		Dış Alım % Değer		Dış Satım% Değer		Dış Alım % Değer		Dış Satım% Değer	
I. Türkiye	143.0	47.5	7.3	13.9	178.7	48.1	9.1	16.7	150.9	41.5	12.5	22.9	129.3	45.1	10.4	19.5
II. Diğer Ülkeler	158.1	52.5	45.2	86.1	192.7	51.9	45.5	83.3	213.0	58.5	42.0	77.1	157.3	54.9	43.0	80.5
1.Birleşik Krallık	45.7	15.2	35.4	67.4	45.5	12.2	36.3	66.5	65.4	18.0	26.7	49.0	73.4	25.6	24.7	46.2
2.Diğer At Ülkeleri	47.2	15.7	6.6	12.6	45.9	12.4	5.5	10.1	56.3	15.4	9.7	17.8	31.0	10.8	9.5	17.8
3.Orta Doğu Ülkeleri	4.7	1.6	0.7	1.3	2.3	0.6	1.5	2.7	3.2	0.9	2.2	4.0	2.8	1.0	6.5	12.2
4.Uzak Doğu Ülkeleri	32.4	10.7	-	-	37.9	10.2	0.1	0.2	47.3	13.0	0.1	0.2	25.0	8.7	-	-
5.Diğer	28.1	9.3	2.5	4.8	61.1	16.3	2.1	3.8	40.8	11.2	3.3	6.1	25.1	8.8	2.3	4.3
Toplam	30.1	100.0	52.5	100.0	371.4	100.0	54.6	100.0	363.9	100.0	54.5	100.0	286.6	100.0	53.4	100.0

Ülkeler	1995				1996				1997				1998*			
	Dış Alım % Değer		Dış Satım% Değer		Dış Alım % Değer		Dış Satım% Değer		Dış Alım % Değer		Dış Satım% Değer		Dış Alım % Değer		Dış Satım% Değer	
I. Türkiye	194.8	53.2	20.2	30.0	176.1	55.3	34.0	48.2	211.0	56.4	27.1	47.0	239.9	57.0	25.3	46.9
II. Diğer Ülkeler	171.3	46.8	47.1	70.0	142.3	44.7	36.5	51.8	163.2	43.6	30.6	53.0	181.1	43.0	28.6	53.1
1.Birleşik Krallık	49.4	13.5	23.8	35.4	44.0	13.8	15.0	21.3	50.5	13.5	15.0	26.0	55.5	13.2	14.2	26.3
2.Diğer At Ülkeleri	52.6	14.4	12.7	18.9	37.0	11.6	9.7	13.7	45.6	12.2	8.9	15.4	51.7	12.3	8.4	15.6
3.Orta Doğu Ülkeleri	8.1	2.2	1.6	2.4	4.6	1.4	5.8	8.2	4.6	1.2	1.9	3.3	5.5	1.3	1.8	3.4
4.Uzak Doğu Ülkeleri	33.5	9.1	-	-	20.9	6.5	-	-	11.6	3.1	-	-	13.5	3.2	-	-
5.Diğer	27.7	7.6	9.0	13.3	35.8	11.4	6.0	8.6	50.9	13.6	4.8	8.3	54.9	13.0	4.2	7.8
Toplam	366.1	100.0	67.3	100.0	318.4	100.0	70.5	100.0	374.2	100.0	57.5	100.0	421.0	100.0	53.9	100.0

Kaynak: Devlet Planlama Örgütü

(*) Gerçekleşme Tahmini

TABLO 27

**KKTC Dışsatımının Yapısı
(1993 – 1998)**

(Milyon ABD \$)

	1993		1994		1995		1996		1997		1998 (*)	
	Değer	% Pay	Değer	% Pay	Değer	% Pay	Değer	% Pay	Değer	% Pay	Değer	% Pay
1. Tarım Ürünleri	24.3	44.6	25.7	48.1	26.9	40.0	31.0	44.0	18.5	32.1	17.6	32.7
a)Narenciye	16.6	30.5	15.8	29.6	22.1	32.8	22.6	32.1	15.1	26.2	14.2	26.3
b)Patates	1.3	2.4	0.7	1.3	1.4	2.1	0.9	1.3	0.4	0.7	0.6	1.1
c)Canlı Hayvanlar	-	-	0.3	0.6	0.4	0.6	1.0	1.4	0.2	0.3	0.2	0.4
d)Diğer Tarım Ürünleri	6.4	11.7	8.9	16.7	3.0	4.5	6.5	9.2	2.8	4.9	2.6	4.8
2. Sanayi Ürünleri	30.0	55.0	27.4	51.3	39.8	59.1	38.4	54.5	38.5	66.7	35.7	66.2
a)İşlenmiş Tarım	8.2	15.0	7.1	13.3	11.9	17.7	13.2	18.7	11.8	20.4	10.1	18.7
b)Konfeksiyon	19.0	34.9	18.0	33.7	23.8	35.4	21.7	30.8	24.0	41.6	23.5	43.6
c)Diğer Sanayi Ürünler	2.8	5.1	2.3	4.3	4.1	6.0	3.5	5.0	2.7	4.7	2.1	3.9
3. Mineraller	0.2	0.4	0.3	0.6	0.6	0.9	1.1	1.6	0.7	1.2	0.6	1.1
Toplam	54.5	100.0	53.4	100.0	67.3	100.0	70.5	100.0	57.7	100.0	53.9	100

(*) Gerçekleşme Tahmini

Kaynak: Başbakanlık DPÖ

TABLO 28

Dışalım ve Dışsatımın Mal Gruplarına Göre Tasrifi

(Bin ABD \$)

Mal Grubu	1997			
	Dışalım		Dışsatım	
	Değer	% Pay	Değer	% Pay
Canlı Hayvanlar ve Hayvansal Ürünler	2,880.8	0.8	4,413.6	7.7
Bitkisel Ürünler	51,507.6	13.8	17,213.0	29.8
Hayvansal ve Bitkisel Yağlar	3,001.2	0.8	1.9	0.0
Gıda, Sanayi Ürünleri, İçkiler ve Tütün	51,750.7	13.8	7,472.8	13.0
Mineral Maddeler	37,769.3	10.1	736.3	1.3
Kimya Sanayi ve Ürünleri	26,778.3	7.2	994.4	1.7
Plastikler ve Mamülleri: Kauçuk ve Mamülleri	10,099.8	2.7	5.8	0.0
Deri, Kösele, Post ve Kürklerle Bunlardan Mamül Eşya; Saraciye Eşyası; Seyahat Eşyası	521.5	0.1	930.0	1.6
Ağaç ve Ağaçtan Mamül Eşya; Odun Kömürü; Mantardan Eşya; Hasırcı ve Sepetçi Eşyası	7,303.5	2.0	410.0	0.7
Odun Hamuru, Kağıt, Karton ve Mamülleri	9,724.8	2.6	138.6	0.3
Dokunmaya Elverişli Maddeler ve Bunlardan Mamül Eşya	27,057.1	7.2	24,590.3	42.6
Ayakkabılar, Başlıklar, Bastonlar, Kırbaçlar ve Aks.; Tüylere, Yapma Çiçekler	3,060.4	0.8	55.6	0.1
Taş, Alçı, Çimento, Amyant Mika v.b. Maddelerden Eşya; Serami Cam ve Cam Eşya	11,902.5	3.1	77.9	0.1
İnciler, Kıymetli Taşlar ve Metaller, Taklit Mücevherler, Metal Paralar	121.7	0.0	-	-
Adi Metaller ve Bunlardan Mamül Eşya	29,551.8	7.9	644.0	1.1
Makineler ve Mekanik Cihazlar; Elektrik Malz., Elektrik Aygıt ve Cihazları	52,352.5	14.0	15.0	0.0
Nakil Vasıtaları	37,355.3	10.0	-	-
Optik Alet ve Cihazları; Tıbbi Alet ve Cihazları, Saatçi Eşyası; Müzik Aletleri ve Aks.	2,930.6	0.8	18.1	0.0
Silahlar ve Mühimmat ile Bunların Aksamları ve Parçaları	599.7	0.2	-	-
Çeşitli Mamül Eşya	7,917.1	2.1	1.1	0.0
Sanat Eserleri, Koleksiyon Eşyası ve Antikalar	2.4	0.0	-	-
TOPLAM	374,188.6	100.0	57,718.4	100.0

Kaynak: Devlet Planlama Örgütü

TABLO 29

Dış Ticaret
1979 – 1998

(Milyon ABD \$)

Yıllar	Dış Alım	Dış Satım	Açık	Dışsatımın Dışalımı Karşılama Oranı
1979	90.8	35.8	55.0	%39.4
1980	94.4	44.5	49.9	%47.1
1981	104.1	36.9	67.2	%35.4
1982	119.9	39.5	80.4	%32.9
1983	145.3	41.0	104.3	%28.2
1984	135.6	38.4	97.2	%28.3
1985	141.7	45.8	95.9	%32.3
1986	153.2	52.0	101.2	%33.9
1987	221.0	55.1	165.9	%24.9
1988	218.1	52.4	165.7	%24.0
1989	262.5	55.2	207.3	%21.0
1990	381.5	65.5	316.0	%17.2
1991	301.1	52.5	248.6	%17.4
1992	371.4	54.6	316.8	%14.7
1993	363.9	54.5	309.4	%15.0
1994	286.6	53.4	233.2	%18.6
1995	366.1	67.3	298.8	%18.4
1996	318.4	70.5	247.9	%22.1
1997	374.2	57.7	316.5	%15.4
1998*	421.0	53.9	367.1	%12.8

Kaynak: Devlet Planlama Örgütü

* Gerçekleşme Tahmini

TABLO 30

Ödemeler Dengesi
1996-1998

(Milyon ABD \$)

	1996	1997	1998*	Değişme 1996-1997	% 1997-1998*
I. Cari İşlemler					
A: Dış Ticaret					
1. Dış Satım	70.5	57.7	53.9	-18.2	-6.6
2. Dış Alım	-318.4	-374.2	-421.0	17.5	12.5
Dış Ticaret Dengesi	-247.9	-316.5	-367.1	27.7	16.0
B: Görünmeyen İşlemler					
1. Turizm (Net)	175.6	192.2	200.1	9.4	4.1
2. Diğer Görünmeyenler (Net)	90.3	82.1	97.9	-9.1	19.2
Görünmeyen İşlemler Dengesi	245.9	274.3	298.0	11.5	8.6
Cari İşlemler Dengesi	-2.0	-42.2	-69.1	2,010.0	63.7
II. Sermaye Hareketleri					
1. TC Yardım ve Kredileri	82.8	88.4	123.2	6.8	39.4
2. Diğer Dış Yardımlar	2.8	1.7	1.2	-39.3	-29.4
3. Bedelsiz Dış Alım	139.0	163.3	183.6	17.5	12.4
4. Kısa Vadeli Diğer Sermaye Hareketleri	-152.2	-204.1	-176.7	34.1	-13.4
Sermaye Hareketleri Dengesi	99.4	49.3	131.3	-50.4	166.3
Genel Denge	97.4	7.1	62.2	-92.7	776.1
III. Rezerv Hareketleri (-Alış + Azalış)	-95.9	0.9	-65.0	-	-
IV. Net Hata ve Noksan	-1.5	-8.0	2.8	-	-

Kaynak: Devlet Planlama Örgütü

*Gerçekleşme Tahmini

TABLO 31

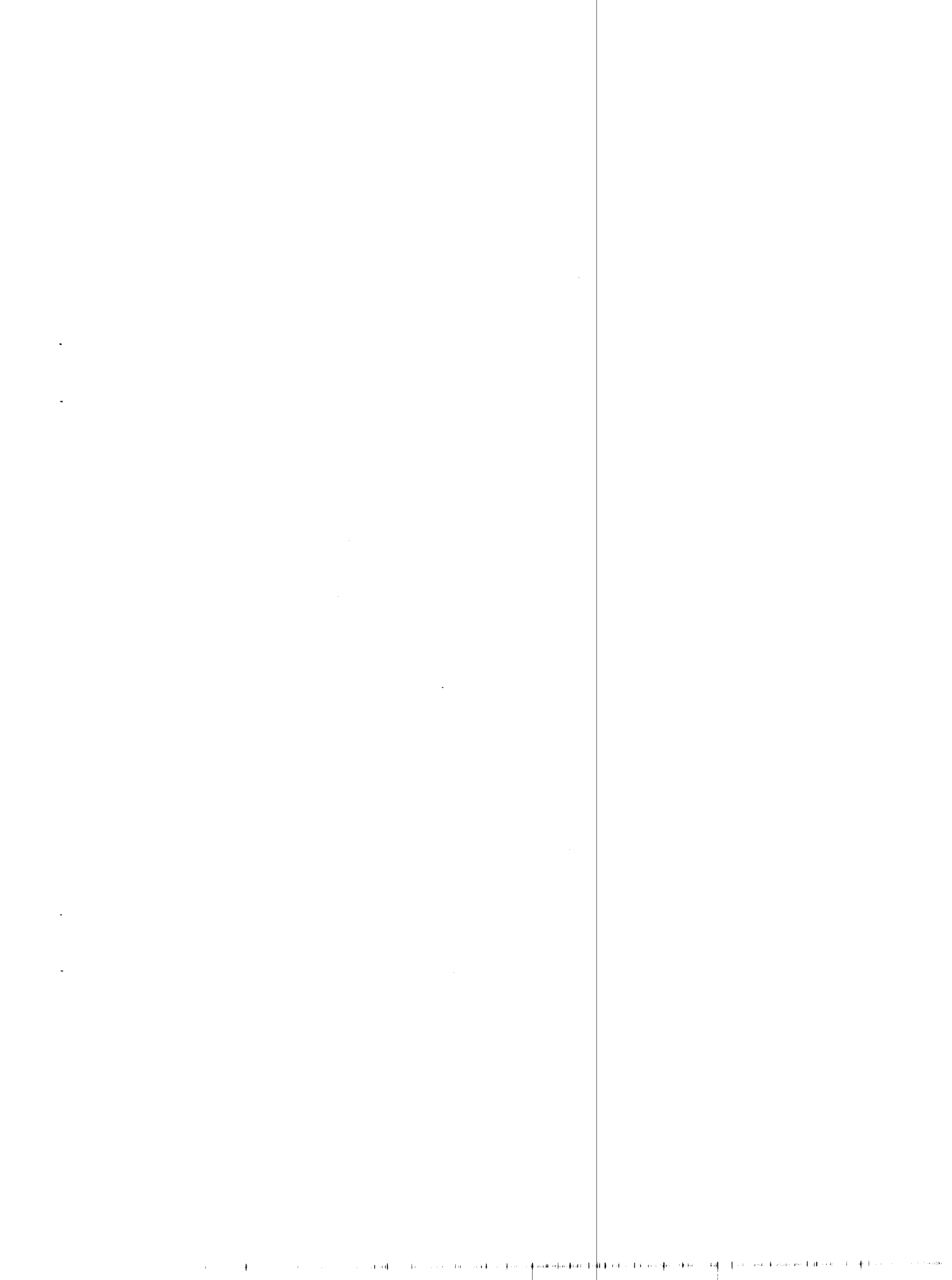
**Türkiye ve Diğer Ülkelerden Gelen Turistler
1978 – 1999**

Yıllar	T.C.'den Turist	% Pay	Diğer Ülkelerden Turist	% Pay	Toplam
1978	104,738	92.8	8,172	7.2	112,910
1979	95,115	87.7	13,286	12.3	108,401
1980	69,808	82.6	14,703	17.4	84,511
1981	62,660	80.2	15,474	19.8	78,134
1982	65,018	74.2	20,611	25.8	87,629
1983	78,467	79.3	20,467	20.7	98,934
1984	93,413	82.4	19,905	17.6	113,318
1985	103,791	83.0	21,284	17.0	125,075
1986	105,729	80.4	25,763	19.6	131,492
1987	147,965	80.3	36,372	19.7	184,337
1988	173,351	75.6	56,050	24.4	229,401
1989	214,566	78.3	59,507	21.7	274,073
1990	243,269	80.9	57,541	19.1	300,810
1991	179,379	81.4	40,858	18.6	220,237
1992	210,178	78.5	57,440	21.5	267,618
1993	281,370	78.3	77,943	21.7	359,313
1994	256,549	73.0	95,079	27.0	351,628
1995	298,026	77.3	87,733	22.7	385,759
1996	289,131	79.2	75,985	20.8	365,116
1997	326,364	81.7	73,000	18.3	399,364
1998	315,797	80.4	77,230	19.6	393,027
1999*	78,090	87.1	11,526	12.9	89,616

Kaynak: Devlet Planlama Örgütü

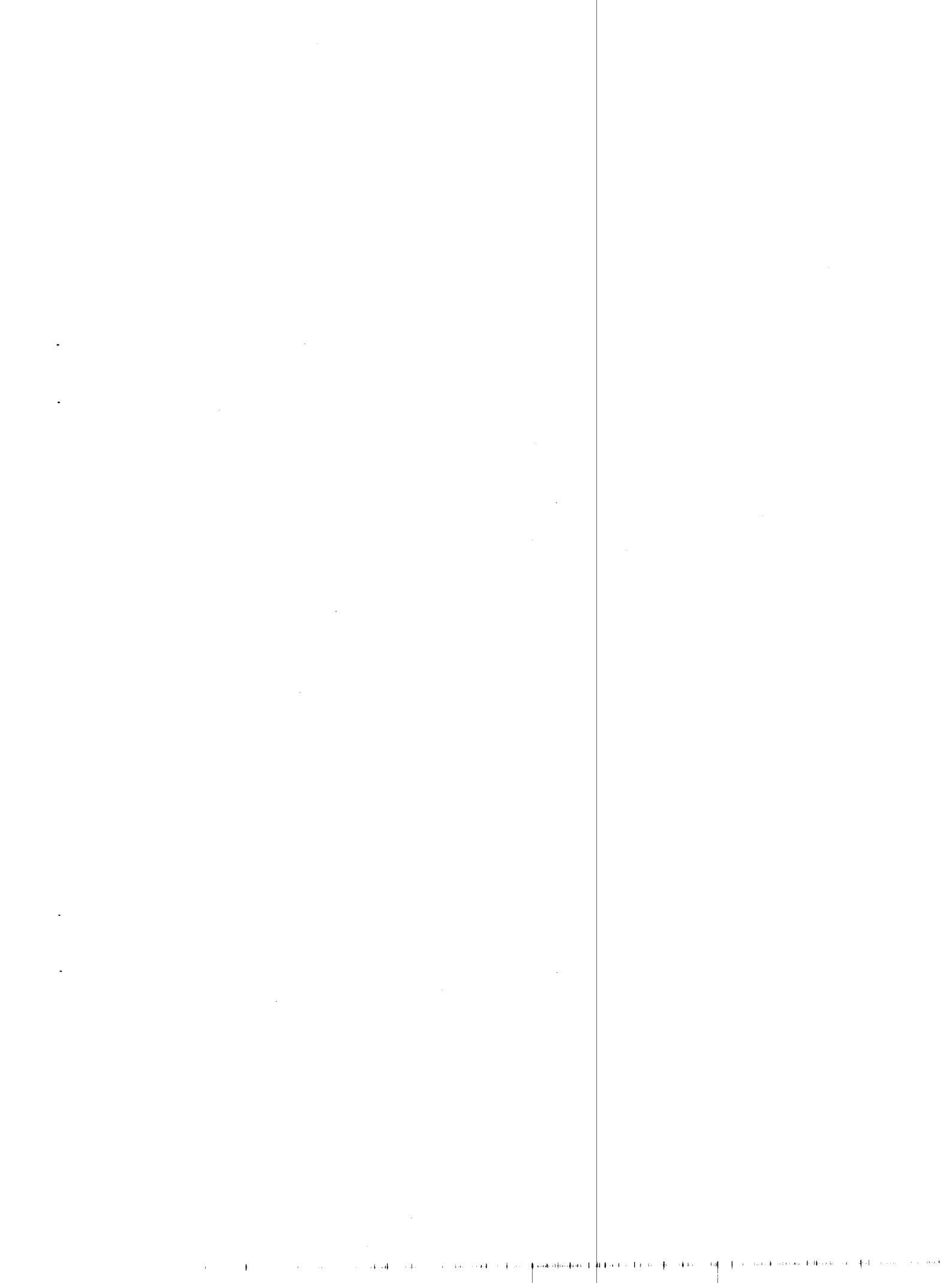
*Ocak-Mart Dönemi

III. BÖLÜM

MERKEZ BANKASININ 31.12.1998 TARİHİ İTİBARIYLA YILLIK HESAPLARI

TABLO 32

KUZey KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ MERKEZ BANKASI'NIN 31 Aralık 1998 TARİHLİ BİLANÇOSU

(Milyon TL)

Aktif	1998 Aralık	1997 Aralık	Pasif	1998 Aralık	1997 Aralık
Döner Değerler (1)	17,197,515.4	17,545,249.4	Öz Kaynaklar (5)	8,154,683.9	1,920,959.9
Duran Değerler (2)	47,056.9	12,135.6	Yabancı Kaynaklar (6)	69,216,977.0	39,617,710.2
Krediler (3)	59,178,279.9	25,482,474.7	Diğer Pasifler (7)	32,654,464.6	15,239,719.3
Diğer Aktifler (4)	33,603,273.3	13,738,529.7			
	110,026,125.5	56,778,389.4		110,026,125.5	56,778,389.4

TABLO 33

KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ MERKEZ BANKASI'NIN
01.01.1998 – 31.12.1998 DÖNEMİ KAR VE ZARAR HESABI

(Milyon TL)

GİDER	1998		1997		GELİR	1998		1997	
	01.01.98-31.12.99		01.01.97-31.12.97			01.01.98-31.12.98		01.01.97-31.12.97	
Personel Giderleri (8)	285,501.2		134,192.7		Altın ve Kambiyo kârları (11)	7,547,153.8		543,881.9	
İdari Giderler (9)	439,763.2		348,614.4		Türk Lirası İşlemleri kârları (12)	1,224,204.9		627,229.8	
Faiz Komisyon ve Benzeri Giderler (10)	8,688,229.5		2,110,547.4		Plasman kârları	4,837,513.6		1,939,977.7	
Avukat, Dava ve Kovuşturma Giderleri	2,271.3		1,694.6		Çeşitli kârlar	1,120,523.1		2,257,405.2	
Amortismanlar	5,793.6		1,933.0						
Kasadaki TL ve Efektif Sigortası	350,000.0		100,000.0						
Emekli Sandığı	300,000.0		300,000.0						
Sair Giderler	184,553.3		1,105,506.3						
Dönem Kârı (İhtiyata Aktarılan)	4,473,283.3		1,266,006.2						
	14,729,395.4		5,368,494.6			14,729,395.4		5,368,494.6	

HESAPLAR HAKKINDA AÇIKLAMALAR

Milyon TL

(1) DÖNEN DEĞERLER

Altın

Aralık 1998

Kasa

72,708.1

Efektif Deposu

17,944.5

(Dolar Karşılıkları 31.12.98'de 18,042,901 ABD dolarıdır)

5,629,890.3

Bankalar Nezdinde Mevduat (TL)

3,702,987.8

Bankalar Nezdinde Mevduat (Döviz)

4,588,437.2

Hariçteki Bankalar (T.C. dışındakiler)

3,185,547.5

(Dolar Karşılıkları 31.12.98'de 36,737,245 ABD Dolarıdır)

17,197,515.4

(2) DURAN DEĞERLER

Gayri Menkuller

701.5

Eksi: Amortisman

229.2

Menkuller

472.3

Eksi: Amortisman

54,806.2

8,221.6

46,584.6

47,056.9

(3) KREDİLER

Hazineye Kısa Vadeli Avans

44,459,000.0

Hazine Kefaletini Haiz Bonolar Üzerine Avans

2,464,563.4

Kamu İktisadi Teşebbüsü Bankalar

270,200.0

Yerli Bankalar

6,585,079.3

Döviz Teminatı Karşılığı Kullanılan Avans

119,861.0

Döviz Senetleri Üzerine Avans

5,279,576.2

59,178,279.9

(4) DİĞER AKTİFLER

Muvakkat Borçlular

9,915.9

Borçlu Transitar Hesaplar (TL)

1,167,175.3

Borçlu Transitar Hesaplar (Döviz)

32,426,182.1

33,603,273.3

(5) ÖZKAYNAKLAR

Sermaye

2,000.0

İhtiyatlar

6,610,093.2

Karşılıklar

1,542,590.7

8,154,683.9

(6) YABANCI KAYNAKLAR

Kamu Mevduatı (TL)

44,712.8

Kamu Mevduatı (Döviz)

764,147.6

Mevduat (TL)

Bankalar Mevduatı

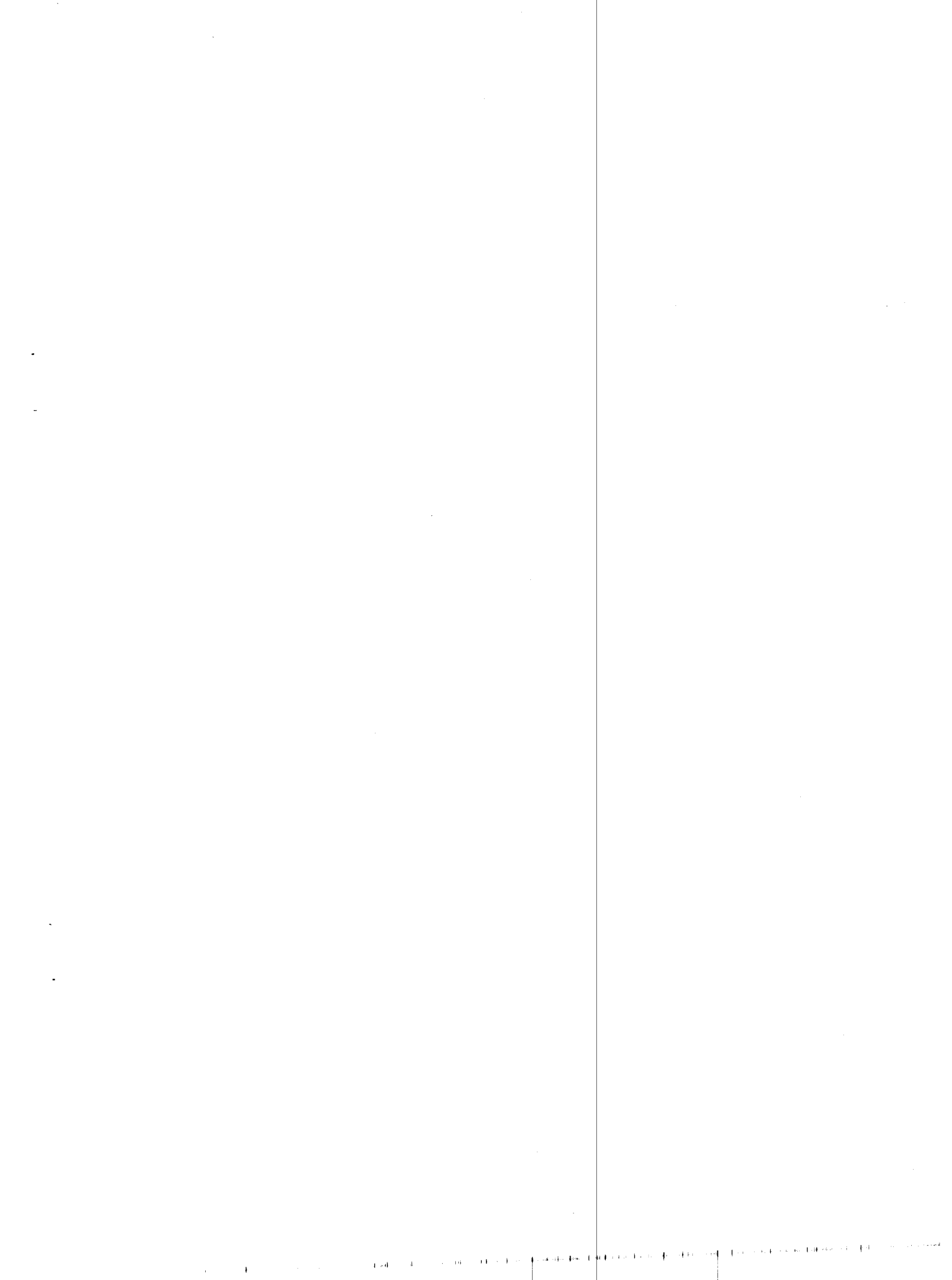
3,727,810.8

Mevduat Munzam Karşılığı	9,426,628.4
Diğer Mevduat	1,430,590.0
Mevduat (Döviz)	3,727,810.8
Bankalar Mevduatı	27,286,954.7
Mevduat Munzam Karşılığı	1,822,641.0
Bloke Paralar	1,582,533.6
Şahıslar Mevduatı	7,950,615.8
Fonlar (TL)	1,690,941.7
Fonlar (Döviz)	1,562,035.0
Alınan Krediler	<u>69,216,977.0</u>
(7) DİĞER PASİFLER	158.2
Muvakkat Alacaklılar (Döviz)	32,654,306.4
Alacaklı Transituar Hesaplar	<u>32,654,464.6</u>
(8) PERSONEL GİDERLERİ	219.128
Maaş (Asli Maaş + Ek Ödenek + Hayat Pahalılığı)	36,286.9
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Ödenen	30,086.3
Diğer	<u>285,501.2</u>
(9) İDARİ GİDERLER	414,668.2
Sigorta	4,371.5
Kırtasiye, Matbu	3,337.3
Telex, Telefon	17,386.2
Diğer	<u>439,763.2</u>
(10) FAİZ KOMİSYON VE BENZERİ GİDERLER	1,416,193.2
Banka Mevduatları	2,074,489.3
Mevduat Munzam Karşılıkları	136,763.4
Dış Muhabirler	5,060,783.5
Diğer Giderler	<u>8,688,229.4</u>
(11) ALTIN VE KAMBIYO KARLARI	898,934.3
Dış Muhabirler	6,648,219.6
Diğer Gelirler	<u>7,547,153.9</u>
(12) TÜRK LİRASI İŞLEMLERİ KARLARI	1,033,819.9
Dış Muhabirler	190,385.0
Diğer Gelirler	<u>1,224,204.9</u>

(13) 1.01.1998 tarihinden itibaren yeni hesap planı uygulamasına geçildiğinden, 1997 yılına ait detaylı bilgiler verilememiştir.

IV. BÖLÜM
BANKACILIK İSTATİSTİKLERİ

BANKACILIK İSTATİSTİKLERİ

Müteakip sayfalardaki tablolar aşağıda listesi verilen bankaların verilerinden derlenmiştir.

- K.K.T.C. Merkez Bankası
T.C. Ziraat Bankası
Türk Bankası Ltd.
Türkiye İş Bankası A.Ş.
K. T. Kooperatif Merkez Bankası Ltd.
K.Kredi Bankası Ltd.
Türkiye Halk Bankası A.Ş.
K.Vakıflar Bankası Ltd.
K.Ticaret Bankası Ltd.
K.Endüstri Bankası Ltd.
K.Faisal İslam Bankası Ltd.
Asbank Ltd. (Haziran 1986 tarihinden itibaren faaliyete başlamıştır)
K.İktisat Bankası Ltd. (Aralık 1990 tarihinden itibaren faaliyete başlamıştır.)
K.Hürbank Ltd. (Ocak 1993 tarihinden itibaren faaliyete başlamıştır.)
Rumeli Bank Ltd. (Ocak 1993 tarihinden itibaren faaliyete başlamıştır.)
K.Eurobank Ltd. (Şubat 1993 tarihinden itibaren faaliyete başlamıştır.)
Finba Finansal Bank Ltd. (Nisan 1993 tarihinden itibaren faaliyete başlamıştır.)
Everest Bank Ltd. (Nisan 1993 tarihinden itibaren faaliyete başlamıştır.)
Limasol T.Kooperatif Bankası Ltd. (Temmuz 1993 tarihinden itibaren K.T.Kooperatif Merkez Bankası Ltd. gibi Bankalar Yasası altında faaliyet göstermesi onaylanmıştır.)
K.Yurtbank Ltd. (Mart 1994 tarihinden itibaren K.Tunca Bank Ltd. adı altında faaliyete başlamıştır.)
K.Altınbaş Bank Ltd. (Mayıs 1994 tarihinden itibaren faaliyete başlamıştır.)
Denizbank Ltd. (Temmuz 1994 tarihinden itibaren faaliyete başlamıştır.)
Yakın Doğu Bank Ltd. (Mart 1996 tarihinden itibaren faaliyete başlamıştır.)
Yasabank Ltd. (Haziran 1996 tarihinden itibaren faaliyete başlamıştır.)
Med Bank Ltd. (Ocak 1997 tarihinden itibaren faaliyete başlamıştır.)
Kıbrıs Finans Bank Ltd. (Mayıs 1997 tarihinden itibaren faaliyete başlamıştır.)
Hamza Bank Ltd. (Temmuz 1997 tarihinden itibaren faaliyete başlamıştır.)
Erbank Ltd. (Ağustos 1997 tarihinden itibaren faaliyete başlamıştır.)
Akfinans Bank Ltd. (Ağustos 1997 tarihinden itibaren faaliyete başlamıştır.)
Yeşilada Bank Ltd. (Kasım 1997 tarihinden itibaren faaliyete başlamıştır.)
Kıbrıs Continental Bank Ltd. (Ocak 1998 tarihinden itibaren faaliyete başlamıştır.)
Viyabank Ltd. (Nisan 1998 tarihinden itibaren faaliyete başlamıştır.)
Universal Bank Ltd. (Eylül 1998 tarihinden itibaren faaliyete başlamıştır.)
Asya Bank Ltd. (Kasım 1998 tarihinden itibaren faaliyete başlamıştır.)
Demirbank Türk Anonim Şirketi (Mart 1999 tarihinden itibaren faaliyete başlamıştır.)

TABLO 34

BANKALARIN AKTİF ÖZETLERİ

(Milyon TL)

Tarih	Nakit Değerler	KKTC Merkez Bankası	Yurt İçi Bankalar	Yurt Dışı Bankalar	Menkul Değerler Cüzdanı	Mevduat Munzam Karşılıkları	İskonto Senetleri	Kredi ve Avanslar	Sabit Kıymetler	Diğer Aktifler	Aktifler Toplamı
<u>1992</u> Aralık	117,466.1	345,065.3	34,212.3	951,156.7	163,493.4	470,563.0	43,462.9	3,883,913.7	130,790.2	977,610.7	7,117,734.3
<u>1993</u> Aralık	147,141.8	726,877.7	281,194.8	1,962,764.9	395,938.8	889,842.1	49,708.9	2,754,522.4	197,534.3	2,590,585.5	9,996,156.2
<u>1994</u> Aralık	468,662.6	2,517,176.7	662,181.7	5,471,280.5	859,168.7	2,412,223.9	70,381.3	7,402,365.6	580,613.0	6,283,830.8	26,727,884.8
<u>1995</u> Aralık	925,921	3,406,299	203,565	9,527,346	2,410,502	4,464,793	447,105	18,053,101	1,641,528	10,757,157	51,837,317
<u>1996</u> Aralık	1,901,759	6,245,717	236,217	17,491,984	4,479,260	10,115,274	946,779	30,060,069	2,808,206	20,181,519	94,466,784
<u>1997</u> Aralık	3,817,159	11,593,084	590,408	34,317,700	8,659,914	21,418,859	2,072,662	82,955,237	6,012,892	38,211,243	209,649,158
<u>1998</u> Nisan	4,832,603	10,830,022	533,289	40,463,289	6,874,937	26,362,901	2,534,060	80,480,470	6,793,348	58,956,756	238,661,675
Mayıs	4,660,237	11,586,166	542,299	40,664,017	6,925,746	26,973,663	2,759,056	81,983,638	7,046,228	63,777,023	246,918,073
Haziran	4,267,594	12,149,687	690,188	42,703,994	7,209,879	28,273,097	2,971,520	86,028,078	7,122,792	72,243,658	263,660,487
Temmuz	4,578,887	13,194,297	802,504	42,281,477	7,207,772	28,461,469	3,098,152	85,342,258	7,159,564	78,464,152	270,590,532
Ağustos	5,217,096	14,608,497	714,486	45,666,931	7,641,368	31,582,722	3,267,266	135,926,833	8,046,319	84,680,586	337,352,104
Eylül	4,635,183	18,499,357	591,846	50,741,112	7,597,767	33,010,956	3,305,652	144,660,692	8,212,527	82,261,597	353,516,689
Ekim	4,909,173	13,599,112	575,618	55,456,199	7,566,004	34,273,548	3,623,736	148,059,225	8,434,341	88,221,299	364,718,255
Kasım	5,925,319	13,653,205	990,526	54,334,487	8,887,597	34,943,195	50,271,320	110,083,435	8,730,180	95,745,112	383,564,376
Aralık	6,158,913	17,202,564	802,441	55,485,685	10,200,735	37,473,862	3,632,158	179,601,979	11,198,183	86,508,309	408,264,829
<u>1999</u> Ocak	5,940,074	14,526,361	639,531	57,672,008	10,555,763	39,675,207	4,035,317	185,838,198	11,338,694	97,122,028	427,343,181
Şubat	6,383,205	16,122,513	724,290	61,020,187	11,422,094	41,638,762	5,046,905	192,958,980	11,281,600	113,768,430	460,366,966
Mart	8,390,224	16,698,362	889,119	63,971,694	12,198,916	43,781,293	5,484,879	208,889,387	11,852,145	124,910,353	497,066,372

Not: Yukarıdaki tabloya K.K.T.C. Merkez Bankası rakamları dahil edilmemiştir.

TABLO 35

BANKALARIN PASİF ÖZETLERİ

(Milyon TL)

Tarih	Mevduat	Kullanılan Krediler	Faiz ve Gider Reeskontları	Ödenecek Vergi Resim ve Harçlar	Ödenecek Senet ve Havaleler	Diğer Pasifler	Özkaynaklar	Pasifler Toplamı
<u>1992</u>								
Aralık	2,954,484.2	124,619.9	104,960.4	8,857.3	30,699.0	2,225,703.4	1,668,410.1	7,117,734.3
<u>1993</u>								
Aralık	6,213,690.2	705,382.2	184,348.9	16,749.4	18,933.5	2,139,663.8	717,388.2	9,996,156.2
<u>1994</u>								
Aralık	16,784,597.3	2,134,924.2	437,487.1	53,468.4	97,547.0	5,268,838.5	1,951,022.3	26,727,884.8
<u>1995</u>								
Aralık	30,312,418	3,600,029	945,299	96,644	95,871	10,028,749	6,758,287	51,837,317
<u>1996</u>								
Aralık	62,760,575	3,594,796	1,920,721	150,014	133,597	18,971,376	6,935,705	94,466,784
<u>1997</u>								
Aralık	137,817,786	5,289,855	6,238,208	566,428	778,618	46,478,929	12,479,334	209,649,158
<u>1998</u>								
Nisan	165,892,669	6,532,422	7,261,368	607,101	426,164	45,882,969	12,058,982	238,661,675
Mayıs	170,184,846	6,760,254	8,119,056	612,688	328,317	47,930,203	12,982,709	246,918,073
Haziran	180,652,778	6,924,115	8,579,558	663,287	591,840	52,926,352	13,322,557	263,660,487
Temmuz	181,843,749	7,016,676	8,916,504	314,930	667,013	58,240,079	13,591,581	270,590,532
Ağustos	201,998,041	8,399,302	10,254,074	286,265	632,317	102,317,760	13,464,345	337,352,104
Eylül	209,625,969	9,336,472	9,962,253	404,621	613,449	109,540,476	14,033,449	353,516,689
Ekim	216,267,585	10,228,397	10,895,550	275,656	653,704	110,440,316	15,957,047	364,718,255
Kasım	223,292,438	11,812,608	11,700,127	237,703	725,921	119,115,589	16,679,990	383,564,376
Aralık	238,753,640	13,249,963	10,909,093	625,707	879,619	126,857,341	16,989,466	408,264,829
<u>1999</u>								
Ocak	248,033,176	14,653,244	11,849,689	855,071	517,563	133,147,398	18,287,040	427,343,181
Şubat	259,687,544	15,104,037	12,476,628	470,483	679,091	153,184,234	18,764,949	460,366,966
Mart	279,072,968	16,730,776	11,573,662	629,648	873,185	167,068,707	21,117,426	497,066,372

Not: Yukarıdaki tabloya K.K.T.C. Merkez Bankası rakamları dahil edilmemiştir.

TABLO 36

İSKONTO SENETLERİ VE BANKALAR PLASMANLARININ SEKTÖREL DAĞILIMI - TÜRK PARASI

(Milyon TL)

Tarih	Kamu Kurum ve Kuruluşları	Tarım	Sanayi	Nakliye ve Ulaşım	Yurtiçi ve Yurt Dışı Ticaret	Turizm	Bina ve İnşaat	Şahsi ve Mesleki Borçlar	İskonto Senetleri	Toplamı
<u>1992</u>										
Aralık	2,879,322.1	68,118.2	42,411.6	4,253.8	423,318.2	49,142.6	18,424.8	128,026.9	42,116.9	3,655,135.1
<u>1993</u>										
Aralık	660,020.6	171,137.5	72,582.5	7,843.8	655,460.6	62,414.7	19,100.0	220,214.3	49,708.9	1,918,482.9
<u>1994</u>										
Aralık	2,187,347.7	196,074.7	98,494.7	5,683.7	912,176.0	88,592.8	28,863.3	419,304.1	70,381.3	4,006,918.3
<u>1995</u>										
Aralık	8,671,349.4	534,973.6	79,517.6	319.3	2,160,429.6	71,917.8	11,180.9	874,606.7	447,105.5	12,851,400.4
<u>1996</u>										
Aralık	19,172,498.1	1,143,604.4	116,376.4	3,028.1	3,993,287.9	75,068.3	34,696.1	1,267,797.8	945,254.7	26,751,611.8
<u>1997</u>										
Aralık	50,387,204.0	2,462,846.7	198,858.6	20,122.1	7,142,646.8	118,303.4	107,019.3	3,820,086.3	1,507,589.0	65,764,676.2
<u>1998</u>										
Nisan	49,156,929.0	2,486,262.1	275,719.8	30,166.2	8,945,612.7	206,811.2	123,592.7	3,790,623.2	2,161,847.1	67,177,564.0
Mayıs	51,856,916.7	2,517,413.5	308,180.2	98,749.6	7,837,550.1	237,877.3	134,358.5	4,054,812.8	2,759,056.0	69,804,914.7
Haziran	55,813,618.1	2,506,342.4	399,995.4	65,238.7	9,020,909.1	269,660.5	197,864.7	4,803,191.9	2,561,771.2	75,638,592.0
Temmuz	47,558,609.9	2,341,733.9	362,411.0	35,865.0	9,058,627.9	335,301.7	203,696.7	4,670,850.5	2,710,591.1	67,277,687.7
Ağustos	91,951,450.3	2,155,001.6	416,772.5	37,697.0	11,441,316.1	355,162.4	225,284.1	4,374,021.6	2,862,831.7	113,819,537.3
Eylül	93,202,498.0	2,102,405.2	486,335.6	56,625.7	12,603,924.3	484,368.7	319,461.5	5,655,609.6	2,891,350.1	117,802,578.7
Ekim	96,044,532.7	2,303,445.8	619,718.0	41,797.5	12,286,986.4	360,177.3	309,954.5	4,811,062.0	3,169,797.8	119,947,472.0
Kasım	90,952,170.0	2,729,675.0	706,426.0	42,749.0	11,962,634.0	392,086.0	343,454.0	4,928,888.0	2,926,950.0	114,985,032.0
Aralık	99,822,599.0	3,796,640.0	798,184.0	104,367.0	17,820,871.0	449,556.0	800,350.0	7,091,413.0	3,272,805.0	133,956,785.0
<u>1999</u>										
Ocak	103,528,714.0	3,811,613.0	934,594.0	75,901.0	15,348,957.0	437,124.0	591,581.0	7,191,082.0	3,466,553.0	135,386,119.0
Şubat	105,356,303.0	4,028,021.0	1,048,544.0	1,648,349.0	13,938,058.0	412,249.0	479,635.0	6,516,205.0	4,346,009.0	137,773,373.0
Mart	119,770,805.0	4,077,838.0	1,336,950.0	107,685.0	17,840,448.0	506,786.0	688,420.0	7,144,960.0	4,751,390.0	156,225,282.0

TABLO 37

İSKONTO SENETLERİ VE BANKALAR PLASMANLARININ SEKTÖREL YÜZDE (%) DAĞILIMI - TÜRK PARASI VE DÖVİZ

(Milyon TL)

Tarih	Kamu Kurum ve Kuruluşları	Tarım	Sanayi	Nakliye ve Ulaşım	Yurtiçi ve Yurt Dışı Ticaret	Turizm	Bina ve İnşaat	Şahsi ve Mesleki Borçlar	İskonto Senetleri	Toplamı
<u>1992</u>										
Aralık	71.58	1.68	1.15	0.55	17.81	1.70	0.52	3.97	1.04	100
<u>1993</u>										
Aralık	27.42	5.32	4.16	0.24	39.10	3.01	0.79	18.41	1.55	100
<u>1994</u>										
Aralık	30.85	2.18	1.92	0.14	30.74	2.65	0.64	30.10	0.78	100
<u>1995</u>										
Aralık	37.84	2.14	0.76	0.02	37.05	1.97	0.25	18.19	1.78	100
<u>1996</u>										
Aralık	49.99	2.49	1.10	0.07	30.56	1.55	1.01	11.18	2.05	100
<u>1997</u>										
Aralık	52.04	2.24	0.83	0.30	28.32	1.37	1.34	12.21	1.35	100
<u>1998</u>										
Nisan	46.78	2.02	0.85	0.31	31.91	1.87	1.64	22.88	1.74	100
Mayıs	47.08	1.97	0.85	0.35	31.07	1.95	1.62	12.97	2.14	100
Haziran	46.65	1.82	0.95	0.31	31.62	1.71	1.62	13.48	1.84	100
Temmuz	44.00	1.75	1.03	0.30	32.90	1.90	1.76	14.35	2.01	100
Ağustos	58.61	1.23	0.79	0.11	25.99	1.15	1.00	9.50	1.62	100
Eylül	57.17	1.16	0.86	0.22	25.14	1.24	1.52	11.11	1.58	100
Ekim	54.89	1.19	1.11	0.21	26.16	1.49	1.49	11.85	1.61	100
Kasım	54.59	1.34	1.26	0.21	25.81	1.60	1.54	12.23	1.42	100
Aralık	52.84	1.63	1.27	0.37	27.41	1.62	1.71	11.76	1.39	100
<u>1999</u>										
Ocak	53.40	1.59	1.35	0.16	26.24	1.66	1.69	12.48	1.43	100
Şubat	52.69	1.89	1.13	0.78	25.82	1.78	1.63	12.55	1.73	100
Mart	53.18	1.75	1.22	0.18	25.62	1.83	1.76	12.75	1.71	100

TABLO 38

BANKALAR TÜRK PARASI MEVDUATLARININ NİTELİĞİNE GÖRE ANALİZİ

(Milyon TL)

Tarih	Resmi Mevduat	Ticari Mevduat	Tasarruf Mevduatı	Diğer Mevduat	Toplam Mevduat
<u>1992</u>					
Aralık	375,017.3	91,309.8	1,002,221.9	81,686.3	1,550,235.3
<u>1993</u>					
Aralık	786,881.3	158,049.4	1,908,184.8	145,003.3	2,998,118.8
<u>1994</u>					
Aralık	1,369,585.2	387,539.7	3,434,614.2	292,065.6	5,483,804.7
<u>1995</u>					
Aralık	2,022,943.8	560,677.2	6,630,843.4	632,293.0	9,846,757.4
<u>1996</u>					
Aralık	4,149,228.4	933,891.7	12,698,695.7	987,684.7	18,769,500.5
<u>1997</u>					
Aralık	11,393,962.5	1,681,662.3	25,687,738.9	3,055,016.3	41,818,380.0
<u>1998</u>					
Nisan	9,691,107.2	2,664,631.3	32,613,571.5	3,961,329.2	48,930,639.2
Mayıs	9,401,628.3	3,004,297.4	35,411,306.2	3,933,088.9	51,750,320.8
Haziran	10,485,040.9	3,301,298.6	37,828,830.2	6,183,791.0	57,798,960.7
Temmuz	11,718,692.2	5,570,496.4	37,749,877.0	4,503,322.2	59,542,387.8
Ağustos	11,909,716.3	3,670,427.6	42,487,863.7	5,463,070.0	63,531,077.6
Eylül	12,325,734.5	3,163,294.2	45,216,823.8	5,800,804.4	66,506,657.4
Ekim	14,312,433.2	2,947,823.9	46,732,648.0	5,463,485.1	69,456,390.2
Kasım	13,684,433.4	3,148,097.3	46,280,902.1	5,008,201.4	68,121,634.2
Aralık	15,652,725.8	3,295,204.2	48,027,731.0	6,775,225.9	73,750,886.9
<u>1999</u>					
Ocak	16,174,259.0	3,294,466.0	50,340,229.0	5,698,494.0	75,507,448.0
Şubat	17,276,140.0	3,194,345.0	52,125,548.0	5,901,229.0	78,497,262.0
Mart	18,444,593.0	3,303,768.0	56,054,102.0	7,945,271.0	85,747,734.0

TABLO 39

BANKALAR TÜRK PARASI MEVDUATLARININ VADELERİNE GÖRE ANALİZİ

(Milyon TL)

Tarih	Vadesiz Mevduat	1 Ay Vadeli Mevduat	3 Ay Vadeli Mevduat	6 Ay Vadeli Mevduat	1 Yıl Vadeli Mevduat	Toplam Mevduat
<u>1992</u>						
Aralık	292,155.0	162,225.3	444,159.2	47,250.6	604,445.2	1,550,235.3
<u>1993</u>						
Aralık	575,368.9	385,349.3	940,068.5	78,931.1	1,018,383.0	2,998,118.8
<u>1994</u>						
Aralık	1,237,290.9	1,444,731.4	1,372,615.1	264,303.6	1,164,864.2	5,483,804.7
<u>1995</u>						
Aralık	1,870,048.2	2,885,270.8	3,016,686.3	376,233.1	1,698,519.0	9,846,757.4
<u>1996</u>						
Aralık	3,656,146.9	7,712,060.9	4,639,402.7	295,297.5	2,466,592.5	18,769,500.5
<u>1997</u>						
Aralık	8,354,263.3	18,689,273.4	8,271,463.9	609,485.7	5,893,893.7	41,818,380.0
<u>1998</u>						
Nisan	6,495,882.6	25,383,557.3	10,094,475.9	835,646.0	6,121,077.4	48,930,639.2
Mayıs	5,979,674.3	27,682,124.4	10,955,298.4	851,638.2	6,281,585.5	51,750,320.8
Haziran	8,845,559.5	28,654,207.7	12,249,445.6	1,390,301.1	6,659,446.8	57,798,960.7
Temmuz	7,688,915.4	28,442,361.7	14,751,504.0	1,713,510.9	6,946,095.9	59,542,387.8
Ağustos	8,208,473.4	29,555,585.0	15,741,607.0	2,779,920.1	7,245,492.1	63,531,077.6
Eylül	8,154,322.7	32,417,299.5	15,613,930.8	1,955,023.3	8,366,081.1	66,506,657.4
Ekim	8,230,281.0	34,537,576.8	15,485,019.8	2,024,051.6	9,179,461.0	69,456,390.2
Kasım	7,858,986.1	33,425,421.9	15,532,815.8	2,046,780.2	9,257,630.2	68,121,634.2
Aralık	9,251,557.3	35,214,333.3	15,909,698.8	1,491,031.8	11,884,265.7	73,750,886.9
<u>1999</u>						
Ocak	8,320,329.0	37,503,335.0	16,092,346.0	1,506,539.0	12,084,899.0	75,507,448.0
Şubat	8,632,445.0	39,051,871.0	17,559,151.0	1,696,712.0	11,557,083.0	78,497,262.0
Mart	11,677,901.0	41,612,626.0	18,302,558.0	1,953,115.0	12,201,534.0	85,747,734.0

TABLO 40

BANKALAR DÖVİZ MEVDUATLARININ NİTELİĞİNE GÖRE ANALİZİ

(Milyon TL)

Tarih	Resmi Mevduat	Ticari Mevduat	Tasarruf Mevduatı	Diğer Mevduat	Toplam Mevduat
<u>1992</u>					
Aralık	49,463.2	84,271.2	1,245,269.4	16,838.2	1,395,842.0
<u>1993</u>					
Aralık	176,999.2	154,325.2	2,260,351.4	34,183.0	2,985,858.8
<u>1994</u>					
Aralık	458,723.9	470,984.0	9,775,547.0	86,645.7	10,791,900.6
<u>1995</u>					
Aralık	644,577.8	1,051,276.3	17,446,295.4	98,183.8	19,240,333.3
<u>1996</u>					
Aralık	1,211,864.6	1,652,114.4	39,491,008.0	299,460.0	42,654,447.0
<u>1997</u>					
Aralık	2,114,882.2	6,093,592.3	83,862,400.6	533,044.0	92,603,919.1
<u>1998</u>					
Nisan	2,123,983.0	4,346,075.0	108,334,480.9	772,584.6	115,577,123.5
Mayıs	2,220,272.1	4,976,620.0	108,394,747.7	742,935.9	116,334,575.7
Haziran	5,602,170.3	5,499,767.3	111,538,063.1	3,513,516.9	126,153,517.6
Temmuz	2,885,593.7	4,969,723.3	115,505,176.5	963,042.7	124,323,536.2
Ağustos	15,753,209.7	5,173,689.0	121,960,002.9	801,577.7	143,688,479.3
Eylül	5,415,297.4	6,181,735.9	125,158,673.2	950,909.7	137,706,616.2
Ekim	3,378,999.5	5,773,575.2	128,599,511.9	2,978,572.5	140,730,659.1
Kasım	5,442,668.9	6,073,933.8	135,049,428.6	1,187,249.8	147,753,281.1
Aralık	1,773,319.7	6,450,796.7	144,285,745.3	2,986,284.7	155,496,146.4
<u>1999</u>					
Ocak	5,034,451.0	7,929,899.0	151,612,158.0	1,296,313.0	165,872,821.0
Şubat	7,029,594.0	6,516,877.0	157,328,172.0	1,133,304.0	172,007,947.0
Mart	7,648,840.0	8,199,363.0	167,070,773.0	1,183,692.0	184,102,668.0

TABLO 41

BANKALAR DÖVİZ MEVDUATLARININ VADELERİNE GÖRE ANALİZİ

(Milyon TL)

Tarih	Vadesiz Mevduat	3 Ay Vadeli Mevduat	6 Ay Vadeli Mevduat	1 Yıl Vadeli Mevduat	Toplam Mevduat
<u>1992</u>					
Aralık	571,103.8	200.6	212,534.5	612,003.1	1,395,842.0
<u>1993</u>					
Aralık	975,869.3	246,592.8	292,444.0	1,488,952.7	2,985,858.8
<u>1994</u>					
Aralık	3,031,827.5	1,499,537.6	1,366,633.3	4,893,902.2	10,791,900.6
<u>1995</u>					
Aralık	5,013,395.8	3,895,217.9	2,479,976.2	7,851,743.4	19,240,333.3
<u>1996</u>					
Aralık	9,104,861.0	10,799,470.2	5,052,560.6	17,697,555.2	42,654,447.0
<u>1997</u>					
Aralık	18,955,048.9	27,499,302.9	9,288,456.1	36,861,111.2	92,603,919.1
<u>1998</u>					
Nisan	19,219,078.5	36,512,637.4	11,714,857.3	48,130,550.3	115,577,123.5
Mayıs	19,666,881.2	36,098,012.0	11,755,285.6	48,865,575.9	116,385,754.7
Haziran	24,423,479.9	38,062,542.0	14,686,578.9	48,980,917.0	126,153,517.6
Temmuz	21,128,394.6	38,144,414.5	12,590,336.7	52,460,390.6	124,323,536.2
Ağustos	34,234,004.8	39,704,662.4	14,196,912.9	55,552,899.2	143,688,479.3
Eylül	24,208,279.2	41,588,966.0	13,258,238.8	58,651,132.2	137,706,616.2
Ekim	24,805,992.8	42,813,044.0	14,782,046.0	58,329,576.3	140,730,659.1
Kasım	25,692,181.2	45,153,762.4	15,396,315.4	61,511,022.1	147,753,281.1
Aralık	25,028,691.6	48,541,192.9	15,915,138.4	66,011,123.5	155,496,146.4
<u>1999</u>					
Ocak	27,362,392	52,141,340.0	16,744,622.0	69,624,467.0	165,872,821.0
Şubat	27,583,114	55,534,051.0	17,465,425.0	71,425,357.0	172,007,947.0
Mart	28,946,138	59,973,061.0	17,938,272.0	77,245,197.0	184,102,668.0

TABLO 42

İSKONTO SENETLERİ VE BANKALAR PLASMANLARININ SEKTÖREL DAĞILIMI - DÖVİZ

(Milyon TL)

Tarih	Kamu Kurum ve Kuruluşları	Tarım	Sanayi	Nakliye ve Ulaşım	Yurtiçi ve Yurt Dışı Ticaret	Turizm	Bina ve İnşaat	Şahsi ve Mesleki Borçlar	Toplam
<u>1992</u>									
Aralık	21,289.4	106.3	4,255.7	18,055.4	298,212.2	19,944.4	2,436.5	32,672.9	396,972.8
<u>1993</u>									
Aralık	221,561.8	-	61,143.0	-	601,853.7	34,453.5	6,358.7	371,700.1	1,297,070.8
<u>1994</u>									
Aralık	589,671.7	-	74,270.9	7,369.6	1,855,297.0	149,557.4	28,643.5	2,290,998.0	4,995,807.3
<u>1995</u>									
Aralık	811,937.0	1,392.8	110,555.9	4,351.8	7,123,850.7	421,386.8	51,888.2	3,684,324.2	12,209,687.4
<u>1996</u>									
Aralık	3,845,164.7	1,746.1	391,480.1	30,743.9	10,079,632.6	639,355.8	428,561.8	3,879,165.2	19,295,850.2
<u>1997</u>									
Aralık	7,713,624.2	38,814.1	732,007.0	318,415.0	24,478,180.5	1,415,205.8	1,385,440.8	9,809,013.3	45,890,700.7
<u>1998</u>									
Nisan	8,991,449.3	28,043.0	788,913.8	355,578.9	30,718,376.7	2,115,070.4	1,911,420.1	12,220,540.2	57,129,392.4
Mayıs	8,984,583.5	25,996.4	791,880.9	354,116.9	32,323,543.2	2,284,683.3	1,963,929.7	12,709,915.4	59,438,649.3
Haziran	9,229,976.8	26,949.0	930,909.7	364,530.2	35,064,570.8	2,109,503.6	2,059,999.0	13,991,036.3	63,777,475.4
Temmuz	11,870,733.7	25,111.5	1,036,716.6	370,676.9	35,379,590.1	2,233,122.8	2,168,298.8	14,711,717.1	67,795,967.5
Ağustos	11,415,841.7	18,483.6	975,020.4	150,684.8	34,395,693.4	1,669,388.2	1,531,253.2	12,382,787.8	62,539,153.1
Eylül	11,472,398.4	28,396.0	1,093,006.1	338,480.8	33,418,330.5	1,786,284.3	2,462,232.4	14,677,786.4	65,276,914.9
Ekim	11,840,106.1	37,475.0	1,568,712.1	372,332.5	39,117,917.6	2,564,860.3	2,621,674.7	18,477,573.0	76,600,651.3
Kasım	21,783,007.0	37,990.0	1,887,192.0	386,965.0	41,343,707.0	2,917,860.0	2,840,497.0	20,317,504.0	91,514,722.0
Aralık	24,934,522.0	42,193.0	2,190,928.0	760,437.0	46,883,486.0	3,382,908.0	3,243,565.0	20,683,618.0	102,121,657.0
<u>1999</u>									
Ocak	25,936,489.0	42,817.0	2,329,085.0	308,797.0	48,284,958.0	3,595,393.0	3,502,044	23,076,422.0	107,076,005.0
Şubat	27,048,243.0	731,400.0	1,781,219.0	317,778.0	50,944,635.0	4,074,127.0	3,604,764.0	25,018,998.0	113,521,164.0
Mart	28,250,710.0	803,361.0	2,049,313.0	388,083.0	53,467,432.0	4,603,062.0	4,200,406.0	28,337,687.0	122,100,054.0

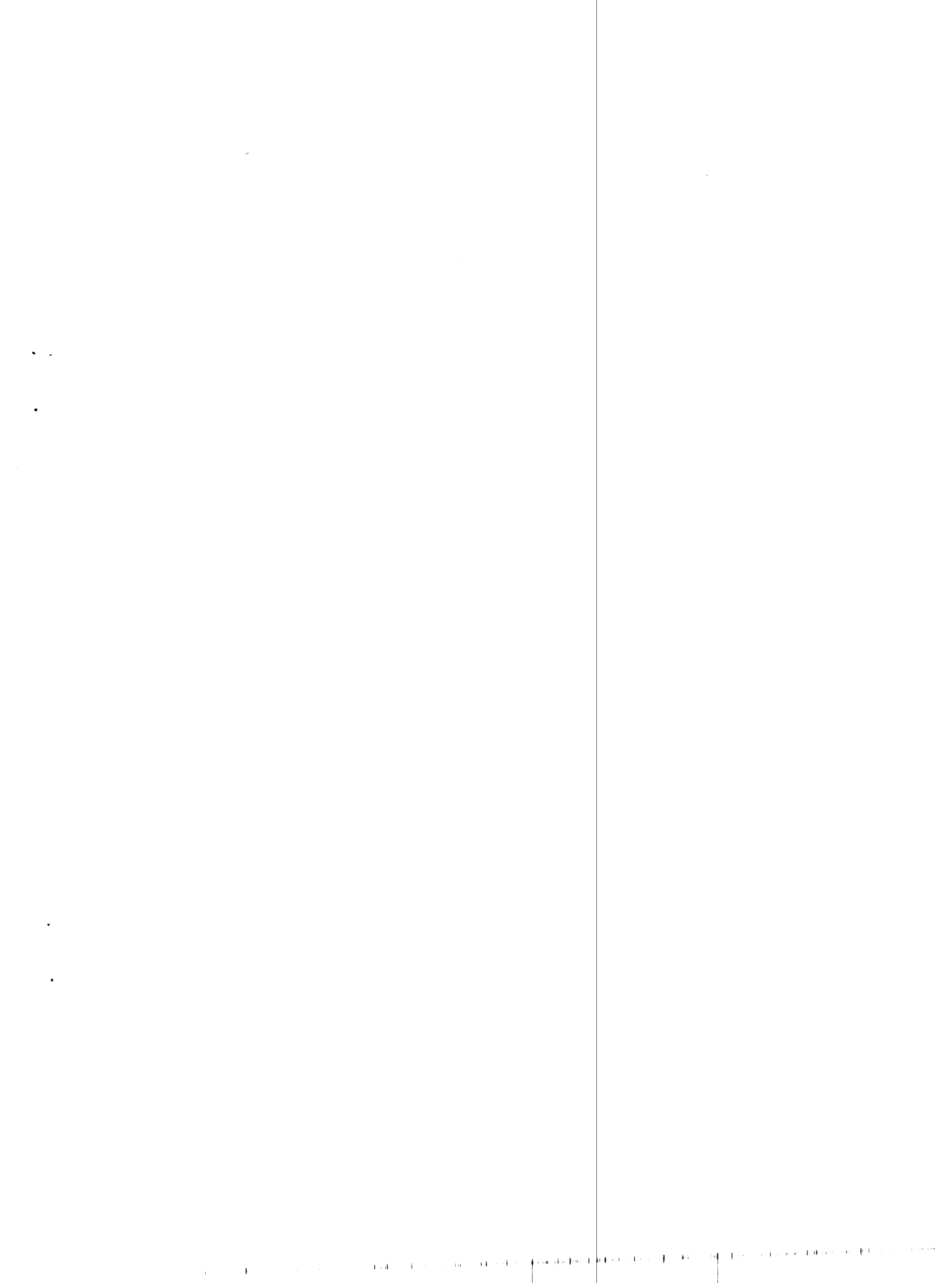
V. BÖLÜM

Bankacılık Kesiminin Özel İlgilendiren Mevzuat

KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu Kararı A.E. 74

KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu Kararı A.E. 75

KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu Kararı A.E. 221

R.G. 18
1.3.1999
AE.74

KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
MERKEZ BANKASI YÖNETİM
KURULU KARARI

KARAR TARİHİ: 12 Ocak 1999

KARAR SAYISI: 425

35/1987 Sayılı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Yasası'nın 25'inci maddesi uyarınca, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Yönetim Kurulu aşağıdaki kararı almıştır.

1) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası nezdinde özel ve tüzel kişilere açılacak Döviz Tevdiat ve Mevduat Hesaplarına aşağıdaki azami yıllık faiz oranları uygulanır.

	Sterling	Amerikan Doları	Alman Markı	Euro
Vadesiz	4	3	2	2
6 ay vadeli	5	4	3	3
1 yıl vadeli	6	5	4	4

- 2) 18.06.1993 tarih ve 60 sayılı Resmi Gazete'de 289 sayılı Amme Enstrümanı olarak yayımlanan 10.06.1993 tarih ve 296 sayılı Yönetim Kurulu Kararı yürürlükten kaldırılır.
- 3) Bu karar, Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.

R.G. 18
1.3.1999
AE.74

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
MERKEZ BANKASI YÖNETİM KURULU
KARARI

KARAR TARİHİ: 12 Ocak 1999
KARAR SAYISI: 426

35/1987 Sayılı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Yasası'nın 25'inci maddesi uyarınca, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Yönetim Kurulu aşağıdaki kararı almıştır.

A. (1) Bankalarca açılacak Döviz Tevdiat ve Mevduat Hesapları ile döviz kredilerine uygulanacak faiz oranları serbestçe belirlenir.

(2) Bankaların Merkez Bankası nezdinde açacakları Döviz Tevdiat ve Mevduat Hesaplarına Bankanın özel ve tüzel kişilerin Döviz Mevduat Hesaplarına uygulanan azami faiz oranları artı 1/4 uygulanır.

(3) Merkez Bankası'nca Tevdiat ve Mevduat Munzam Karşılıklarına aşağıdaki yıllık faiz oranları uygulanır.

Sterling	Amerikan Doları	Alman Markı	Euro
5	3	3	3

Tevdiat ve Mevduat Munzam Karşılıklarını zamanında yatırmayan Bankalara döviz cinslerine uygulanan yıllık faiz oranına yüzde 3 ilave edilmek suretiyle gecikme faizi uygulanır.

(4) Vadeli Tevdiat ve Mevduat Hesaplarına vadenin bitiminde yapılacak işlem konusunda, mudinin herhangi bir talimatı yoksa bu hesaplara aynı vade ile yürürlükteki faiz uygulanır.

(5) Bankalar Tevdiat, Mevduat ve Kredi faiz oranlarına ilişkin bilgileri, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası İdare Merkezince tesbit edilecek esaslar çerçevesinde Bankaya gönderirler.

B. Bu kararın yürürlüğe girdiği tarihten önce verilen kredilere vadeleri sonuna kadar halen uygulanmakta olan faiz oranları aynen uygulanır.

C. (1) Bankalar tesbit ve ilan ettikleri azami Tevdiat, Mevduat ve Kredi Faiz Oranlarını Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası İdare Merkezi'ne 2 iş günü önceden bildirmek suretiyle değiştirebilirler.

(2) Bankalar uygulayacakları azami faiz oranlarını Merkez ve Şubelerinde halkın kolaylıkla görebileceği şekilde ilan ederler.

(3) Borç ve Mükellefiyetler için faiz birikimi olarak dava yolu ile tahsil edilebilecek miktar, faizin ödendiği ana para borç ve mükellefiyet miktarının bir katından fazla olamaz.

D. 21/1989 Sayılı Yasa ile değiştirilmiş şekildeki Fesil 149 Sözleşmeler Yasası'nın 78. maddesi maksatları bakımından yıllık yüzde kredi faiz oranları aşağıdaki şekilde belirlenir.

Sterling	Amerikan Doları	Alman Markı
12	9	11

(Diğer döviz cinsleri için Amerikan Doları muadili)

E. Bu kararın Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten başlayarak; 18.06.1993 tarih ve 60 sayılı Resmi Gazete'de 290 sayılı Amme Enstrümanı olarak yayımlanan 10.06.1993 tarih ve 297 sayılı Yönetim Kurulu Kararı yürürlükten kaldırılır.

F. Bu karar, Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.

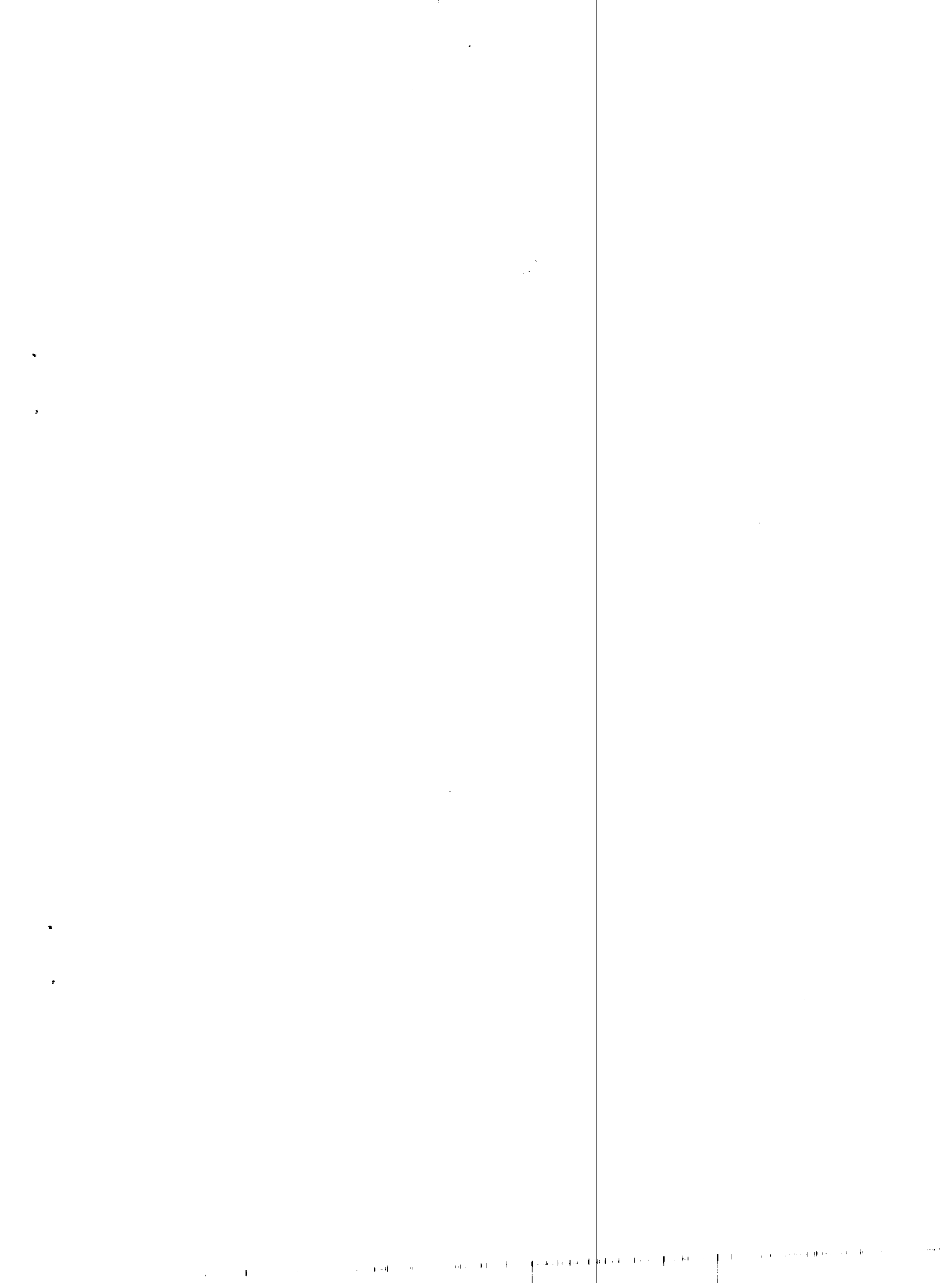
R.G. 46
15.4.1999
AE.221

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
MERKEZ BANKASI YÖNETİM KURULU
KARARI

KARAR TARİHİ : 14 Nisan 1999
KARAR SAYISI : 430

1. 35/1987 sayılı K.K.T.C. Merkez Bankası Yasası'nın 11 (1) maddesine istinaden ve 32 (1) (A), (B), (C) maddesinde öngörülen sürelerle uygun olarak reeskont ve avans işlemlerinde uygulanacak faiz oranları ile ilgili olarak 25.02.1999 tarih ve 17 sayılı Resmi Gazete'de A.E.62 olarak yayınlanan 12 Ocak 1999 tarih ve 428 sayılı Bankamız Yönetim Kurulu Kararı iptal edilerek, reeskont faiz oranını %60 olarak aşağıdaki şekilde tesbit ve ilan eder.
  1. Küçük Esnaf ve Sanatkarlara
(3 Milyar TL'na kadar)
(Kırsal Kesimde, çalışanlara 4 Milyar TL'na kadar, ev yaptırana 5 Milyar TL'na kadar,) Senette belirtilen faiz oranının 4 puan altında
  2. Yeni iş yeri açacak yüksek okul mezunlarına
6 Milyar TL'na kadar Senette belirtilen faiz oranının 4 puan altında
  3. Sanayici kapsamına girmeyen üretime dönük faaliyette bulunan küçük imalatçılara
(İşletme, 4 Milyar TL'na kadar, Makine alımı 6 Milyar TL'na kadar) Senette belirtilen faiz oranının 4 puan altında
  4. Yeni ev kuracaklara (4 Milyar TL'na kadar) Senette belirtilen faiz oranının 4 puan altında
  5. Toplu taşıma amaçlı vasıta veya iş aracı alımı için
(7 Milyar TL'na kadar) Senette belirtilen faiz oranının 4 puan altında
  6. Yerel Basının Makina ve Malzeme alımları için
10 Milyar TL'na kadar Senette belirtilen faiz oranının 4 puan altında
2. Senedin ibraz tarihinde üzerinde yazılı faiz oranı vade hitamına kadar aynen devam eder. Aşılması halinde, aşılın her puan için 5 puan cezai faiz uygulanır.
3. Bakanlar bu kararda öngörülen faiz oranları dışında hangi nam altında olursa olsun ek menfaat sağlayamazlar. Ancak, hizmet görülmesi halinde, görülecek hizmet karşılığı alınacak ücret ve komisyonlar bunun dışındadır.
4. Bu kararın yürürlüğe girdiği tarihten önce kullandırılmış krediler temdit edilmemek kaydıyla, vadeleri sonuna kadar eski reeskont oranına tabi tutulur.
5. Bu karar Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.

VI. BÖLÜM
TABLULARIN LİSTESİ

TABLOLARIN LİSTESİ

Tablo 1. Avans ve Reeskont İşlemleri	5-6
“ 2. Avans ve Reeskon Borç Bakiyeleri	7-8
“ 3. Dövizli Avans ve Reeskont İşlemleri	9-10
“ 4. Dövizli Avans ve Reeskont Borç Bakiyeleri	11-12
“ 5. Faiz Farkı Fonu Uygulamaları	14-15
“ 6. Bankalar Döviz Mevduatı ABD Doları Karşılığı	22-24
“ 7. Döviz Rezervlerinin Artış Hızı	26-29
“ 8. Döviz Tevdiat ve Döviz Mevduat Hesaplarının Cins ve Vadelerine Göre Dökümü	31
“ 9. Türk Lirası Mevduatın Artış Hızı	34-36
“ 10. KKTC Merkez Bankası ve Diğer Bankalar Nezdinde Türk Lirası Resmi Mevduat	38
“ 11. KKTC Merkez Bankası ve Diğer Bankalar Nezdinde Dövizli Resmi Mevduat	39
“ 12. Türk Lirası Mevduat Artış Hızı ile Toplam Türk Lirası Plasman Artış Hızının Karşılaştırması	41
“ 13. İskonto Senetleri ve Bankalar Türk Lirası ve Döviz Plasmanlarının Dökümü ve Geçmiş Dönemle Karşılaştırması	42
“ 14. Bankalar Döviz Plasmanları TL. Karşılıklarının Dökümü ve Geçmiş Dönemle Karşılaştırması	43
“ 15. G.S.M.H.'nin Dağılımı ve Sektörel Katma Değerlerin Büyüme Hızları (Cari Üretici Fiyatlarıyla)	48
“ 16. G.S.M.H.'nin Dağılımı ve Sektörel Katma Değerlerin Büyüme Hızları (Sabit Üretici Fiyatlarıyla)	49
“ 17. Kaynaklar Harcamalar Dengesi	50
“ 18. İstihdamın Sektörel Dağılımı ve Nüfus	52
“ 19. Hayat Pahalılığı	54
“ 20. Hayat Pahalılığının Mal ve Hizmet Gruplarına Göre Dağılımı	55
“ 21. G.S.M.H. ile Karşılaştırmalı Bütçe Analizi	57
“ 22. Karşılaştırmalı Bütçe Özeti	58
“ 23. Yıllar İtibarıyla Bütçe Açıkları	59
“ 24. T.C. Ziraat Bankası'ndan Sağlanan Kredilerin (faiz hariç) Yıllar İtibarıyla Dökümü	60
“ 25. KKTC'nin Türkiye ve Diğer Ülkelerle Olan Dış Ticareti	63
“ 26. Ülkeler İtibarıyla Dış Ticaret	64
“ 27. Dışsatımın Yapısı	65
“ 28. Dışalım ve Dışsatımın Mal Gruplarına Göre Tasnifi	66
“ 29. Dış Ticaret	67
“ 30. Ödemeler Dengesi	68
“ 31. Türkiye ve Diğer Ülkelerden Gelen Turistler	69
“ 32. KKTC Merkez Bankası'nın Bilançosu	73
“ 33. KKTC Merkez Bankası'nın Kar ve Zarar Hesabı	74
“ 34. Bankaların Aktif Özetleri	80
“ 35. Bankaların Pasif Özetleri	81
“ 36. İskonto Senetleri ve Bankalar Plasmanlarının Sektörel Dağılımı Türk Parası	82
“ 37. İskonto Senetleri ve Bankalar Plasmanlarının Sektörel Yüzde (%) Dağılımı Türk Parası ve Döviz	83
“ 38. Bankalar Türk Parası Mevduatlarının Niteliğine Göre Analizi	84
“ 39. Bankalar Türk Parası Mevduatlarının Vadelerine Göre Analizi	85
“ 40. Bankalar Döviz Mevduatlarının Niteliğine Göre Analizi	86
“ 41. Bankalar Döviz Mevduatlarının Vadelerine Göre Analizi	87
“ 42. İskonto Senetleri ve Bankalar Plasmanlarının Sektörel Dağılımı - Döviz	88

